

บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ
ทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

รุ่งนภา ขวสะอาด
6417510009

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
ปีการศึกษา 2568
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสยาม

The Roles of Administrators in the Implementation of the Excellent
Center Development Project in Food and Nutrition at Educational
Institutions under the Office of the Vocational Education
Commission

Miss Rungnapa Kawsaard

6417510009

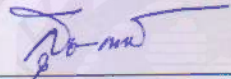
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education in Leadership and
Innovation in Educational Administration
Graduate School, Siam University
Academic Year 2025
Copyright by Siam University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความ
เป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
นามผู้วิจัย นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ลิขิตกุล กุลรัตน์รักษ์ ที่ปรึกษาหลัก

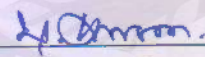
บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรม
การบริหารการศึกษา

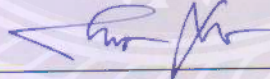

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิดา รักษ์พลเมือง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลเรือดรีหญิงสุภัทรา เอื้อวงศ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จินะวัฒน์)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

กรรมการ/ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ลิขิตกุล กุลรัตน์รักษ์)

วันที่ 15 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2568

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการ
พัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent
Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดย : รุ่งนภา ขาวสะอาด

ชื่อปริญญาบัตร : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : ภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

()

ดร.ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 2) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 3) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการ ฯ รวมทั้งสิ้นจำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .982 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1) บทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 8 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัด ในคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3) บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ พบว่า มี 3 ด้าน คือ การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ (X_2) การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศ และ/หรือต่างประเทศ (X_6) การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงาน

โครงการ ฯ (X₈) ที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 87.6 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ .197 โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์รูปแบบของคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\hat{Z} = .371(X_2) + .348(X_6) + .291(X_8)$$

คำสำคัญ : บทบาทของผู้บริหาร, การดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

Abstract

Thesis Title : The Roles of Administrators in the Implementation of the Excellent Center Development Project in Food and Nutrition at Educational Institutions under the Office of the Vocational Education Commission

Researcher : Rungnapa Kawsaard

Degree : Master of Education

Major : Educational Leadership and Innovation

Advisor:

(Likitkul Kulrattanakorn, Ph.D)

This study aimed to examine the role of administrators in the implementation of the Excellent Center Development Project in the field of food and nutrition within educational institutions under the Office of the Vocational Education Commission. Specifically, the research objectives were threefold: (1) to assess the level of administrative involvement in the project; (2) to evaluate the extent of project implementation; and (3) to identify the specific administrative roles that significantly influence project implementation. The sample consisted of 113 respondents, comprising administrators and instructors responsible for the project. Data were collected using a questionnaire with a high reliability coefficient of 0.982. The data were analyzed using descriptive statistics (percentage, Mean, and standard deviation) and inferential statistics, including Pearson's product-moment correlation coefficient and multiple regression analysis.

The findings revealed the following: (1) The overall level of administrator involvement across eight dimensions was rated high. (2) The level of project implementation, assessed according to the standard framework and indicators provided in the official project management manual, was also rated high across four dimensions. (3) Three specific administrative roles were found to be significant predictors of effective project implementation: (a) promotion and support for the development of competency-based curricula, instructional media, learning activities, and assessment aligned with student development goals (X_2); (b) promotion and support for the development of partnerships and resource mobilization from both domestic or international networks (X_6); and (c) promotion and support for the improvement of project quality and operational standards (X_8). These three variables

jointly predicted project implementation outcomes with a predictive power of 87.6% and a standard error of estimation of 0.197. The standardized regression equation was:

$$Z = 0.371(X_2) + 0.348(X_6) + 0.291(X_8)$$

Keywords: administrators roles, project implementation, Excellent Center, Vocational Education, food and nutrition

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ การสนับสนุนและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการทำ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลเรื้อตริหญิงสุภัทรา เอื้อวงศ์ ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนมอบความรู้ประสิทธิภาพให้แก่วิจัย ทำให้งานวิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ดร.ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนข้อคิดที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ แก้ไข ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เป็นอย่างดีในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ และครูผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา(Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการของสถานศึกษา ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยดี

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ตลอดจนบุคลากรเจ้าหน้าที่ที่กรุณาให้คำแนะนำ และช่วยเหลือประสานงานให้งานวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี และขอบคุณไปยังเพื่อนนักศึกษาทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์

คุณงามความดีและคุณประโยชน์ใด อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอบแต่บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ตลอดจนสถาบันการศึกษา ที่ได้ประสิทธิภาพสร้างองค์ความรู้ที่มีส่วนในการศึกษา จนทำให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในการศึกษา และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพมาจนถึงปัจจุบัน

รุ่งนภา ขาวสะอาด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
Abstract.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ฐ
 บทที่ 1 บทนำ.....	 1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามของการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	11
 บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	 12
โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center).....	12
กรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษาในโครงการพัฒนาศูนย์ความ เป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center).....	32
รูปแบบการประเมินโครงการ.....	34
บทบาทผู้บริหาร.....	45
บริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	82
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	84
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	90
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการขับเคลื่อน โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ.....	92
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ ทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตาม กรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัด ในคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็น เลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)	104
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ.....	110
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการพัฒนาศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและ โภชนาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา.....	113

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	118
สรุปผลการวิจัย.....	118
อภิปรายผลการวิจัย.....	123
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	128
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	128
บรรณานุกรม.....	130
ภาคผนวก.....	138
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ.....	139
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	144
ภาคผนวก ค แบบสอบถามการวิจัย.....	146
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ.....	155
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	167
ประวัติย่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	169

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	83
4.1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่ง ปัจจุบัน.....	90
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารในการ ขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือก ผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด ในภาพรวมทุก ด้าน.....	92
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารในการ ขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือก ผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด เป็นรายชื่อ.....	94
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารในการ ขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา หลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ เป็น รายชื่อ	95
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารในการ ขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา ระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพเป็นรายชื่อ.....	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นรายข้อ.....	98
4.7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านกำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์ การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเป็นรายข้อ.....	99
4.8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนา ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศ และ/หรือต่างประเทศเป็นรายข้อ.....	101
4.9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนา ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการเป็นรายข้อ.....	102
4.10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนา ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ เป็นรายข้อ.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.11	การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัด ในคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในภาพรวมทุกด้าน.....	104
4.12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) เป็นรายข้อ	105
4.13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) เป็นรายข้อ	106
4.14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านกระบวนการ (Process) เป็นรายข้อ	108
4.15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านผลผลิต (Product) เป็นรายข้อ	109
4.16	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยรวมและรายด้าน.....	110
4.17	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.18	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อหาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	116

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2.1	การเชื่อมโยงการบริหารจัดการเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคน อาชีวศึกษาระหว่างสถานศึกษา กลุ่ม CVM กลุ่ม Excellent Center กลุ่ม Expert และกลุ่ม Standard.....	22
2.2	การเชื่อมโยงการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครู การพัฒนานักเรียนนักศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนแหล่งฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ.....	24
2.3	ความเชื่อมโยงของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาภายใต้โครงการ พัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center).....	27
2.4	แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็น เลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center).....	28
2.5	ตัวอย่างคณะกรรมการอำนวยการ โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการ อาชีวศึกษา (Excellent Center).....	29
2.6	ตัวอย่างคณะกรรมการกลั่นกรองระดับสถานศึกษา โครงการพัฒนาศูนย์ความ เป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center).....	30
2.7	ตัวอย่างคณะกรรมการจัดทำข้อมูลระดับสาขาวิชา โครงการพัฒนาศูนย์ความ เป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center).....	30
2.8	รูปแบบการประเมินของไทเลอร์.....	35
2.9	รูปแบบการประเมินของทาบ.....	36
2.10	กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอนของทาบ.....	37
2.11	รูปแบบการประเมินของสเตค.....	38

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล และตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลและใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องบูรณาการ เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายที่มุ่งให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ด้าน โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต และพัฒนากำลังคนระดับอาชีวศึกษา จำนวน 2 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญต่อกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคการเกษตร อุตสาหกรรมรวมทั้งการบริการและการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น อำนวยความสะดวก และลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ เงินทุนบุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก พร้อมทั้งจะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคตและ 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนในทุกมิติและทุกช่วงวัย ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญ ทั้งในส่วนของ การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดี อยู่ใน “วิถี” การดำเนินชีวิต เกิดจิตสำนึกร่วมกันในการสร้างสังคมที่น่าอยู่และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉมในทุกๆระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) พยายามผลักดันให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการ

และแนวคิด 4 ประการ ดังนี้ 1) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” 3) เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ และ 4) การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงาน และหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใด เรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) จึงได้กำหนดจุดหมายการพัฒนา จำนวน 13 หมายความว่า ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อน ประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยจุดหมายทั้ง 13 ประการ โดยจุดหมายที่มุ่งพัฒนากำลังคน สู่ความเป็นเลิศ คือ หมายความว่า 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต มีเป้าหมาย 1) คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข 2) กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานในอนาคต 3) ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, 2566 - 2570)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการอาชีวศึกษา โดยมุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพ ตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยมุ่งเน้นการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้มีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติ (Hand-on Experience) มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ โดยการพัฒนาแบบเข้มข้น รวมทั้งการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ภายใต้ศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ การอาชีวศึกษา (Human Capital Excellence Center : HCEC) เพื่อให้การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาตอบสนองความต้องการภาคประกอบการอย่างแท้จริง (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

กระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้นำเสนอเรื่อง “ข้อเสนอ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เพื่ออนาคต (New Engine of Growth)” ภายใต้แนวคิดที่ว่า ประเทศไทยสามารถผลักดันการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (S - Curve) ใน 2 รูปแบบ ได้แก่ 5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S - Curve) และ 5 อุตสาหกรรมอนาคต (New S - Curve) และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2558 เห็นชอบตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ สำนักงานเศรษฐกิจ

อุตสาหกรรม (สศอ.) ในฐานะองค์กรชั้นนำการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศสู่ความยั่งยืน ได้จัดทำหนังสือ “10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต (New Engine of Growth)” โดยรวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัญหาเชิงโครงสร้างของภาคเศรษฐกิจไทย การพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ที่ต่อยอดจาก อุตสาหกรรมปัจจุบัน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย 5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S - Curve) และ 5 อุตสาหกรรมอนาคต (New S - Curve) รวมทั้งมาตรการสนับสนุน กลไกผลักดันการลงทุน และแนวทาง การขับเคลื่อน 5 อุตสาหกรรมนำร่อง ที่จะทำให้ท่านได้รับรู้รับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์โดยสังเขป โดยได้รับ การสนับสนุนข้อมูลจากสำนักขับเคลื่อนอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศ (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2566)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ธุรกิจและบริการของประเทศ มีสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2566 มีจำนวนทั้งสิ้น 913 แห่ง แบ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐ จำนวน 429 แห่ง และสถานศึกษาเอกชน จำนวน 484 แห่ง เปิดสอน 9 ประเภทวิชา 51 สาขาวิชา ดังนี้ 1) ประเภทวิชา อุตสาหกรรม ได้แก่ สาขาวิชา ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างซ่อมบำรุง ช่างต่อเรือ ช่างเขียนแบบเครื่องกล ช่างเชื่อมโลหะ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์โทรคมนาคม ช่างแมคคาทรอนิกส์ ช่างก่อสร้างสถาปัตยกรรม ช่างสำรวจโยธา ช่างเครื่องเรือนและตกแต่งภายใน ช่างพิมพ์อุตสาหกรรมยางเทคนิคแว่นตาและเลนส์เทคนิคคอมพิวเตอร์อุตสาหกรรมฟอกหนัง 2) ประเภทวิชา พาณิชยกรรม ได้แก่ สาขาวิชา การบัญชี การตลาด การเลขานุการ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจสถานพยาบาล การประชาสัมพันธ์ ภาษาต่างประเทศ การจัดการด้านความปลอดภัย 3) ประเภทวิชา ศิลปกรรม ได้แก่ สาขาวิชา วิจิตรศิลป์ การออกแบบ ศิลปะหัตถกรรม อุตสาหกรรมเครื่องหนัง ศิลปกรรมเซรามิก การถ่ายภาพ และวีดิทัศน์ เทคโนโลยีศิลปกรรม คอมพิวเตอร์กราฟิก ศิลปะการดนตรี ศิลปะหัตถกรรมรูปพรรณ และเครื่องประดับเครื่องประดับ อัญมณีช่างทองหลวง การพิมพ์สกรีน ออกแบบนิเทศศิลป์ 4) ประเภทวิชา คหกรรม ได้แก่ สาขาวิชา แพชั่นและสิ่งทอ อาหารและโภชนาการ คหกรรมศาสตร์ เสริมสวย ธุรกิจคหกรรม 5) ประเภทวิชา เกษตรกรรม ได้แก่ สาขาวิชา เกษตรศาสตร์ 6) ประเภทวิชา ประมง ได้แก่ สาขาวิชา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แปรรูปสัตว์น้ำ 7) ประเภทวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้แก่ สาขาวิชา การโรงแรม การท่องเที่ยว 8) ประเภทวิชา อุตสาหกรรมสิ่งทอ ได้แก่ สาขาวิชา เทคโนโลยีสิ่งทอ เคมีสิ่งทอ เทคโนโลยีเครื่องนุ่งห่ม 9) ประเภทวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แก่ สาขาวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจุบันมีผู้เรียนอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 1,351,113 คน แบ่งเป็นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 650,997 คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

จำนวน 348,462 คน ระดับปริญญาตรี จำนวน 8,700 คน และ หลักสูตรระยะสั้น/หลักสูตรนอกระบบอื่น ๆ จำนวน 342,954 คน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้เล็งเห็นถึงศักยภาพของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาตามบริบทที่แตกต่างตามพื้นที่การพัฒนาของภูมิภาคที่สอดคล้องกับทิศทาง การพัฒนาประเทศตามนโยบายประเทศไทย 4.0 จึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ทั้งในสถานศึกษาต้นแบบทั่วประเทศ และสถานศึกษาในกลุ่ม Eastern Economic Corridor (EEC) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางเร่งด่วนในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศตามโมเดลประเทศไทย 4.0 โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างเข้มแข็ง เพิ่มกำลังคนกลุ่มนักเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าสู่กลุ่มอุตสาหกรรมรองรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัลและรูปแบบธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ (Digital Disruption) เร่งยกระดับคุณภาพกำลังในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ผู้อยู่ในภาคแรงงานให้มีสมรรถนะใหม่ ทักษะใหม่ โดยกระบวนการสร้างการเรียนรู้สิ่งใหม่ที่เป็นทักษะจำเป็น (New Skill) การเพิ่มและพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะใหม่ (Up Skill) และกระบวนการพัฒนาหรือเรียนรู้ทักษะใหม่ (Re Skill) พัฒนาสถานศึกษาต้นแบบเพื่อการขยายผลการผลิตและพัฒนากำลังคนอย่างมีกรอบและทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และความต้องการของสถานประกอบการ ตลอดจนมีการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเชิงกลยุทธ์ บูรณาการทรัพยากรและความร่วมมือ (Strategic Alliance) (แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ปีงบประมาณ 2564))

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้รับจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 321,824,000 บาท โดยการยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษาให้มีศักยภาพในการแข่งขันและตอบโจทย์การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย จึงได้มีนโยบาย อาชีวศึกษายกกำลังสอง ด้วยการจับคู่สถานศึกษาภาครัฐกับสถานประกอบการชั้นนำที่มีขีดความสามารถในการร่วมวิเคราะห์สมรรถนะตามสาขาอาชีพและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการสมัยใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จนนำไปสู่ การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาคู การพัฒนานักเรียนนักศึกษา และพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อย่างมีคุณภาพ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดกลุ่มสถานศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มทั่วไป (Standard) เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่งที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการจัดงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่มทั่วไป ให้สามารถจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ 2) กลุ่มเชี่ยวชาญเฉพาะ (Expert) เป็นสถานศึกษา

อาชีวศึกษาที่มีบริบททางการศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่มี ความเชี่ยวชาญ เฉพาะอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยสำนักงาน คณะกรรมการ การอาชีวศึกษาจะดำเนินการจัดงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่มเชี่ยวชาญเฉพาะ ให้สามารถจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ 3) กลุ่มความเป็นเลิศ (Excellence Center) เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีบริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ ที่เอื้อต่อการจัดการ อาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) อย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น โดยสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการจัดงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่ม ความเป็นเลิศ ให้สามารถจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ 4) กลุ่มศูนย์พัฒนาศักยภาพ บุคคลเพื่อความเป็นเลิศการอาชีวศึกษา (Human Capital Excellence Center : HCEC) เป็น สถานศึกษาที่มีความพร้อมและมีบริบทเชิงพื้นที่ในการยกระดับให้มีความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญ เฉพาะทางทั้งวิทยาลัย ในสาขาวิชาเฉพาะตาม Value Chain ของกลุ่มอาชีพในอุตสาหกรรมที่ สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) โดยมีความพร้อมใน การยกระดับให้เป็น วิทยาลัยเฉพาะทางทั้งสถานศึกษา มีความร่วมมือกับสถานประกอบการทั้งใน ประเทศหรือต่างประเทศอย่างเข้มข้นในการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของ จำนวนผู้เรียนทั้งหมดในสถานศึกษาโดยเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ การพัฒนาครู และการพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งการกำกับคุณภาพในทุกขั้นตอนของการจัดการ อาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ประกาศให้สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ จำนวน 170 แห่ง ใน 42 สาขาวิชา/สาขางาน ได้แก่ สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล สาขางานเทคนิคซ่อมตัวถัง และสีรถยนต์ สาขาวิชาเทคนิคการผลิต สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมฐานวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาพาณิชยกรรมและ บริการฐานวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาการโรงแรม สาขาวิชาการจัดประชุมและนิทรรศการ สาขาวิชา เทคโนโลยีชีวภาพการเกษตรฐานวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สาขาวิชาช่างกลเกษตร สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร ฐานวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชา วิศวกรรมแมคคาทรอนิกส์ สาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์ สาขาวิชาเทคนิคซ่อมบำรุงเรือ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกลเรือ สาขาวิชาช่าง อากาศยาน สาขาวิชาเทคนิคควบคุมและซ่อมบำรุงระบบขนส่งทางราง สาขาวิชาปิโตรเคมี สาขาวิชา เคมีอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องมือวัดและควบคุมงานปิโตรเลียม สาขาวิชาไฟฟ้า

สาขาวิชาอุตสาหกรรมการผลิตไฟฟ้า สาขาวิชาเทคนิคพลังงาน สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟฟิก สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาช่างก่อสร้าง สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งทอ สาขาวิชาเครื่องประดับอัญมณี สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก สาขาวิชาเทคนิคเครื่องทำ ความเย็นและปรับอากาศ สาขาวิชาเทคนิคโลหะ และสาขาวิชาเทคโนโลยีความงาม เพื่อดำเนิน การกิจให้สามารถขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงที่ตรงตามความต้องการของ สถานประกอบการ สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ตามนโยบายประเทศ ไทย 4.0 เหมาะสมกับยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ เพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ (ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง ศูนย์ความเป็นเลิศทางการ อาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 8 กันยายน 2565)

หนึ่งในสิบอุตสาหกรรม S-curve คือ อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (Food for the Future) เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญระดับสูงต่อประเทศไทย เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ จำนวนแรงงานมากที่สุด มีมูลค่าการลงทุนสูงที่สุด มีมูลค่าเพิ่มสูงที่สุด และมีการลงทุนด้านวิจัยและ พัฒนาสูงที่สุดในบรรดาสาขาต่างๆ ของภาคอุตสาหกรรมผลิตไทย ถือว่าเป็นอุตสาหกรรมการแปรรู ปอาหาร (Food for the Future) ที่แข็งแกร่งและประเทศไทยมีความได้เปรียบเรื่องวัตถุดิบและ ความสามารถในการผลิต จนประเทศไทยได้รับการขนานนามว่าเป็นครัวของโลก โดยประเทศไทย สามารถสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารโลกได้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงเล็งเห็นว่า สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ เป็นสาขาที่จะพัฒนาทักษะแรงงานและบุคลากรได้ตรงตามความ ต้องการกับการยกระดับให้เป็นเลิศทางด้านอาหารสำหรับในอนาคตได้

จากการดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มาเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งสถานศึกษามีการรายงานผลการ ดำเนินการดังกล่าวเป็นการรายงานเฉพาะข้อมูลพื้นฐาน และข้อมูลสถิติประจำปีงบประมาณ ซึ่งยัง ไม่ได้มีการประเมินการดำเนินงานของโครงการในเชิงคุณภาพที่จะนำมาพัฒนาปรับปรุงโครงการได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการนำบทบาทของผู้บริหาร ตามคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความ เป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) มาศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนา ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ และ ระดับการดำเนินงานของโครงการ ฯ เพื่อที่จะได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมาพัฒนา และส่งเสริม บทบาทของผู้บริหารเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโครงการดังกล่าวให้มุ่งสู่ความสำเร็จได้ อย่างชัดเจนต่อไป

คำถามการวิจัย

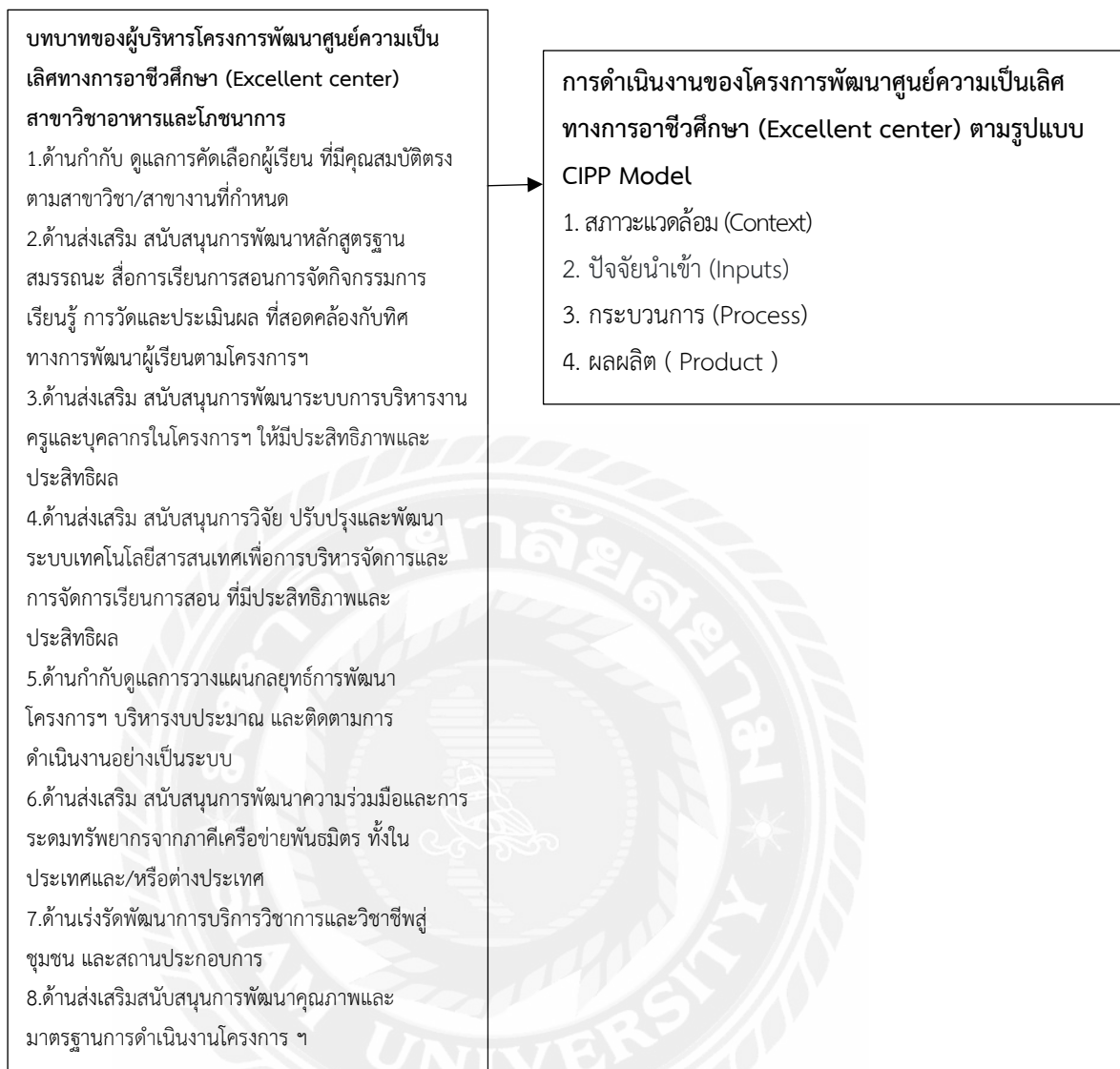
1. บทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในระดับใด
2. การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในระดับใด
3. บทบาทใดของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
3. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. สาขาวิชาที่ใช้ทำการศึกษา

ผู้วิจัยเลือกศึกษา สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จาก 51 สาขาวิชา / สาขางาน จาก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เนื่องจากเป็นสาขาวิชา 1 ใน 10 อุตสาหกรรม (S-Curve) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร (Food for the Future) ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เล็งเห็นให้มีการยกระดับให้เป็นเลิศสำหรับในอนาคต โดยมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษา สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ที่ประกาศให้เป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ ตามประกาศ สำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 8 กันยายน 2565 จำนวน 13 แห่ง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ในสถานศึกษาที่ประกาศให้เป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ ตามประกาศ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 8 กันยายน 2565 สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 153 คน จากสถานศึกษา จำนวน 13 แห่ง ได้แก่

- 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
- 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมลออ
- 3) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา
- 4) วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
- 5) วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
- 6) วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตถ์
- 7) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
- 8) วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี
- 9) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
- 10) วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา
- 11) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์
- 12) วิทยาลัยเทคโนโลยีธุรกิจอาหารไทยและนานาชาติ
- 13) วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาอาหารและโภชนาการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.5 ได้จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 113 คน

3. ขอบเขตเนื้อหา

3.1 บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการ ฯ สาขาอาหารและโภชนาการ ในงานวิจัยนี้ ใช้บทบาทของผู้บริหารที่กำหนดในคู่มือการบริหารพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. คู่มือการบริหาร

พัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา. 2566. <https://bsq.vec.go.th/> หน้าที่ 20) จำนวน 8 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านกำกับ ดูแลการคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด
- 2) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ
- 3) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการ ฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 4) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 5) ด้านกำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการ ฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
- 6) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ
- 7) ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ
- 8) ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ

3.2 การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP MODEL เป็นการประเมินภาพรวมตั้งแต่บริบท ปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิต (Context, Input, Process and Product)

4. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาการเก็บข้อมูล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (เมษายน 2567 - ตุลาคม 2567)

ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

1. สถานศึกษาได้ข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
2. ได้ข้อมูลเพื่อการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลของการดำเนินงานสำหรับสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชาอื่น ๆ

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่นำมาใช้ในการศึกษาดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกตามตำแหน่ง หน้าที่ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา มีบทบาทเป็นทั้งการเป็นผู้บังคับบัญชา จัดการองค์การ จูงใจ ส่งเสริม มอบหมาย กำกับดูแลงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ปฏิบัติงาน ได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ทำให้สถาบันการศึกษาประสบความสำเร็จบรรลุผลตามเป้าหมาย มีทั้งสิ้น 8 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านกำกับ ดูแลการคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด
- 2) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ
- 3) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการ ฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 4) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 5) ด้านกำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
- 6) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ
- 7) ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ
- 8) ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ

2. การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ หมายถึง การดำเนินงานโดยพิจารณาตามรูปแบบการประเมินแบบ CIPP MODEL ตั้งแต่บริบท ปัจจัยป้อน กระบวนการ และผลผลิต (Context, Input, Process and Product) ดังนี้

- 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ฯ
- 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ ฯ
- 3) ด้านกระบวนการ (Process) เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมการดำเนินการของโครงการ ฯ
- 4) ด้านผลผลิต (Product) เป็นการตัดสินใจเพื่อตัดสินและดูผลสำเร็จของโครงการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 2) ศึกษาระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 3) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)
2. กรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษาในโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)
3. รูปแบบการประเมินโครงการ
4. บทบาทผู้บริหาร
5. บริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยการยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษาให้มีศักยภาพในการแข่งขันและตอบโจทย์การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย (อาชีวศึกษายกกำลังสอง) ด้วยการจับคู่สถานศึกษาภาครัฐกับสถานประกอบการชั้นนำที่มีขีดความสามารถในการร่วมวิเคราะห์สมรรถนะตามสาขาอาชีพ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการสมัยใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จนนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาคู การพัฒนานักเรียนนักศึกษา และพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งยกระดับให้เป็นศูนย์ Human Capital Excellence Center (HCEC) เพื่อเป็นต้นแบบและเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคู

และบุคลากรในสาขาวิชาเฉพาะทางพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา กำลังแรงงาน และประชาชนทั่วไป ให้มีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานที่ในปัจจุบันและอนาคต ตามทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยจำนวน 7 กลุ่มอุตสาหกรรม คือ ปิโตรเคมี (Petrochemical) เทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล (Digital Business Technology) หุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม (Robotics) เกษตรสมัยใหม่ (Smart Farming) อุตสาหกรรมการบิน (Aviation Industry) อุตสาหกรรมระบบราง (Railway Industry) และยานยนต์สมัยใหม่ (Next Generation Automotive) ธุรกิจโรงแรมและการบริการ (Hospitality Industry) โดยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดกลุ่มสถานศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทั่วไป (Standard) เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่งที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการจัดงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่มทั่วไปสามารถจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

2. กลุ่มเชี่ยวชาญเฉพาะ (Expert) เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีบริบททางการศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการจัดงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่มเชี่ยวชาญเฉพาะ ให้สามารถจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

3. กลุ่มความเป็นเลิศ (Excellence Center) เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีบริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) อย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะดำเนินการจัดงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่มความเป็นเลิศ ให้สามารถจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

4. กลุ่มศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศการอาชีวศึกษา (Human Capital Excellence Center : HCEC) เป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมและมีบริบทเชิงพื้นที่ในการยกระดับให้มีความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะทางทั้งวิทยาลัย ในสาขาวิชาเฉพาะตาม Value Chain ของกลุ่มอาชีพในอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) โดยมีความพร้อมในการยกระดับให้เป็นวิทยาลัยเฉพาะทางทั้งสถานศึกษา มีความร่วมมือกับสถานประกอบการทั้งในประเทศหรือต่างประเทศอย่างเข้มข้นในการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนผู้เรียนทั้งหมดในสถานศึกษาโดยเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู และการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งการกำกับคุณภาพในทุกขั้นตอน

ของการจัดการอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาจะดำเนินการจัดงบประมาณ และทรัพยากรเพื่อให้สถานศึกษากลุ่มเชี่ยวชาญเฉพาะ ให้สามารถจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ธุรกิจและบริการของประเทศ โดยคำนึงถึงศักยภาพของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาตามบริบทที่แตกต่างกันตามพื้นที่การพัฒนาของภูมิภาค ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามนโยบายประเทศไทย 4.0 จึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา Excellent Center ทั้งในสถานศึกษาต้นแบบทั่วประเทศ และสถานศึกษาในกลุ่ม EEC โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับกลางเร่งด่วนในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศตามโมเดลประเทศไทย 4.0 โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างเข้มแข็ง เพิ่มกำลังคนกลุ่มนักเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้าสู่กลุ่มอุตสาหกรรมรองรับการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นผลจาก Digital Disruption เร่งยกระดับคุณภาพกำลังในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ผู้อยู่ในภาคแรงงาน ให้มีสมรรถนะใหม่ ทักษะใหม่ โดยกระบวนการสร้าง New Skill, Up Skill และ Re Skill พัฒนาสถานศึกษาต้นแบบเพื่อการขยายผลการผลิตและพัฒนากำลังคนอย่างมีกรอบและทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ภูมิภาค และความต้องการของสถานประกอบการ ตลอดจนมีการบริการจัดการอาชีวศึกษาเชิงกลยุทธ์ บูรณาการทรัพยากรและความร่วมมือ (Strategic Alliance) จึงได้มีการดำเนิน การประเมินสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน และประกาศให้สถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ จำนวน 120 แห่ง ใน 42 สาขาวิชา/สาขางาน เพื่อดำเนินภารกิจให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการต่อไป ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2564 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2564 และประจำปีงบประมาณ 2565 ลงวันที่ 8 กันยายน 2565 ดังนี้

1. สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล

- 1.1 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา
- 1.2 วิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์
- 1.3 วิทยาลัยเทคนิคแพร่
- 1.4 วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์
- 1.5 วิทยาลัยเทคนิคตรัง
- 1.6 วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช
- 1.7 วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร
- 1.8 วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา

- 1.9 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
- 1.10 วิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์โตโยต้า
- 1.11 วิทยาลัยเทคนิคจุฬาภรณ์ (ลาดขวาง)
- 1.12 วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี
- 1.13 วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์
- 1.14 วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี
2. สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล (สาขางานเทคนิคซ่อมตัวถังและสีรถยนต์)
 - 2.1 วิทยาลัยการอาชีพไชยา
 - 2.2 วิทยาลัยเทคนิคโคกสำโรง
 - 2.3 วิทยาลัยเทคนิคเลิงนกทา
3. สาขาวิชาเทคนิคการผลิต
 - 3.1 วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
 - 3.2 วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี
 - 3.3 วิทยาลัยเทคนิคปักธงชัย
 - 3.4 วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด
 - 3.5 วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช
 - 3.6 วิทยาลัยเทคนิคแพร่
4. สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม
 - 4.1 วิทยาลัยการอาชีพพนมดินทรราชูทิศ
5. สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
 - 5.1 วิทยาลัยเทคนิคนครนายก
 - 5.2 วิทยาลัยเทคนิคลำปาง
 - 5.3 วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี
 - 5.4 วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย
 - 5.5 วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี
6. สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมฐานวิทยาศาสตร์
 - 6.1 วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี
 - 6.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ (ชลบุรี)
7. สาขาวิชาการท่องเที่ยว
 - 7.1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
 - 7.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี

- 7.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย
- 7.4 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
- 8. สาขาวิชาพาณิชยกรรมและบริการฐานวิทยาศาสตร์
 - 8.1 วิทยาลัยเทคนิคพังงา
- 9. สาขาวิชาการโรงแรม
 - 9.1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต
 - 9.2 วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
 - 9.3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่
 - 9.4 วิทยาลัยอาชีวศึกษาปทุมธานี
 - 9.5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี
 - 9.6 วิทยาลัยเทคโนโลยีวิมลบริหารธุรกิจ
 - 9.7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
 - 9.8 วิทยาลัยเทคนิคพัทยา
- 10. สาขาวิชาการจัดประชุมและนิทรรศการ
 - 10.1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น
- 11. สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพการเกษตร ฐานวิทยาศาสตร์
 - 11.1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน
- 12. สาขาวิชาพืชศาสตร์
 - 12.1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
 - 12.2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย
 - 12.3 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่
 - 12.4 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา
 - 12.5 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่
 - 12.6 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด
 - 12.7 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุทัยธานี
- 13. สาขาวิชาสัตวศาสตร์
 - 13.1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา
 - 13.2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลพบุรี
 - 13.3 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ
 - 13.4 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย

14. สาขาวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
 - 14.1 วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์
15. สาขาวิชาช่างกลเกษตร
 - 15.1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์
16. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร
 - 16.1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม
 - 16.2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา
17. สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหารฐานวิทยาศาสตร์
 - 17.1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
18. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
 - 18.1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
 - 18.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมล่อ
 - 18.3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา
 - 18.4 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
 - 18.5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง
 - 18.6 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์
 - 18.7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
 - 18.8 วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี
 - 18.9 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
 - 18.10 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา
 - 18.11 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์
 - 18.12 วิทยาลัยเทคโนโลยีธุรกิจอาหารไทยและนานาชาติ
 - 18.13 วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
19. สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์
 - 19.1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ (ชลบุรี)
20. สาขาวิชาวิศวกรรมเมคคาทรอนิกส์
 - 20.1 วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี
21. สาขาวิชาเมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์
 - 21.1 วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ
 - 21.2 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
 - 21.3 วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา

- 21.4 วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
- 21.5 วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา
- 21.6 วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี
- 21.7 วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี
- 21.8 วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
- 21.9 วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
- 21.10 วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร
- 21.11 วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร
- 21.12 วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช
- 21.13 วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด
- 21.14 วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
- 21.15 วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี
- 21.16 วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์
- 21.17 วิทยาลัยเทคนิคพนมสารคาม
- 21.18 วิทยาลัยเทคโนโลยีไออาร์พีซี
- 22. สาขาวิชาเทคนิคซ่อมบำรุงเรือ
 - 22.1 วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต
- 23. สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และ ซัพพลายเชน
 - 23.1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
 - 23.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
 - 23.3 วิทยาลัยเทคนิคพัทธยา
- 24. สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกลเรือ การต่อเรือนครศรีธรรมราช
 - 24.1 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม
 - 24.2 วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย
- 25. สาขาวิชาช่างอากาศยาน
 - 25.1 วิทยาลัยเทคนิคถลาง
 - 25.2 วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ
 - 25.3 วิทยาลัยเทคนิคสตั๊มป์
 - 25.4 วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง
 - 25.5 วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี
 - 25.6 วิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น

26. สาขาวิชาเทคนิคควบคุมและซ่อมบำรุงระบบขนส่งทางราง

26.1 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

26.2 วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ

26.3 วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา

26.4 วิทยาลัยเทคนิคนครลำปาง

26.5 วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่

26.6 วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี

26.7 วิทยาลัยเทคนิควาปีปทุม

26.8 วิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่

26.9 วิทยาลัยเทคโนโลยีฐานเทคโนโลยี

27. สาขาวิชาปิโตรเคมี

27.1 วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด

27.2 วิทยาลัยเทคโนโลยีไออาร์พีซี

28. สาขาวิชาเคมีอุตสาหกรรม

28.1 วิทยาลัยเทคนิคระยอง

28.2 วิทยาลัยเทคโนโลยีไออาร์พีซี

29. สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องมือวัดและ ควบคุมงานปิโตรเลียม

29.1 วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่

30. สาขาวิชาไฟฟ้า

30.1 วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี

30.2 วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม

30.3 วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา

30.4 วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด

30.5 วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์

30.6 วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

30.7 วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช

30.8 วิทยาลัยเทคนิคแพร่

30.9 วิทยาลัยการอาชีพกบินทร์บุรี

31. สาขาวิชาอุตสาหกรรมการผลิตไฟฟ้า

31.1 วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ. แม่เมาะ

32. สาขาวิชาเทคนิคพลังงานทดแทน

- 32.1 วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ
- 32.2 วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
- 32.3 วิทยาลัยเทคโนโลยีไออาร์พีซี

33. สาขาวิชาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล

- 33.1 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี
- 33.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี
- 33.3 วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย
- 33.4 วิทยาลัยเทคนิควังน้ำเย็น
- 33.5 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี
- 33.6 วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่
- 33.7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
- 33.8 วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น
- 33.9 วิทยาลัยเทคโนโลยีตั้งตรงจิตรพณิชยการ
- 33.10 วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
- 33.11 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช
- 33.12 วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ
- 33.13 วิทยาลัยเทคโนโลยีตั้งตรงจิตรบริหารธุรกิจ

34. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก

- 34.1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี
- 34.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
- 34.3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ

เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

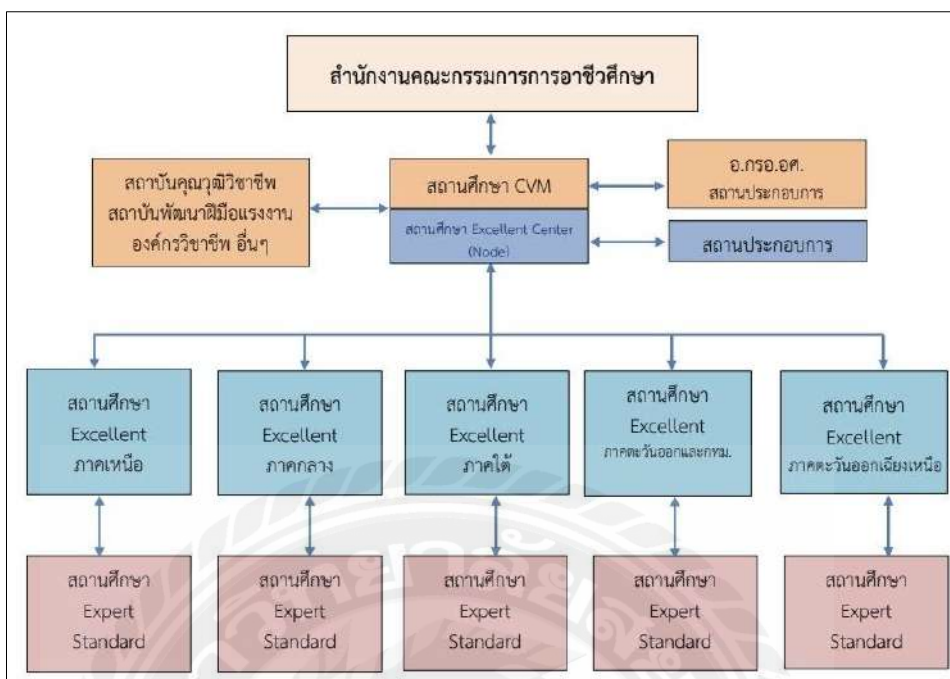
- 34.4 วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ

35. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 35.1 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
- 35.2 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
- 35.3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี
- 35.4 วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ นนทบุรี
- 35.5 วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ

- 36. สาขาวิชาช่างก่อสร้าง
 - 36.1 วิทยาลัยเทคนิคสระแก้ว
 - 36.2 วิทยาลัยเทคนิคดุสิต
 - 36.3 วิทยาลัยเทคโนโลยีบุญถาวร
- 37. สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งทอ
 - 37.1 วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม
- 38. สาขาวิชาเครื่องประดับอัญมณี
 - 38.1 กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง
- 39. สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก
 - 39.1 วิทยาลัยพณิชยการบางนา
 - 39.2 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
 - 39.3 วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์
- 40. สาขาวิชาเทคนิคเครื่องทำความเย็น และปรับอากาศ
 - 40.1 วิทยาลัยเทคนิคราชสีห์ธาราม
- 41. สาขาวิชาเทคนิคโลหะ
 - 41.1 วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
 - 41.2 วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี
 - 41.3 วิทยาลัยเทคนิคสตั๊ตส์
 - 41.4 วิทยาลัยเทคนิคสว่างแดนดิน
- 42. สาขาวิชาเทคโนโลยีความงาม
 - 42.1 วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีนโยบายในการขยายสถานศึกษาและสาขาวิชาเพิ่มขึ้น เพื่อร่วมดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา(Excellent Center) ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และให้ครบตามโครงสร้างการบริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM) ที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาระหว่างสถานศึกษา กลุ่ม CVM กลุ่ม Excellent Center กลุ่ม Expert และกลุ่ม Standard ดังนี้

ภาพที่ 2.1 การเชื่อมโยงการบริหารจัดการเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาระหว่าง
สถานศึกษา กลุ่ม CVM กลุ่ม Excellent Center กลุ่ม Expert และกลุ่ม Standard
ที่มา : แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตและพัฒนาทุนมนุษย์ระดับช่างเทคนิคและนักเทคโนโลยีขั้นสูง สามารถทำงานได้ในระดับสากล ภายใต้หลักสูตรที่ยึดโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ
2. เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน สังคมและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตลอดจนเป็นสถานศึกษาแห่งความสุข (Happiness College) และมีความปลอดภัยสำหรับนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคอุตสาหกรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการต่อยอดองค์ความรู้สู่การผลิตเป็นนวัตกรรมที่จะช่วยสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศและระดับนานาชาติ
4. เพื่อพัฒนาครูให้มีสมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของภาคประกอบการรวมทั้งได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพจากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับ

5. เพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนนักศึกษาให้มีความรู้และทักษะใหม่ที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และประสบการณ์วิชาชีพ ตรงกับความต้องการของภาคประกอบการ รวมทั้งได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพจากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับ

เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

1. สถานศึกษามีนวัตกรรมการบริหารจัดการสอดคล้องกับสภาพบริบท และตอบสนองความต้องการของชุมชน สังคม และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ทรัพยากรสิ่งสนับสนุนการศึกษา ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนมีแนวทางการบำรุงรักษาให้มีสภาพที่พร้อมใช้งานอย่างต่อเนื่อง และมีสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพได้

2. สถานศึกษามีภาคีเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรทางวิชาชีพ สถานประกอบการ สถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา/อุดมศึกษาทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ในการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น การพัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ และการฝึกประสบการณ์ ทักษะวิชาชีพของครู และผู้เรียน อย่างมีคุณภาพ

3. หลักสูตรมีความสอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษา หรือมาตรฐานอาชีพตามที่หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ให้การรับรองมาตรฐานกำหนดไว้ และมีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ

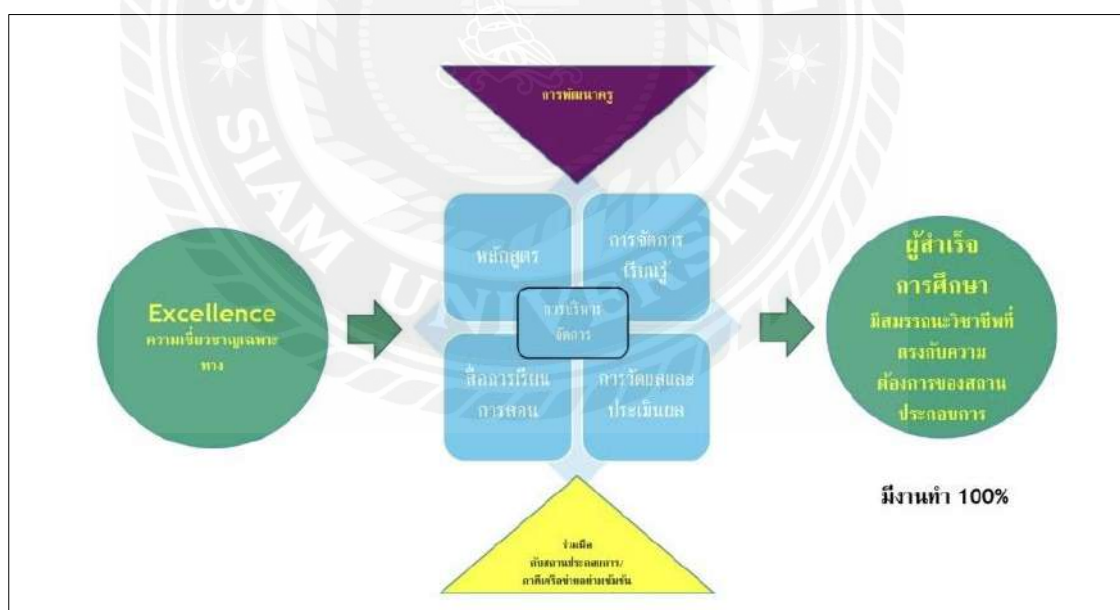
4. ครูมีสมรรถนะทางวิชาชีพที่ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่สถานประกอบการใช้ ในปัจจุบันตลอดจนมีทักษะการจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับโลกดิจิทัลและโลกอนาคต และได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ และมีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ตรงตามระดับที่สำเร็จการศึกษา

5. ผู้เรียนมีสมรรถนะทางวิชาชีพและคุณลักษณะตามความต้องการของสถานประกอบการในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และได้รับการรับรองมาตรฐานอาชีพจากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับ

6. สถานศึกษาเป็นศูนย์พัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ การประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพในสาขาอาชีพที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ ให้กับผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษาผู้ประกอบการอาชีพ หรือ ประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างโอกาสการเข้าสู่โลกอาชีพและการมีงานทำแนวทางการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา

แนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยการยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษาให้มีศักยภาพในการแข่งขันและตอบโจทย์การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย (อาชีวศึกษายกกำลังสอง) ด้วยการจับคู่สถานศึกษาภาครัฐกับสถานประกอบการชั้นนำที่มีขีดความสามารถในการร่วมวิเคราะห์สมรรถนะตามสาขาอาชีพและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการสมัยใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จนนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาคู การพัฒนานักเรียนนักศึกษา และพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งยกระดับให้เป็นศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management : CVM) เพื่อเป็นต้นแบบและเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคูและบุคลากรในสาขาวิชาเฉพาะทาง พัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษากำลังแรงงาน และประชาชนทั่วไป ให้มีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตามทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย

ภาพที่ 2.2 การเชื่อมโยงการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาคู การพัฒนานักเรียนนักศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ที่มา : แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาเป็นไปตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาอาชีวศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษา จัดกลุ่มสถานศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มทั่วไป (Standard) สถานศึกษาอาชีวศึกษาทุกแห่งที่จัดการศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา โดยเป็น

1.1 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภายใต้มาตรฐานการอาชีวศึกษา

1.2 สาขาวิชามีครูวิชาชีพในการจัดการเรียนการสอน

1.3 สถานศึกษามีโครงสร้างพื้นฐาน มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ที่พร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ

1.4 สถานศึกษาจัดการอาชีวศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน

1.5 สถานศึกษาต้องได้รับรองคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

2) กลุ่มเชี่ยวชาญเฉพาะ (Expert) สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีบริบททางการศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเป็น

2.1 สถานศึกษามีความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

2.2 ครูในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะมีจำนวนที่เพียงพอต่อการจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ และได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ

2.3 สถานศึกษาต้องมีโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่างมีคุณภาพ

2.4 สถานศึกษาจัดการอาชีวศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน

2.5 สถานศึกษาต้องได้รับรองคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาจากต้นสังกัด

2.6 สถานศึกษามีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในประเทศ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพของครูและผู้เรียน

2.7 สถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง ในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ

2.8 สถานศึกษามีบริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้มีคุณภาพ

3) กลุ่มความเป็นเลิศ (Excellence Center) เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีบริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve) อย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้น โดยเป็น

3.1 สถานศึกษามีความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเข้มข้นในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ

3.2 ครูในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศมีจำนวนที่เพียงพอต่อการจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ และได้รับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการ ตลอดจนมีความสามารถในการผลิตสื่อดิจิทัล (Digital Content) และจัดการเรียนการสอนด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งมีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ตรงตามระดับที่สำเร็จการศึกษา

3.3 สถานศึกษาต้องมีโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมทางการศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดิจิทัลที่มีคุณภาพ มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน จัดหาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (Digital Learning Platform) ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศอย่างมีคุณภาพ

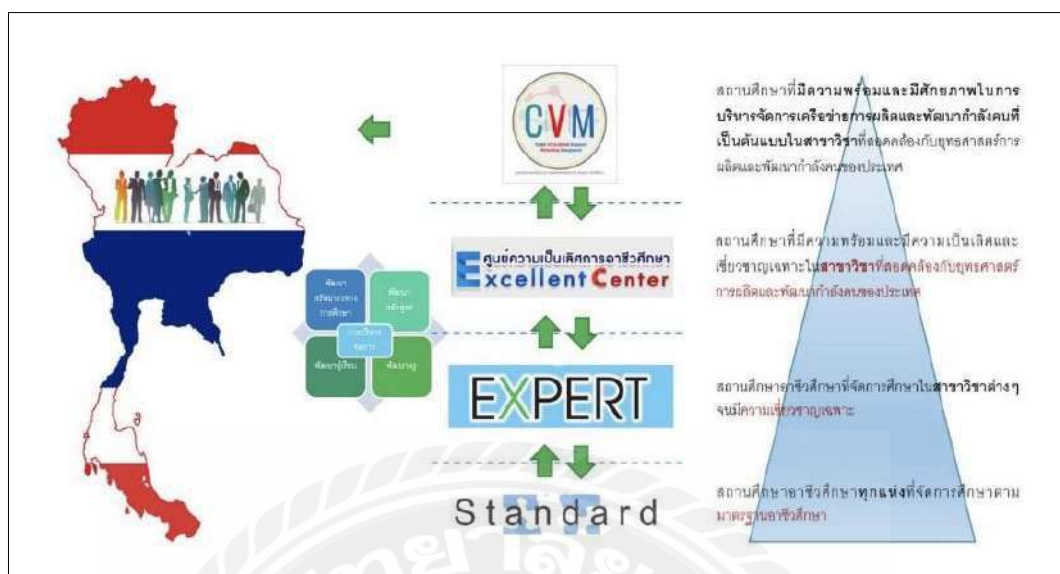
3.4 สถานศึกษาจัดการอาชีวศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน ในสาขาวิชาที่ตรงกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (S-Curve)

3.5 สถานศึกษาต้องได้รับรองคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาจากต้นสังกัด

3.6 สถานศึกษามีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษา/อุดมศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพของครูและผู้เรียน

3.7 สถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพร่วมกับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง สามารถเชื่อมโยงสมรรถนะอาชีพในการทำงานสู่ระบบคุณวุฒิทางการศึกษา และมีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ

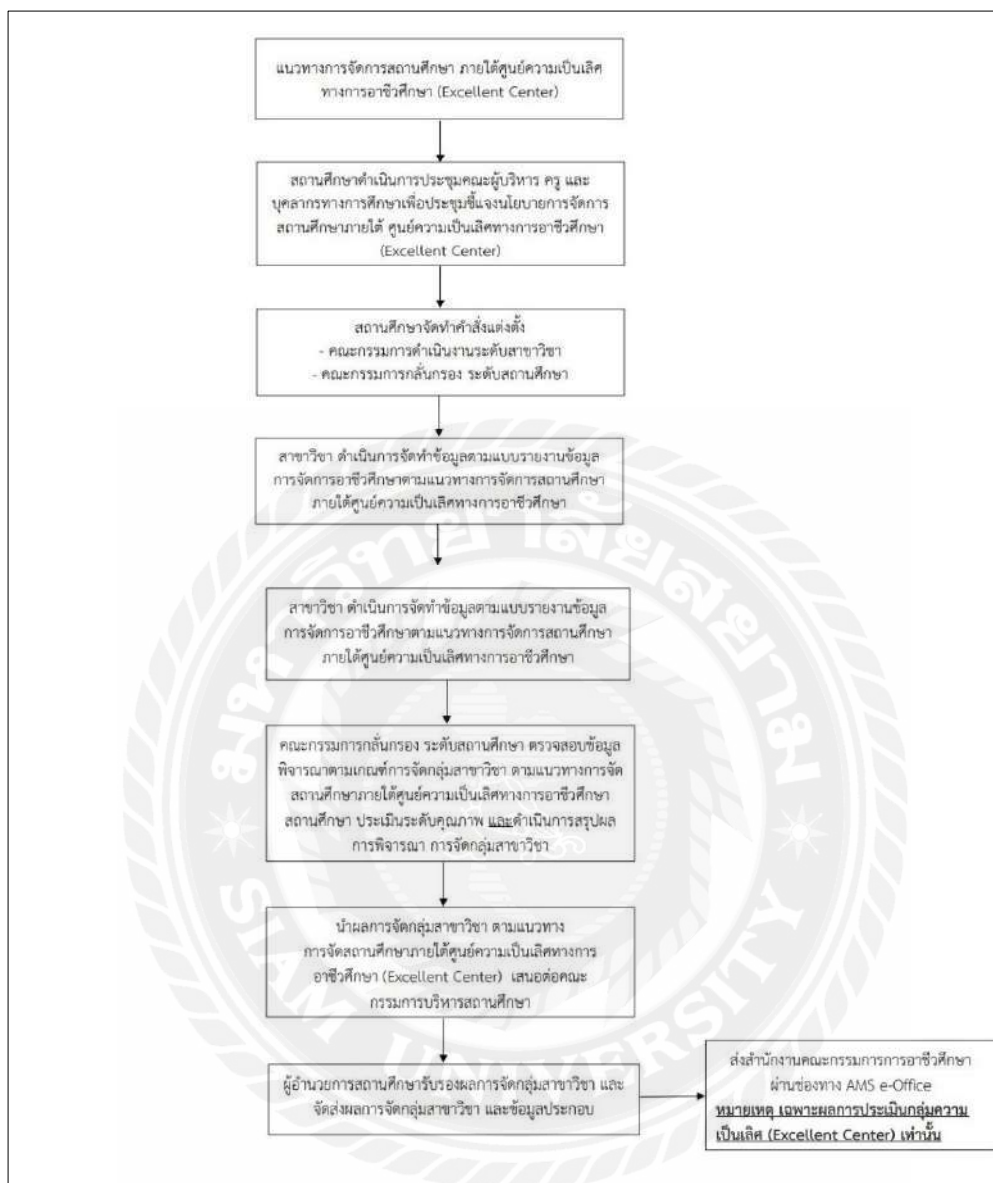
3.8 สถานศึกษามีบริบททางการศึกษาและบริบทเชิงพื้นที่ ที่เอื้อต่อการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาที่มีความเป็นเลิศ ให้มีคุณภาพ

ภาพที่ 2.3 ความเชื่อมโยงของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์
ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

ที่มา : แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ทั้งนี้ การพิจารณาคัดเลือกสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐและเอกชนในแต่ละกลุ่ม ให้เป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับทิศทางการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและความเหมาะสมกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป

ภาพที่ 2.4 แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาภายใต้โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

ที่มา : แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

1. สถานศึกษาดำเนินการประชุมคณะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อประชุมชี้แจงนโยบายการจัดการสถานศึกษาภายใต้ ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เมื่อสถานศึกษาได้รับหนังสือแจ้งเรื่อง แนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็น

เลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) และคู่มือการดำเนินงานขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) จากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแล้ว ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ให้กับคณะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งสถานศึกษา เพื่อให้ทุกคนในสถานศึกษาได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนอย่างมีคุณภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระดับสาขาวิชา และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสถานศึกษา สถานศึกษาดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน 3 คณะ คือ คณะกรรมการอำนวยการ ควรประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นประธาน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกฝ่าย เป็นกรรมการ และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อดำเนินการกำหนดแนวทาง และกำกับติดตาม การขับเคลื่อนการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ระดับสาขาวิชา

ตัวอย่าง คณะกรรมการอำนวยการ		
1.	ผู้อำนวยการวิทยาลัย.....	ประธานกรรมการ
2.	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร	กรรมการ
3.	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	กรรมการ
4.	รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	กรรมการ
5.	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ

ภาพที่ 2.5 ตัวอย่างคณะกรรมการอำนวยการ โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

ที่มา : แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

คณะกรรมการกลั่นกรองระดับสถานศึกษา ควรประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นประธานรองผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกฝ่าย เป็นกรรมการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการและหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อดำเนินการ ตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาตามเกณฑ์การจัดกลุ่มสาขาวิชา นำเสนอผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา รวมทั้งรายงานผลการพิจารณาการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

ตัวอย่าง คณะกรรมการกลั่นกรองระดับสถานศึกษา		
1.	ผู้อำนวยการวิทยาลัย.....	ประธานกรรมการ
2.	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร	กรรมการ
3.	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	กรรมการ
4.	รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	กรรมการ
5.	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ
6.	หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	ผู้ช่วยเลขานุการ

ภาพที่ 2.6 ตัวอย่างคณะกรรมการกลั่นกรองระดับสถานศึกษา โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

ที่มา : แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

และคณะกรรมการจัดทำข้อมูลระดับสาขาวิชา ควรประกอบด้วย หัวหน้าสาขาวิชา เป็นประธาน ครูทุกคนในสาขาวิชา เป็นกรรมการ และให้ครูจำนวน 1 คนในสาขาวิชา เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูลของสาขาวิชาตามแบบรายงานข้อมูลการจัดการอาชีวศึกษาตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

ตัวอย่าง คณะกรรมการจัดทำข้อมูลระดับสาขาวิชา		
1 สาขาวิชา.....		
1.1	หัวหน้าสาขาวิชา	ประธานกรรมการ
1.2	ครูในสาขาวิชา	กรรมการ
1.3	ครูในสาขาวิชา	กรรมการ
1.4	ครูในสาขาวิชา	กรรมการ
1.5	ครูในสาขาวิชา	กรรมการและเลขานุการ

ภาพที่ 2.7 ตัวอย่างคณะกรรมการจัดทำข้อมูลระดับสาขาวิชา โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

ที่มา : แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

3. คณะกรรมการดำเนินงานระดับสาขาวิชา ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามแบบรายงานข้อมูล การจัดการอาชีวศึกษาตามแนวทางการจัดการสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทาง การอาชีวศึกษา (Excellent Center) คณะกรรมการดำเนินงานระดับสาขาวิชาตามที่ได้รับแต่งตั้ง ตามคำสั่งของสถานศึกษา ดำเนินการจัดทำข้อมูลของสาขาวิชาตามแบบรายงานข้อมูลการจัดการ อาชีวศึกษา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยสามารถศึกษารายละเอียดและตัวอย่างการกรอกข้อมูล ในคำชี้แจง การกรอกแบบรายงานข้อมูล พร้อมทั้งส่งแบบรายงานข้อมูลให้กับคณะกรรมการกลั่นกรองระดับ สถานศึกษาตรวจสอบข้อมูลและพิจารณา

4. คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสถานศึกษา ตรวจสอบข้อมูล พิจารณาตามเกณฑ์การจัด กลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) และประเมินระดับคุณภาพของสาขาวิชาเมื่อทุกสาขาวิชาส่งข้อมูลรายงานตาม แบบรายงานข้อมูลการจัดการอาชีวศึกษา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็น เลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ครบทุกสาขาวิชาแล้วให้คณะกรรมการกลั่นกรองระดับ สถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและพิจารณาตามเกณฑ์การจัดกลุ่มสาขาวิชาตามแนว ทางการจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) และบันทึก การตรวจสอบตามแบบการตรวจสอบ พร้อมทั้งสรุปผลการพิจารณาว่าสาขาวิชาอยู่ในกลุ่มใด ตาม ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเมื่อจัดกลุ่มสาขาวิชาตามแนวทางที่กำหนดแล้ว ให้ คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสาขาวิชาดำเนินการประเมินคุณภาพ ตามตัวชี้วัดและเกณฑ์ การประเมิน และบันทึกผลการประเมินตามแบบประเมิน พร้อมทั้งสรุปผลการประเมินคุณภาพของ แต่สาขาวิชา

5. คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสถานศึกษา ดำเนินการสรุปผลการพิจารณา การจัดกลุ่ม สาขาวิชา ตามแนวทางการจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เมื่อคณะกรรมการกลั่นกรองครบทุกสาขาวิชา ให้ดำเนินการจัดทำสรุปผลการพิจารณา การจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

6. คณะกรรมการกลั่นกรอง ระดับสถานศึกษา นำผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทาง การจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เสนอต่อคณะ กรรมการบริหารสถานศึกษาคณะกรรมการกลั่นกรอง นำสรุปผลการพิจารณาการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดสถานศึกษาภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เสนอต่อคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา เพื่อเห็นชอบการจัดกลุ่มสาขาวิชาต่อไป

7. ผู้อำนวยการสถานศึกษารับรองผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เมื่อคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเห็นชอบการจัดกลุ่มสาขาวิชาแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษารับรองผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง แนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

8. สถานศึกษาจัดส่งผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา และข้อมูลประกอบสำหรับสาขาวิชาที่มีผลการพิจารณาอยู่ในกลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผ่านทาง AMS e – Office สถานศึกษาจัดส่งข้อมูลผลการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) และข้อมูลประกอบเฉพาะสาขาวิชาที่มีผลการพิจารณาอยู่ในกลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center) ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจัดชุด เอกสารตามลำดับ ดังนี้

แบบที่ 1 แบบสรุปผลการพิจารณาการจัดกลุ่มสาขาวิชาตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

แบบที่ 2 ตารางสรุปผลการพิจารณาการจัดกลุ่มสาขาวิชา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

แบบที่ 3 แบบตรวจสอบสำหรับคณะกรรมการกลั่นกรองระดับสถานศึกษา ตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

แบบที่ 4 แบบประเมินคุณภาพตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

แบบที่ 5 แบบรายงานข้อมูลการจัดการอาชีวศึกษาตามแนวทางการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) (เฉพาะสาขาที่มีผลการพิจารณาอยู่ในกลุ่มความเป็นเลิศ (Excellent Center))

แบบที่ 6 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อมูลการจัดการสถานศึกษา ภายใต้ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

2. กรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษาในโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ทางการศึกษา จากคู่มือการบริหารพัฒนา
ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. คู่มือการบริหารพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา. 2566. <https://bsq.vec.go.th/>) จำนวน 4 มาตรฐาน 16 องค์ประกอบ 30 ตัวชี้วัด รายละเอียด ดังนี้

1. มาตรฐานด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 8 ตัวชี้วัด

- 1.1 ด้านงบประมาณ
 - 1.1.1 แผนการใช้จ่ายงบประมาณ
- 1.2 ด้านหลักสูตร
 - 1.2.1 หลักสูตรฐานสมรรถนะอาชีพ
- 1.3 ด้านผู้เรียน
 - 1.3.1 คุณสมบัติ ความรู้พื้นฐาน และวิธีการ คัดเลือกผู้เรียน
- 1.4 ด้านผู้สอน
 - 1.4.1 สมรรถนะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้
 - 1.4.2 สมรรถนะของครูฝึกในสถานประกอบการในการจัดการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์อาชีพแก่ผู้เรียน
 - 1.4.3 คุณสมบัติหรือประสบการณ์ของวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ
- 1.5 ด้านผู้บริหาร
 - 1.5.1 วิสัยทัศน์และภาวะผู้นำ
- 1.6 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 1.6.1 โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและระบบบริหารจัดการ
2. มาตรฐานด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 15 ตัวชี้วัด
 - 2.1 ด้านการสร้างความเข้มแข็งของระบบความร่วมมือ
 - 2.1.1 กลไกการขับเคลื่อนภาคีเครือข่ายพันธมิตร ในการกำหนดแนวทางบริหารจัดการโครงการ
 - 2.1.2 การพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้อย่างเข้มแข็งและสอดคล้องกับความต้องการ
 - 2.1.3 ความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายพันธมิตร
 - 2.2 ด้านการบริหารโครงการ
 - 2.2.1 แผนปฏิบัติการ และการดำเนินงานตามแผน
 - 2.2.2 การสร้างพลังร่วมในการขับเคลื่อนโครงการ
 - 2.2.3 การสื่อสารองค์กร และเผยแพร่โครงการ
 - 2.3 ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ
 - 2.3.1 การพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ
 - 2.3.2 การเสริมสร้างสมรรถนะครูฝึกในสถานประกอบการในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง
 - 2.4 ด้านนวัตกรรมจัดการการเรียนรู้
 - 2.4.1 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

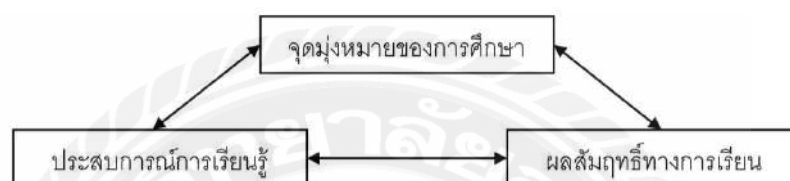
- 2.4.2 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในสถานประกอบการ
- 2.5 ด้านการวัดและประเมินผลและการประกันคุณภาพ
 - 2.5.1 การวัดและประเมินผล
 - 2.5.2 การประกันคุณภาพ
- 2.6 ด้านคลังปัญญาอาชีวศึกษา สถานศึกษาเป็นเลิศเฉพาะทาง (Intelligent Center of Excellence TVET Institute)
 - 2.6.1 สารสนเทศด้านอาชีพ
 - 2.6.2 งานวิจัย (Research) และองค์ความรู้ใหม่ด้านอาชีพ (Digital Content)
 - 2.6.3 ระบบการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน
- 3. มาตรฐานด้านผลผลิต (Output) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ 4 ตัวชี้วัด
 - 3.1 ต้นแบบและการขยายผลการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง
 - 3.1.1 การถอดบทเรียนความสำเร็จและเผยแพร่แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง
 - 3.1.2 การยกระดับบทบาทหน้าที่เพื่อขยายผลการจัดอาชีวศึกษาสู่คุณภาพสูง
 - 3.2 ผู้สำเร็จการศึกษา
 - 3.2.1 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา
 - 3.2.2 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานอาชีพ จากหน่วยงานรับรองมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
- 4. มาตรฐานด้านผลลัพธ์ (Outcome) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ 3 ตัวชี้วัด
 - 4.1 แนวทางการยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษาในภาพรวม
 - 4.1.1 ข้อเสนอแนะการยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาในสาขาวิชาเพื่อการพัฒนา
 - 4.2 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ
 - 4.2.1 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหรือเป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้สร้างนวัตกรรมและมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม หรือศึกษาต่อ
 - 4.2.2 ระดับความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้สำเร็จการศึกษา

3. รูปแบบการประเมินโครงการ

รูปแบบหรือแบบจำลองการประเมินโครงการมีหลายแบบ เช่น CIPP Model ของ Stufflebeam (1971) แบบจำลองของ Tyler (1959) , Taba (1962) , Stake, Provus (1973) และ

แบบผสมผสานกัน ซึ่งในที่นี้ขอเสนอรูปแบบพอสังเขปของ Tyler, Taba, Stake Hammond, Provus และรูปแบบ CIPP Model ของ Stufflebeam

3.1 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ Tyler (1959) ไทเลอร์เป็นผู้วางรากฐานในการประเมินมาตั้งแต่ ค.ศ. 1930 โดยให้องค์ประกอบในการจัดการศึกษาไว้ 3 อย่าง คือ จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพิจารณาว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ ดังนี้

ภาพที่ 2.8 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

ที่มา : ศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ และ
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

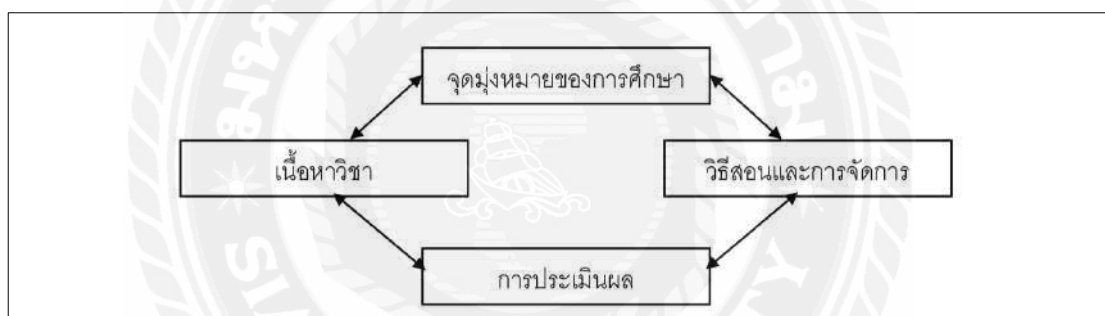
Tyler (1959 อ้างถึงใน สมคิด พรหมจ้อย และวนิดา เกื้อกุล (2555)) เป็นผู้นำที่สำคัญในการประเมินโครงการ ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ โดยมีความเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้ว จะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง เขาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน โดยเสนอเป็นกรอบความคิด ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1943 โดยเน้น การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้อยู่ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วประเมินความสำเร็จของวัตถุประสงค์เหล่านั้น แนวคิดลักษณะนี้เรียกว่า แบบจำลองที่ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมาย เป็นหลัก ไทเลอร์มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นประสบผลสำเร็จหรือไม่ มีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

ในปี 1986 ไทเลอร์ (New Tyler 1986) ได้นำเสนอกรอบแนวคิดของการประเมินโครงการใหม่ โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 6 ส่วนคือ

1. การประเมินวัตถุประสงค์ (Appraising Objectives)
2. การประเมินแผนการเรียนรู้ (Evaluating the Learning Plan)

3. การประเมินเพื่อแนะแนวในการพัฒนาโครงการ (Evaluation to Guild Program Development)
4. การประเมินเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Evaluation Program Implement)
5. การประเมินผลลัพธ์ของโครงการทางการศึกษา (Evaluating the Outcome of an Educational Program)
6. การติดตาม (Follow up) และการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

3.2 รูปแบบการประเมินของทาบ (Taba. 1962 : 125) ทาบได้เสนอรูปแบบพัฒนาหลักสูตรโดยให้ชื่อว่า “A Conceptual Framework for Curriculum Design” ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับของไทเลอร์มาก แต่เพิ่มการประเมินทางด้านเนื้อหาวิชาเข้าไปด้วย ดังนี้

ภาพที่ 2.9 รูปแบบการประเมินของทาบ

ที่มา : ศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ และ
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

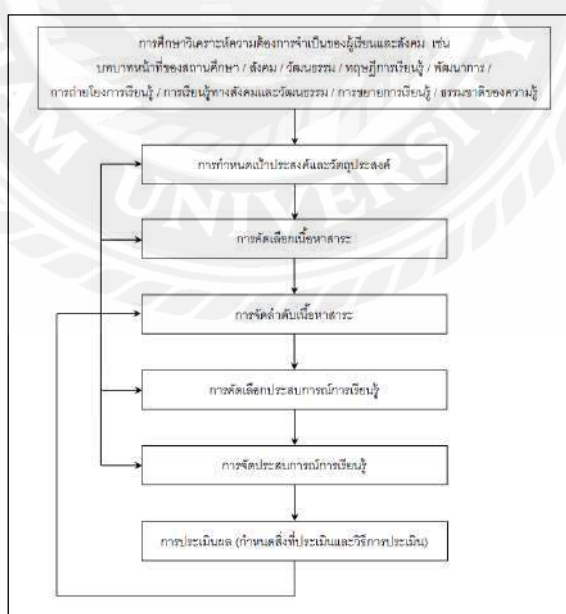
จากแผนภาพแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบของหลักสูตร ทั้ง 4 องค์ประกอบ มีความสัมพันธ์กันในเชิงเหตุผล 6 คู่ดังนี้ 1) วัตถุประสงค์กับเนื้อหาสาระ 2) วัตถุประสงค์กับการจัดการเรียนการสอน 3) วัตถุประสงค์กับการประเมินผล 4) เนื้อหาสาระกับการจัดการเรียนการสอน 5) เนื้อหาสาระกับการประเมินผล และ 6) การจัดการเรียนการสอนกับการประเมินผลหลักการออกแบบหลักสูตรของทาบมีสาระสำคัญ 3 ประการที่ต้องนำมาพิจารณา ได้แก่ 1) ขอบเขต (scope) เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน 2) การจัดเรียงลำดับ (sequence) เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่องและเป็นระบบ 3) การบูรณาการ (integrated) เนื้อหาสาระกับประสบการณ์การเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนสำหรับรูปแบบการออกแบบหลักสูตรของทาบ (A Model for Curriculum Design) แบ่งออกเป็น 4 ระบบ ได้แก่ 1)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) การคัดเลือกเนื้อหาสาระ 3) การจัดลำดับเนื้อหาสาระ และ 4) การจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ โดยแต่ละระบบมีความเชื่อมโยงกัน

ทาบามีแนวคิดหลักสูตร คือ แผนสำหรับการเรียนรู้ (plan for learning) ที่จะป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยทาบ่าได้เสนอขั้นตอนการพัฒนา หลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้ (Taba. 1962: 12)

1. การวิเคราะห์ความต้องการ
2. การกำหนดวัตถุประสงค์
3. การคัดเลือกเนื้อหาสาระ
4. การจัดระบบเนื้อหาสาระ
5. การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้
6. การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้
7. การประเมินผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพของกิจกรรมและประสบการณ์

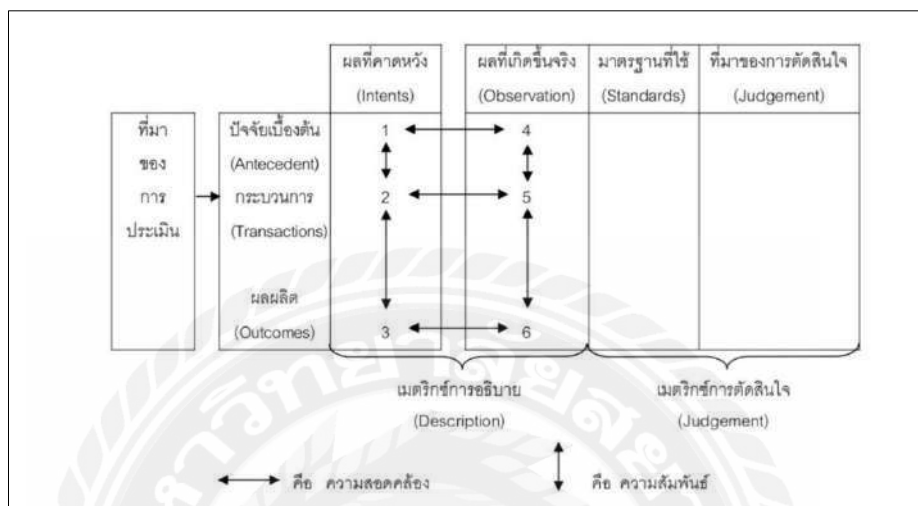
การเรียนรู้ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ โดยการกำหนดสิ่งที่ต้องประเมินและวิธีการประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั้ง 7 ขั้นตอนของทาบ่า สามารถแสดงเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.10 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอนของทาบ่า

ที่มา : รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบ่า (ปรับปรุงจาก วิชัย วงษ์ใหญ่. 2554: 50)

3.3 รูปแบบการประเมินของสเตค เป็นโมเดลที่ เน้นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นจริงกับสิ่งที่คาดหวัง โดยนำไปเทียบกับมาตรฐานเพื่อ ใช้ในการตัดสินใจ ดังนี้

ภาพที่ 2.11 รูปแบบการประเมินของสเตค

ที่มา : ศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญานูวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ และ
อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สเตคได้เสนอวิธีการประเมินในรูปของเมตริกซ์ (Matrix) สองประเภท คือ เมตริกซ์การอธิบาย และเมตริกซ์การตัดสินใจ ดังรายละเอียดดังนี้

หมายเลข 1 หมายถึง ภาวะการณ์ที่คาดหวังว่าจะต้องมียู่ก่อนที่มีการเรียนการสอนเกิดขึ้น โดยถือว่าเป็นภาวะการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลดังที่คาดหวังไว้

หมายเลข 2 หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานตามที่คาดหวังว่าจะจะเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ

หมายเลข 3 หมายถึง ผลผลิตที่คาดหวังว่าจะได้รับหลังจากการดำเนินงาน

หมายเลข 4 หมายถึง ปัจจัยที่มีอยู่จริงก่อนที่จะเริ่มโครงการ

หมายเลข 5 หมายถึง กระบวนการดำเนินงานตามที่สังเกตได้จริงจากโครงการ

หมายเลข 6 หมายถึง ผลผลิตที่ได้จริงๆ หลังจากโครงการได้จบลง

ตั้งแต่หมายเลข 1 ถึง 6 ผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลใน 2 แนว คือ ในแนวดิ่ง ได้แก่ หมายเลข 1-2-3 และ 4-5-6 ควรมีความสัมพันธ์กัน เพื่อดูว่าปัจจัยเบื้องต้น เอื้ออำนวยต่อกระบวนการหรือไม่ และทำให้เกิดผลผลิตอย่างสัมพันธ์กันหรือไม่และในแนวนอน ได้แก่ หมายเลข 1-4, 2-5 และ 3-6 ต้องมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้เพื่อการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติจริง ๆ

ในแต่ละส่วนตามแนวนอนนั้น มีความสอดคล้องกับที่คาดหวังไว้หรือไม่ ประการใด และต้องมีการปรับปรุงในส่วนใดบ้าง

ในเมตริกซ์การตัดสินใจ จำเป็นต้องใช้เกณฑ์มาตรฐานเพื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จากเมตริกซ์การอธิบาย เกณฑ์มาตรฐานนี้อาจมีอยู่ก่อนแล้ว หรือตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการ หรือผู้รับผิดชอบโครงการก็ได้ สำหรับที่มาของการตัดสินใจควรให้ผู้ประเมินมีบทบาทด้วย คือ ต้องสรุปออกมาให้ได้ว่า โครงการมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรือต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ที่จุดใด หรือมีปัจจัยอะไรเป็นตัวเกื้อหนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อโครงการ

3.4 รูปแบบการประเมินของแอมมอนด์ (อ้างใน Worthen, 1973 : 157-170)

แอมมอนด์ ได้เสนอโครงสร้างรูปแบบการประเมินในลักษณะ 3 มิติ คือ

มิติที่ 1 ด้านการสอน ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการศึกษา เช่น การจัดระบบชั้นเรียน การจัดตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และ ค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นต้น

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน ได้แก่ นักเรียน ครูผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครอบครัวย ชุมชน เป็นต้น

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม ได้แก่ ความรู้ความคิด (Cognitive) ความรู้สึกทัศนคติ (Affective) และทักษะ (Psychomotor)

ผู้ประเมินควรจะต้องมองที่เดียวทั้ง 3 มิติ มิใช่มองทีละมิติ เช่น ถ้าใช้วิธี สอน (มิติที่ 1) และทำให้นักเรียน (มิติที่ 2) เกิดความรู้ทักษะ (มิติที่ 3) ตามที่ต้องการหรือไม่ ดังนั้นข้อมูลในมิติที่ 1 และ 2 จึงเป็นส่วนที่ให้ข้อมูลเชิงอธิบายเกี่ยวข้องกับปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และสภาพทางสังคม ส่วนมิติที่ 3 เป็นจุดมุ่งหมายของโครงการในการประเมินจึง ต้องประเมินทั้ง 3 มิติเสมอ

3.5 รูปแบบการประเมินของโพรวัส (อ้างใน Worthen, 1973 : 170-186) โพรวัส

(Malcolm Provas) ได้เสนอรูปแบบการประเมินที่ใช้ชื่อว่า การวิเคราะห์ความไม่สอดคล้อง (The Discrepancy Evaluation) คือวิเคราะห์ความไม่สอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับการปฏิบัติจริงในโครงการ ขั้นตอนต่าง ๆ ในโครงการที่จะนำมาวิเคราะห์ โพรวัสแนะนำว่า ควรจะทำการวิเคราะห์ใน 5 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

ขั้นที่ 1 การกำหนดโครงการ (Program Definition) เป็นการพิจารณาคุณภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของโครงการ สิ่งที่จะพิจารณาในขั้นนี้มี 3 ประการ คือ 1) วัตถุประสงค์ของโครงการ 2) คุณลักษณะของครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ 3) กิจกรรมของนักเรียนและครูที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 2 ประเมินการเอาโครงการลงในพื้นที่ (Program Installation) เป็นการประเมินกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ว่าเหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงใด การประเมินในขั้นนี้ทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังในขั้นตอนที่ 1 กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

ขั้นที่ 3 การประเมินกระบวนการในโครงการ (Program Process) เป็นการประเมินขั้นตอน วิธีการ ในการดำเนินงานตามโครงการ การประเมินในขั้นนี้มุ่งหาคำตอบ ว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ย่อยที่ จะนำไปสู่วัตถุประสงค์สุดท้ายเพียงใด ทั้งนี้ เพื่อการนำไป ปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

ขั้นที่ 4 การประเมินผลผลิตของโครงการ (Program Product) เป็น การประเมินผลขั้นสุดท้ายที่เกิดจากโครงการ เป็นการประเมินที่มุ่งหาคำตอบที่ว่า โครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายหรือไม่

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย (Cost-Benefit Analysis) เป็นการ วิเคราะห์ว่า โครงการดังกล่าวได้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมิน ข้อนี้ อาจจะ มีหรือไม่ก็ได้

ทั้ง 5 ขั้นตอนของการประเมินจะมีการเปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานกับ การปฏิบัติจริงว่า สอดคล้องหรือไม่ถ้าไม่สอดคล้องหรือมีความแตกต่างมาก ก็จะไปสู่การ ตัดสินใจต่อไป

- (1) ดำเนินการต่อไป
- (2) ดำเนินการขั้นเดิมซ้ำจนกว่าจะได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน
- (3) ดำเนินการเริ่มต้นในขั้นที่ 1 ใหม่
- (4) สิ้นสุดโครงการ

3.6 รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของ Stufflebeam การประเมิน คือ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งแบ่งได้หลายประเภทตามแต่จะใช้เกณฑ์ใดเป็นหลักในการแบ่ง เช่น แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งตามหลักยึดในการประเมิน หรือแบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน เป็นต้น การประเมินมีหลายรูปแบบ ซึ่งผู้ประเมินสามารถพิจารณาเลือกรูปแบบ การประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่มุ่งประเมิน เช่น

1) รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective-Based Model) เป็นรูปแบบที่มุ่งดูผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์(Tyler) ครอนบาค (Cronbach) เคริกแพตทริก (Kirkpatrick) เป็นต้น

2) รูปแบบการประเมินตัดสินคุณค่า (Judgmental Evaluation Model) เป็นรูปแบบที่มุ่งให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศสำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการนั้น ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ Stake, Seriven และ Provus เป็นต้น

3) รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision-Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบที่มุ่งให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องได้แก่ รูปแบบการประเมินของ Stufflebeam, Welch และ Alkin เป็นต้น

CIPP เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจรูปแบบหนึ่งที่นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางซึ่งนำเสนอโดย Daneil L. Stufflebeam ที่เรียกกันทั่วไปว่า CIPP Model เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นสำคัญเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจบริหารโครงการอย่างต่อเนื่องคำว่า CIPP ย่อมาจากคำว่า Context (บริบท หรือสภาวะแวดล้อม) Input (ปัจจัยเบื้องต้น) Process (กระบวนการ) และ Product (ผลผลิต) ซึ่ง Stufflebeam ให้ความหมายการประเมินไว้ว่าเป็นกระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม โดยรูปแบบ CIPP กำหนดให้มีการประเมินทั้งระบบใน 4 ด้าน แนวทางการประเมินแต่ละด้านมีดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินให้ได้ข้อมูลสำคัญเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่จะทำสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจนเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่ เป็นโครงการที่มีความเป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่ เป็นต้น

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยดูว่าปัจจัยที่ใช้ทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์การบริหารจัดการมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ปัจจัยที่กำหนดมีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่กิจกรรม/แบบ/ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้วมีความเป็นไปได้และเหมาะสมเพียงใด เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินระหว่างการดำเนินงานโครงการ เพื่อหาข้อดีข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้เพราะเหตุใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง มีการแก้ไขปัญหายังไง เป็นต้น

4. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตาม

วัตถุประสงค์หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย เพื่อตรวจสอบว่าเกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร เกิดผลกระทบหรือผลข้างเคียงอื่นใดหรือไม่ เป็นต้น

การประเมินแบบ CIPP เป็นการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของระบบทั้งหมดซึ่งผู้ประเมินจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน กำหนดประเด็นของตัวแปรหรือตัวชี้วัดกำหนดแหล่งข้อมูลผู้ให้ข้อมูล กำหนดเครื่องมือการประเมิน วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน หากผู้ประเมินวางแผนและดำเนินการประเมินอย่างเป็นระบบและเหมาะสมก็จะทำให้การประเมินตามแผนและโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2544 : 56 - 59) ได้กล่าวว่า แนวคิดการประเมินของ Stufflebeam ว่า การประเมินเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นกระบวนการ คือ มีความต่อเนื่องกันในการดำเนินงานอย่างครบวงจร จะต้องมีการระบุหรือบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามที่ได้ระบุหรือบ่งชี้ไว้ แล้วนำเอาข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้นั้น จัดทำให้เป็นสารสนเทศโดยสารสนเทศที่ได้มานั้น จะต้องมีความหมายและประโยชน์ เพื่อนำไปเสนอใช้ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดทางเลือกใหม่ หรือแนวทางดำเนินการต่อไป

การประเมินโดยใช้ CIPP Model เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องโดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งแนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียด ดังนี้

วิธีการประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินชิป จะเกี่ยวข้องกับลักษณะของการตัดสินใจซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาช่วยในการตัดสินใจ 4 ลักษณะ คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (Planning Decisions) การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (Structuring Decisions) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (Implementing Decisions) และการตัดสินใจเกี่ยวกับการทบทวนการดำเนินโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Recycling Decisions) มโนทัศน์เบื้องต้นของรูปแบบ CIPP ก็คือ ประเภทของ

การตัดสินใจที่แตกต่างกันจำเป็นต้องใช้สารสนเทศในการตัดสินใจที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งสตัฟเฟิลบีม และคณะได้จำแนกการตัดสินใจและการประเมิน เพื่อการบริหารและการวางแผนไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินบริบทหรือสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจในการวางแผนกำหนดเป็นผลลัพธ์ที่คาดหวังของโครงการหรือวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ การประเมินบริบทเป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย ปรัชญา เป้าหมาย แรงกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตลอดจนแรงกดดันทางการเมือง ซึ่งสมหวัง พินยานุวัฒน์ (2553 : 169) อธิบายว่า การประเมินบริบทโครงการเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดโครงการ เป็นการประเมินสภาพเศรษฐกิจสังคมการเมือง ตลอดจนปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ อันนำไปสู่ทิศทางและวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การประเมินปัจจัย หรือทรัพยากร (Input Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการและกลวิธีดำเนินโครงการเป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น เป็นการประเมินเพื่อบ่งชี้ว่ามีปัจจัยพร้อมมูลที่จะดำเนินการหรือไม่ แผนหรือโครงการที่เสนอเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงส่วนใดสารสนเทศที่ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง เพื่อเลือกแผนการจัดโครงการ หรือแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สมหวัง พินยานุวัฒน์ (2553 : 169) กล่าวว่า การประเมินปัจจัยหรือทรัพยากรเป็นการตรวจสอบความพร้อมด้านทรัพยากรทั้งปริมาณและคุณภาพตลอดจนระบบการบริหารจัดการ เพื่อวิเคราะห์และกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้บังเกิดผลสำเร็จ ซึ่งเป็นการประเมินขณะดำเนินงาน หรือประเมินในเชิงความก้าวหน้าเพื่อปรับปรุงกระบวนการบริหารหรือการดำเนินโครงการ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย สมหวัง พินยานุวัฒน์ (2553 : 169-170) ให้แนวคิดว่าการประเมินกระบวนการเป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำที่วางแผนไว้ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคของการดำเนินโครงการ จึงเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการดำเนินโครงการได้อย่างทันท่วงทีสารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ การควบคุม หรือปรับปรุงแก้ไขวิธีการต่าง ๆ ให้เหมาะสมทันท่วงทีในขณะที่กำลังดำเนินโครงการอยู่

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการ ซึ่งเป็นการประเมินผลหลังจากการดำเนินงานโครงการสิ้นสุดลง เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพประสิทธิผลของโครงการซึ่งในทัศนะของสมหวัง พินยานุวัฒน์ (2553 : 170) เห็นว่าเป็นการประเมินที่มุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลผลิตของโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลการดำเนินงานคุ้มค่าเพียงใด ประกอบด้วย การประเมินผลผลิต โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิตเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการตลอดจนการนำเอาความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอีกส่วนหนึ่งคือผลกระทบ (Impact) สารสนเทศที่ได้จะนำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่า ผลผลิตของโครงการ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อที่จะตัดสินใจว่าจะทำต่อไป หรือยุติล้มเลิก หรือยกฐานะเป็นงานประจำมีนัยสำคัญสำคัญของรูปแบบการประเมินชิป ก็คือจะต้องเป็นการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศ

สำหรับการตัดสินใจตามช่วงระยะเวลาของการบริหารโครงการกล่าวคือ การประเมินสถานะแวดล้อมเพื่อการตัดสินใจก่อนริเริ่มจัดทำโครงการ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนดำเนินโครงการ การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินเพื่อตัดสินใจปรับปรุงกิจกรรมและวิธีดำเนินโครงการ และเมื่อโครงการสิ้นสุดลงจึงประเมินผลผลิตของโครงการเพื่อตัดสินใจคุณค่าและอนาคตของโครงการว่า จะดำเนินงานต่อไปหรือยุติโครงการ ดังนั้นในการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซีป ผู้บริหารหรือผู้ประเมินจึงควรทำ การประเมินและใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการหรือสิ่งที่มุ่งประเมินเป็นระยะ ๆ ตามช่วงระยะเวลาของการบริหารจัดการโครงการ มิใช่ไปประเมินรวบยอดเมื่อโครงการสิ้นสุดลงแล้ว

การประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต สามารถนำไปช่วยในการปรับปรุงโครงการ ทั้งนี้การประเมินในแต่ละขั้นตอนดังกล่าว นำไปช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ 4 ประเภท คือ

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน ได้จากการประเมินบริบท นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการทั้งวัตถุประสงค์ระยะสั้น และระยะยาวให้สอดคล้องกับแผนในการดำเนินงาน
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ จากการประเมินปัจจัยนำเข้า นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจวางโครงการ กลวิธีดำเนินโครงการ และขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ ได้จากการประเมินกระบวนการ นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติทำให้การทำงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ ได้จากการประเมินผลผลิต นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าควรจะทำต่อไป ยุติ เล้มเลิก ขยายโครงการหรือให้ทำเป็นงานประจำ(เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. 2542 : 61)

สำหรับรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของ Stufflebeam มีลักษณะการให้ข้อมูลเป็นไปอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทุกขั้นตอนทำให้เข้าใจในบริบทของการตัดสินใจและสารสนเทศที่ต้องการเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการบริหารโครงการและปรับการดำเนินงานทำให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ต้องการตรงกับความต้องการในการตัดสินใจและมีกระบวนการกระตุ้นให้มีการวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจในครั้งต่อไป ดังนั้นจากการทบทวนวรรณกรรม เกี่ยวกับการประเมินโดยใช้แนวคิด CIPP Model ข้างต้นนั้นกล่าวโดยสรุปได้ว่ารูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของ Stufflebeam ประกอบด้วยการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ 1.การประเมินด้านบริบท (Context

Evaluation) 2.การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3.การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และ 4.การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นรูปแบบที่มีความนิยมใช้กันมากและเป็นรูปแบบที่ทำให้เห็นการประเมินทั้งระบบและครอบคลุมทุกด้านทุกขั้นตอนรวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการประเมินมีประโยชน์ต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ ตัดสินคุณค่า ประเมินประสิทธิภาพในการพัฒนา ปรับปรุงโครงการให้เกิดประสิทธิผลดียิ่งขึ้น ซึ่งเหมาะสมกับนำมาใช้ในกระบวนการประเมินโครงการ “พัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ในครั้งนี้เป็นอย่างดี

4.บทบาทผู้บริหาร

4.1 ความหมายของบทบาท

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๕๔ ให้ความหมายของบทบาทว่าหมายถึงว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู

ชนินทร ศรีทอง (2018) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า การปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้หรืองานที่ได้รับมอบหมาย เน้นให้ความมุ่งหวังของบุคคลอื่น ที่คาดว่าบุคคลในตำแหน่งที่จะพึงกระทำ หรือแสดงพฤติกรรมออกมาตามสถานการณ์ที่ได้กำหนด

เฉลียว กล้าหาญ (2021) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า การปฏิบัติของบุคคลตามตำแหน่งหน้าที่และสถานภาพในสังคมนั้นๆ เป็นการประพฤติตามบทบาทที่ผู้อื่นคาดหวังว่าผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติบทบาทตามอุดมคติของผู้อยู่ในตำแหน่ง บทบาทที่ผู้อยู่ในตำแหน่งที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่ผู้อื่นรับรู้โดยการเห็นพฤติกรรมของผู้อยู่ในตำแหน่ง

พล นกสุข (2558) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า บทบาทเป็นการคาดหวังของการกระทำในสภาพหนึ่งๆ โดยมีการเรียนรู้ขึ้นเป็นกระบวนการสำคัญ เพื่อให้ทราบได้ว่าบุคคลนั้นๆ จะต้องแสดงบทบาทออกมาอย่างไร ซึ่งการเรียนรู้บทบาทนี้จะส่งผลให้เกิดการเลียนแบบการสังเกตยึดมาเป็นแบบอย่างของตนที่จะแสดงต่อบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่างๆ

อำพันธ์ เรืองสมานไมตรี (2531) ได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า การแสดงออกมาของบุคคลที่เกี่ยวกับคำพูดลักษณะท่าทางการตอบสนองกริยาอาการต่างๆ เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนกำลังทำหน้าที่อะไรมีต่อเจ้าของตำแหน่งหรือฐานะทางสังคมอย่างไร จึงกล่าวได้ว่า บทบาทก็คือการแสดงออกถึงฐานะและตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละคนในสังคมนั่นเอง

กล่าวโดยสรุป บทบาทคือการทำตามหน้าที่ที่ได้กำหนดเอาไว้โดยการแสดงออกถึงพฤติกรรม ฐานะทางสังคม ท่าทาง กริยาอาการ ในสถานการณ์ต่างๆ ของสังคมออกมาอย่างเหมาะสมของบุคคลนั้นๆ การปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้หรืองานที่ได้รับมอบหมาย บทบาทถือเป็น

ความคาดหวังอย่างหนึ่งที่จะต้องแสดงให้เห็นบุคคลนั้นทราบและเข้าใจการแสดงออกของผู้คน บทบาทยังเป็นลักษณะที่สามารถเลียนแบบกันได้ซึ่งเกิดมาจากการสังเกตการจดจำแบบอย่างมาเป็นการแสดงต่อบุคคลอื่น

4.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทมีหลายแนวคิดแต่ที่นิยมมากคือ บทบาทของการบริหารของ Katz, R. L. (1974) ต้องมีทักษะ 3 ด้าน คือ

1) ทักษะในด้านความคิด (Conceptual Skill) หมายถึง ความสามารถในการมองภาพรวม โดยมองจากภาพของหน่วยย่อยขึ้นไปทั้งโครงสร้างจนเกิดเป็นภาพรวม

2) ทักษะด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Human Skill) หมายถึง สามารถของผู้บริหารในการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้มีประสิทธิภาพ ทั้งที่เป็นระดับรายบุคคล และระดับกลุ่ม

3) ทักษะในด้านความรู้ทางวิชาการ หรือทักษะเชิงเทคนิค (Technical Skill) เป็นความชำนาญ ทักษะของผู้บริหารที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับงานและเทคนิคต่างๆ ทักษะที่สำคัญต้องประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1) ทักษะด้านการวางแผน (Planning Skill)

2) ทักษะด้านกระบวนการกลุ่ม และการติดต่อสื่อสาร (Group Process and Communication Skill)

3) ทักษะด้านการจัดการ (Management and Organization Skill) ทั้งนี้ ทักษะทั้ง 3 ด้านจะต้องขึ้นอยู่กับระดับของผู้บริหาร คือ ผู้บริหารระดับสูงต้องใช้ทักษะด้านความคิดและความสัมพันธ์ค่อนข้างมาก ผู้บริหารระดับกลางต้องใช้ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์มากและผู้บริหารระดับต้น ต้องใช้ทักษะด้านเทคนิคมาก

Hunt (1971) ได้แบ่งประเภทของบทบาทไว้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) บทบาทที่กำหนดโดยสังคม เป็นบทบาทที่สังคมกำหนดไว้ว่า บุคคลที่อยู่ในตำแหน่งนั้นจะต้องทำอะไร เช่น สังคมกำหนดไว้ว่าครูจะต้องทำหน้าที่ในการเป็นผู้สอน แพทย์จะต้องมีหน้าที่เป็นผู้รักษาคนป่วย

2) บทบาทที่กำหนดให้คนเป็นตัวอย่างของสังคม เช่น การแต่งกาย การพูดจา ความประพฤติของคนในสังคมโดยอ้อมจะเป็นการบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของคนในสังคมนั้น

3) บทบาทที่สังคมคาดหวัง เป็นบทบาทที่ผู้อื่นคาดหวังไว้ว่า ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นควรจะปฏิบัติอย่างไร เช่น ผู้ที่เป็นครูจะต้องมีความรู้ที่ดี ประพฤติดี มีคุณธรรมที่ดี

4) บทบาทที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์และหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้

5) บทบาทที่ต้องปฏิบัติตามความคาดหวังของผู้ที่ร่วมงานด้วยกัน คือ บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนั้นๆ ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติปฏิบัติตามความต้องการของตนเองเท่านั้น แต่ต้องปฏิบัติตามความคาดหวังของบุคคลอื่นด้วย เช่น บุคคลสองคนมาทำงานร่วมกัน ต่างก็มุ่งหวังว่าแต่ละคนต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง แต่โดยความเป็นจริงแล้วทั้งสองฝ่ายต้องร่วมงานด้วยกัน

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2544) กล่าวว่าไว้ว่าลักษณะของบทบาทในสังคมหากมีการศึกษามาอย่างลึกซึ้งแล้วจะพบว่า บทบาทมีอยู่หลายรูปแบบ หลายลักษณะ คือ

1) บทบาทตามที่กำหนด หมายถึง บทบาทสังคมกลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่ง ที่มีอยู่ในสังคมกลุ่มหรือองค์กรนั้นๆ เช่น ข้อกำหนดที่ว่าพ่อแม่ต้องอบรมเลี้ยงดูลูกข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

2) บทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวัง หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบพฤติกรรมที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังว่าอยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องของความคาดหวังนี้มักจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนดแต่บางครั้งบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังอาจไม่ได้ตรงกับบทบาทที่กำหนดไว้เพราะบางคนอาจมีการคาดหวังมากหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบ

3) บทบาทตามอุดมคติของผู้ที่อยู่ในตำแหน่ง หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิดและเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ เช่น ผู้บังคับบัญชาคิดว่าคนมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ไม่ต้องไปใส่ใจกับปัญหาส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชาดังนั้นบทบาทของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด และก็อาจจะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวัง

4) บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง พฤติกรรมที่คนนั้นๆ อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็นซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของเจ้าตัวผู้อยู่ในตำแหน่ง แต่อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมตามการคาดหวังของผู้อื่นทั้ง ๆ ที่บทบาทนั้นไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของตนก็ได้

5) บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งซึ่งโดยธรรมชาติการรับรู้ของคนเรา จะมีการเลือกรับรู้และมีการรับรู้ที่ผิดพลาดไปจากความเป็นจริงได้ด้วยอิทธิพลจากประสบการณ์และสถานการณ์หลายอย่าง ดังนั้น เมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ผู้ที่ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้นในทางที่แตกต่างกันไป และอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งด้วย

กล่าวโดยสรุป บทบาทคือลักษณะทางสังคมที่มีหลายรูปแบบหลายบทบาท ขึ้นอยู่กับการกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังอย่างไร สังคมเองที่เป็นตัวกำหนดว่าใครจะต้องทำหน้าที่อะไรเพื่อเป็นการบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของคนในสังคมนั้น และจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ตามหน้าที่ บทบาททำหน้าที่เป็นการกำหนดตัวตนของคนที่ทำให้แสดงหน้าที่พฤติกรรมให้สอดคล้องกับสิ่งที่ตัวเองกำลังเป็น แต่บางครั้งก็ไม่สามารถแสดงบทบาทได้ตามที่คาดหวัง

4.3 บทบาทของผู้บริหาร

ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้นำขององค์กรมีบทบาทสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ เพราะผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพเปรียบเสมือนศูนย์รวมพลังของกลุ่มให้ดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี แต่ในทางตรงข้ามถ้าผู้บริหารไม่มีประสิทธิภาพ ไม่รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองย่อมทำให้องค์กรเกิดความล้มเหลว ดังนั้นผู้บริหารจึงมีส่วนสัมพันธ์กับคุณภาพขององค์กรทั้งนี้ ผู้ที่จะมาเป็นผู้บริหารจึงมีความสำคัญต่อผู้ร่วมงานต่อองค์กร และต่อความสำเร็จขององค์กรเป็นอย่างยิ่ง

ความหมายของบทบาทของผู้บริหาร

เมื่อบุคคลเกิดมาในสังคม ไม่ว่าจะเป็นในสังคมขนาดเล็ก เช่น ครอบครัว ขนาดกลาง ชุมชนสถานศึกษา สถานที่ทำงาน สถานประกอบการ หรือสังคมขนาดใหญ่ เช่น ประเทศและโลก ต่างมีบทบาทและหน้าที่ที่ต้องทำ เช่น ในระดับครอบครัวก็ต้องเป็นลูกที่ดีของพ่อ-แม่เป็นน้องเป็นพี่ที่ดี หรือเป็น พ่อแม่ปู่ย่าตายายที่ดีตามสถานภาพและบทบาทหน้าที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คำว่าบทบาท ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Role ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2544 อธิบายว่า บทบาท หมายถึง การทำท่าตามบท การร่าตามบท โดยปริยาย หมายความว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู

อาคม วัดไธสง. (2560) ได้กล่าวว่า บทบาทหมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติ ที่ผู้ครองตำแหน่งควรประพฤติปฏิบัติ เช่น ผู้บริหาร รองผู้บริหาร ครูอาจารย์ คณงาน ภารโรง ก็จะแสดงบทบาทตามที่ ตำแหน่งดังกล่าวนี้ต้องกระทำ โดยทั่วไปบทบาทจะต้องมาพร้อมกับหน้าที่และตำแหน่ง

วินิจ เกตุขำ และคมเพชร ฉัตรสุกกุล. (2562) กล่าวว่า บทบาท หมายถึง การแสดงออกของบุคคล ในด้านที่เกี่ยวกับคำพูด ลักษณะท่าทาง การตอบสนองกริยาอาการต่างๆ เพื่อให้ผู้อื่นทราบว่าตนกำลัง ทำหน้าที่อะไร มีต่อเจ้าของตำแหน่งหรือฐานะทางสังคมอย่างไร จึงอาจกล่าวได้ว่า “บทบาท” ก็คือ การแสดงออกถึงฐานะตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละคนในสังคมนั่นเอง

Levinson. (1959) ได้สรุปความหมายของบทบาทไว้ 3 ประการ คือ

1. บทบาท หมายถึง ปทัสถาน ความคาดหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบและอื่น ๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้บทบาทตามความหมายนี้ค่านึงถึง ตัวบุคคลน้อยที่สุด แต่มุ่งไปถึงการบ่งชี้หน้าที่อันควรกระทำ

2. บทบาท หมายถึง ความเป็นไปของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คิดกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่สัมพันธ์กับโครงสร้างทางสังคมหรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ แนวทางที่บุคคลพึงกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ

นอกจากนี้ หากวิเคราะห์ถึงความหมายและลักษณะของบทบาท บทบาทอาจจำแนกตามที่มา แบ่งได้ 5 ลักษณะ ประกอบด้วย

1. บทบาทตามที่กำหนด หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่ม หรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่ม หรือองค์กรนั้น

2. บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังว่าผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ

3. บทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่ง คิดและเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง การแสดงออกหรือพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่สังคมกำหนด ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกจะผสมผสาน ระหว่างความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความต้องการของตน ร่วมกับความรับผิดชอบที่กำหนดให้ปฏิบัติจริงในตำแหน่ง

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร

ผู้บริหารทุกคนซึ่งเป็นผู้นำขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารในหน่วยงานรัฐบาล สถาบันการศึกษา องค์กรธุรกิจต่าง ๆ สิ่งแรกที่เราได้รับมอบหมายจากองค์กรก็คือ บทบาทในฐานะผู้บริหาร เพราะบทบาทดังกล่าวมีอิทธิพลต่อองค์กรโดยรวมยิ่งกว่าบทบาทใด ๆ จนอาจกล่าวได้ว่าความเจริญก้าวหน้าหรือความเสื่อมใสขององค์กรหรือหน่วยงานใดขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารเป็นสำคัญ ผู้บริหารนอกจากจะมีลักษณะเป็นผู้นำและประสานงานระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วยังต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบอีกด้วย และต้องคอยแก้ไขข้อขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหาร ไว้ดังนี้

Mintzberg (1973) พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่จะแสดงบทบาทออกมา 10 บทบาทย่อย ซึ่งจัดกลุ่มได้ 3 กลุ่มใหญ่ คือ

1. กลุ่มบทบาทเชิงสัมพันธ์บุคคล (Interpersonal roles) เป็นบทบาทที่เกิดขึ้นจากอำนาจและสถานะตำแหน่งแบบเป็นทางการ เป็นบทบาทที่ทำให้ผู้บริหารเป็น “ศูนย์รวมประสาท”(NerveCenter) ขององค์กร ประกอบด้วย

1.1 บทบาทเป็นสัญลักษณ์ขององค์กร (Symbolic or Figurehead) เป็นบทบาทที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหาร เป็นสัญลักษณ์ของหัวหน้าในการใช้หลักเกณฑ์เพื่อกำหนดสังคมขององค์กร แรงจูงใจ กฎหมาย และพิธีการในหน้าที่ต่าง ๆ ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ประเพณี หรือพิธีการขององค์กร เช่น บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการมอบวุฒิบัตรแก่ผู้จบการศึกษา เป็นต้น รวมถึงการเลือกสรรพวกพ้องเพื่อการดำรงอยู่ของสถานศึกษาหรืออำนาจหน้าที่ของตน

1.2 บทบาทเป็นผู้นำองค์กร (Leader) เป็นบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา มุ่งการอำนวยความสะดวก การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร และการควบคุม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดสภาพต่างๆ เช่น กำหนดงานให้ทำการกระตุ้น ชักถามในกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความพร้อมและมีความรับผิดชอบ เพื่อการจ้างการฝึกงาน และการส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารต้องพยายามที่จะนำความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาและองค์กรไปกำหนดเป็นข้อตกลงเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ผู้นำมีบทบาทในการเผยแพร่กิจกรรมที่มีคุณค่าทั้งของผู้บริหารเองและของผู้ใต้บังคับบัญชาอำนาจของผู้บริหารจะปรากฏชัดเจนที่สุดในบทบาทของผู้นำ

1.3 บทบาทเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ (Liaison) ด้วยสถานภาพทำให้ผู้บริหารสามารถแสดงบทบาทการติดต่อกับผู้บริหารระดับเดียวกัน บุคคล หรือกลุ่มบุคคลภายนอกองค์กร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ผู้บริหารต้องพัฒนาเครือข่ายงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของตนด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ผู้บริหารต้องใช้เวลาส่วนมากกับการดำเนินงานตามบทบาทนี้เริ่มตั้งแต่การกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง และการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อการดำรงอยู่ของหน่วยงานนั้น ๆ

2. กลุ่มบทบาทเชิงสารสนเทศ (Informational Roles) เป็นบทบาทที่ทำให้ผู้บริหารเป็นศูนย์กลางของข้อมูลข่าวสารทั้งในฐานะผู้รับและผู้ส่งในองค์กรของเขา การเข้าใจผู้ใต้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้ง จะช่วยให้ผู้บริหารพัฒนาข้อมูลพื้นที่จำเป็นของระบบข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรอันจะส่งผลให้ผู้บริหารเป็นผู้ชำนาญการขององค์กรที่มีคลังข้อมูลที่ดีที่สุด ประกอบด้วย

2.1 บทบาทเป็นผู้กำกับติดตามผล (Monitor) บริหารต้องแสวงหาและรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อจะได้พัฒนาองค์กรและสภาพแวดล้อมขององค์กร รับข้อมูลข่าวสารเข้ามาสู่องค์กรในรูปแบบการวิเคราะห์การดำเนินงานภายในองค์กร

เหตุการณ์ภายนอกความคิดเห็น และแนวโน้มต่าง ๆ ผู้บริหารใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงวิเคราะห์สภาพปัญหาและโอกาส เพื่อความเข้าใจสถานการณ์ต่างๆ เพื่อการตัดสินใจอันจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในองค์กรที่มีคุณค่าพร้อมทั้งรายงานให้บุคคลภายนอกและผู้ได้บังคับบัญชาได้รับรู้

2.2 บทบาทเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร (Dissemination)

ผู้บริหารต้องนำข้อมูลข่าวสารจากภายนอกเข้าสู่องค์กร และนำข้อมูลข่าวสารภายในจากผู้ได้บังคับบัญชาคนใดคนหนึ่งสู่คนอื่น ๆ ข้อมูลเหล่านี้อาจเป็นข้อเท็จจริงซึ่งผู้บริหารได้รับข้อมูลแบบนี้ได้ง่ายเนื่องจากมีอำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการ ส่วนที่ดีของข้อมูลจะถูกส่งต่ออย่างรวดเร็วไปสู่ผู้ได้บังคับบัญชาที่เหมาะสมหรือข้อมูลที่เป็นลักษณะของค่านิยมอื่น ๆ ซึ่งผู้บริหารจะถ่ายทอดค่านิยมสู่องค์กรเพื่อชี้นำผู้ได้บังคับบัญชาในการตัดสินใจ

2.3 บทบาทเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ (Spokesperson)

ผู้บริหารต้องถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารสู่บุคคลภายนอกที่หลากหลาย ผู้บริหารต้องแสดงความสามารถในทางสัมพันธ์กับชุมชนประชาสัมพันธ์องค์กรของตนเอง ดูแลรักษาผู้มีอิทธิพลชั้นนำด้านต่างๆ รายงานข่าวเกี่ยวกับการดำเนินงาน แผนงานและนโยบายขององค์กร และส่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. กลุ่มบทบาทเชิงตัดสินใจ (Decisional Roles)

เป็นบทบาทที่ทำให้ผู้บริหารเป็น“นักตัดสินใจ” (Decision Maker) อันสืบเนื่องจากบทบาทสองกลุ่มแรก ประกอบด้วย

3.1 บทบาทเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur)

ผู้บริหารต้องเป็นผู้ริเริ่มและออกแบบควบคุมการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ผู้บริหารต้องทำการวิเคราะห์สภาพปัญหาและโอกาสอย่างต่อเนื่องเมื่อพบสถานการณ์ที่ต้องปรับปรุง ผู้บริหารต้องกำหนดโครงการปรับปรุง โดยจัดลำดับความสำคัญตามการตัดสินใจและกิจกรรมต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงที่แท้จริง ผู้บริหารต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการปรับปรุงในระดับใดระดับหนึ่ง มอบหมายความรับผิดชอบให้แก่ผู้ได้บังคับบัญชา มอบอำนาจให้ปฏิบัติงานแทน มอบหมายความรับผิดชอบในการออกแบบภายใต้ขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่ได้รับหรืออาจให้คำปรึกษาในการออกแบบและงานใหญ่ ๆ บางอย่างของโครงการปรับปรุงอาจต้องขอคำปรึกษาจากผู้บริหารอาวุโส

3.2 บทบาทเป็นผู้จัดสิ่งรบกวน (Disturbance handler)

เป็นบทบาทของผู้บริหารที่ต้องแก้ปัญหา เมื่อองค์กรเผชิญสิ่งรบกวนหรือความวุ่นวายแต่ไม่คาดหวังอย่างฉับไวแต่ได้ผล ซึ่งความวุ่นวายต่างๆ มักเกิดจากความขัดแย้งระหว่างผู้ได้บังคับบัญชา ความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารกับองค์กรอื่น และการสูญเสียทรัพยากรหรือข้อจำกัดต่างๆ ผู้บริหารต้องจัดลำดับความสำคัญและทุ่มเทความพยายามที่จะขจัดสิ่งเหล่านี้

3.3 บทบาทเป็นผู้จัดสรรทรัพยากร (Allocator) ผู้บริหารเป็นผู้ตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้แก่ส่วนต่างๆ ในองค์กรตามจุดที่ต้องการ ผู้บริหารต้องควบคุมดูแลระบบโดยอาศัยการจัดสรรทรัพยากร ผู้บริหารสามารถจัดสรรทรัพยากรในแนวทางต่างๆ โดยการพิจารณาตารางเวลาของตนเอง การกำหนดโปรแกรมการทำงาน การมอบหมายหน้าที่การปฏิบัติงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่ และโดยการสร้างหรืออนุมัติงบประมาณ

3.4 บทบาทเป็นนักเจรจาต่อรอง (Negotiator) ผู้บริหารรับผิดชอบในการเป็นผู้แทนขององค์กรในฐานะผู้เจรจาที่สำคัญกับบุคคลอื่นหรือองค์กรอื่น เพื่อให้สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรผู้บริหารต้องกระตุ้นตนเองอยู่เสมอ เมื่อองค์กรเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเจรจาต่อรองกับองค์กรอื่นผู้บริหารต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในฐานะสัญลักษณ์หรือหัวขบวน ผู้ประชาสัมพันธ์และผู้จัดสรรทรัพยากรขององค์กร

Senge (1990) กล่าวถึง บทบาทของผู้นำแบบใหม่ในฐานะผู้สร้างวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ว่าคนที่ก้าวไปสู่ความเป็นเลิศได้นั้นจะต้องมี 1) วิสัยทัศน์ส่วนตัว คือ มีจุดมุ่งหมาย มีความหวังที่จะไปเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต 2) มีแรงมุ่งมั่นใฝ่ดีคือ เมื่อมีวิสัยทัศน์แล้วก็ต้องมีแรงมุ่งมั่นที่จะลงมือทำกิจทั้งปวงให้บรรลุต่อผลสำเร็จ 3) มีความมุ่งมั่นหมั่นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ และ 4) มีความคิดวิเคราะห์สิ่งใด ๆ ด้วยเหตุด้วยผล โดยได้บทบาทผู้นำดังนี้

1. บทบาทในการเป็นนักออกแบบ (Designer) หมายถึง เป็นผู้พัฒนาวิสัยทัศน์ค่านิยม และจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยผู้นำต้องทำกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้คนในสถานการณ์ตัวผู้นำจะต้องเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์สามารถมองเห็นโอกาสที่เปิดกว้างต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาใด ๆ โดยการออกแบบวิธีการ ขั้นตอน และรูปแบบของกระบวนการภายในองค์กร ตลอดจนรูปแบบการผลิต

2. บทบาทในการเป็นผู้ให้บริการหรือผู้คอยช่วยเหลือ (Steward) หมายถึง การเป็นผู้นำที่ต้องรับฟังวิสัยทัศน์ของผู้อื่นและปรับแต่งวิสัยทัศน์ของตนซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบในฐานะเจ้าหน้าที่ให้บริการที่จะต้องทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในวิสัยทัศน์ขององค์กร โดยผู้นำจำเป็นต้องเป็นที่พึ่งพิงแก่ผู้ตาม เป็นผู้คอยช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ทีมงานจะรู้สึกมั่นใจในการมีพี่เลี้ยง และมีผู้ให้ความช่วยเหลือ

3. บทบาทในการเป็นเป็นครูผู้สอน (Teacher) หมายถึง การเป็นผู้นำที่ต้องส่งเสริมความรู้พัฒนาความเข้าใจอย่างเป็นระบบ และทำให้ทุกคนสามารถเข้าใจความเป็นจริงในปัจจุบันทั้งหมดได้โดยกระตุ้นให้ผู้อื่นได้คิดได้เข้าใจมากกว่ามุ่งให้ทำตาม

Dess & Miller (1993) เสนอว่าบทบาทสำหรับความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์มี 3 ประการ ดังนี้

1. บทบาทในการกำหนดทิศทางขององค์กร เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ที่ง่ายแก่การเข้าใจ และกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่มีความหมายต่อธุรกิจ เทคโนโลยีหรือวัฒนธรรมองค์กรในแง่ที่ว่าสิ่งที่กล่าวมานี้จะมีรูปแบบอย่างไรต่อไปในอนาคต เป็นการมีวิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์นั่นเอง

2. บทบาทในการออกแบบองค์กรเป็นกิจกรรมที่เน้นการประเมินองค์กรที่จำเป็นต่อการก่อให้เกิดผลลัพธ์ และสามารถนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติได้อย่างประสบความสำเร็จ

3. บทบาทในการปลูกฝังวัฒนธรรมขององค์กรซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศและคุณธรรมขององค์กร บุคลากรทั่วทั้งองค์กรต้องได้รับการสนับสนุนให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน รวมทั้งเข้าใจถึงกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกันได้ด้วยความสามารถสูงสุดและพฤติกรรมที่มีคุณธรรมอย่างเต็มที่

Hitt & Hoskisson (2013) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติและบทบาทของความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. บทบาทการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (Determining strategic direction) คือ มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ตลอดจนจูงใจกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ สามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

2. บทบาทการบริหารทรัพยากรในองค์กร (Effectively managing the firm's resource portfolio) มีความสามารถในการใช้กลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรในองค์กร ทั้งด้านงบประมาณและด้านทรัพยากรบุคคล เพื่อให้ทรัพยากรเหล่านั้นเกิดประโยชน์สูงสุด มีความคุ้มค่า คำนึงทุน เพื่อเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน ผู้รับบริการได้รับบริการที่มีคุณภาพ

3. บทบาทการสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพ (Sustaining an effective organizational culture) มีความสามารถในการกำหนด เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร และค่านิยมให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายนอก สามารถเลือกวัฒนธรรมองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการทำงานของสมาชิก

4. บทบาทการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (Emphasizing ethical practices) เป็นผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นที่น่าไว้วางใจ มีการตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

5. บทบาทการจัดตั้งควบคุมองค์กรให้สมดุล (Establishing balanced organizational controls) มีการจัดการบริหารงานดูแลในกระบวนการทำงานให้ได้มาตรฐาน คุณภาพการบริการ ผู้รับบริการพึงพอใจในบริการที่ได้รับและผู้ให้บริการมีความสุขและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

Farren & Kaye (2000) กล่าวว่า ผู้นำจะสามารถช่วยให้บุคลากรพัฒนา งานอาชีพได้ด้วยการแสดงบทบาท 5 ประการ ได้แก่ ผู้อำนวยความสะดวก ผู้ประเมิน ผู้คาดการณ์ ผู้ให้คำปรึกษา และผู้ส่งเสริมสนับสนุน

Yukl (2013) ได้สรุปบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารจากพฤติกรรมกรรมการบริหารซึ่ง แบ่งออก เป็น 4 กลุ่มใหญ่และบทบาทที่สำคัญ 11 บทบาท ย่อย ดังนี้

1. บทบาทการสร้างความสัมพันธ์ (Building relationship) ได้แก่
 - 1.1 การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ (Networking)
 - 1.2 การให้การสนับสนุน (Supporting)
 - 1.3 การจัดการความขัดแย้งและสร้างทีมงาน (Managing conflict and team building)
2. บทบาทในการให้และเสาะหาข้อมูล (Giving – seeking information) ได้แก่
 - 2.1 การติดตาม (monitoring)
 - 2.2 การให้ข่าวสารข้อมูล (informing)
 - 2.3 การสร้างความชัดเจน (clarifying)
3. บทบาทในการตัดสินใจ (Making decision) ได้แก่
 - 3.1 การวางแผนและการจัดองค์กร (planning and organizing)
 - 3.2 การปรึกษาและการมอบหมายงาน (consulting and delegating)
 - 3.3 การแก้ปัญหา (problem solving)
4. บทบาทในการใช้อิทธิพล (Influencing people) ได้แก่
 - 4.1 การสร้างแรงจูงใจ (motivating)
 - 4.2 การประกาศเกียรติคุณและให้รางวัล (recognizing and rewarding)

4.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบได้กับเป็นผู้นำในการสร้างและพัฒนาคุณภาพในการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อที่จะก้าวไปสู่ความเป็นเลิศ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร คือต้องเป็นผู้นำในการปฏิบัติหน้าที่การบริหารงานให้เกิดขึ้นและให้เกิดประสิทธิผลกับองค์กร ผู้บริหารเปรียบได้กับเป็นผู้นำกองทัพนัที่จะนำพาสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาเกิดความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ โดยผู้บริหารจะต้องมีวิธีการที่จะทำให้บุคคลในสถานศึกษาทำงานให้สำเร็จและมีความสุขโดยมีนักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้อธิบายบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538: 25-28 อ้างถึงใน นิคม พันธุ์คา, 2548: 31) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์และการวางแผนงานของโรงเรียน
- 2) คอยกำกับ ติดตามและนิเทศงานวิชาการอย่างมีระบบระเบียบ
- 3) จัดหาบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับงานวิชาการ
- 4) คอยจัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรให้มีความเพียงพอตามสภาพ

สถานศึกษา

- 5) คอยจัดหาครูที่ผลิตสื่อการเรียนรู้และดูแลให้ครูนำไปใช้ในการ

ประกอบการสอน

- 6) จัดให้มีมุมหนังสือมุมห้องสมุดให้เหมาะสมกับตามสภาพของสถานศึกษา

รวมถึงห้องเรียน ห้องเรียนพิเศษ

- 7) ให้สถานศึกษามีการวัดและมีการประเมินผลการเรียนตามระเบียบ
- 8) ส่งเสริมและคือนำเทคนิควิธีการที่ใหม่ๆ เทคนิควิธีการที่เหมาะสมมาใช้

ดำเนินในงานวิชาการ

- 9) อำนวยความสะดวกด้านต่างๆ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน
- 10) จัดให้มีการประเมินผลงานทางวิชาการทุกระยะ เพื่อให้ทราบปัญหาเพื่อ

จะได้หาทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคณะ (2552) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่างานบริหารเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถทักษะสูง มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล มีภาวะความเป็นผู้นำเพราะผู้บริหารเป็นเพื่อนที่สำคัญในการบริหารโรงเรียนดังนั้นผู้บริหารควรมีบทบาทตามสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.ศ) กำหนดให้มี 6 บทบาทหน้าที่ ดังนี้

- 1) บทบาทหน้าที่การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดนโยบายและเป้าหมาย
- 2) บทบาทหน้าที่การจัดกิจกรรมในการบริหารต่างๆ เพื่อให้บรรลุ

วัตถุประสงค์ตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด

- 3) บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ
- 4) บทบาทหน้าที่ในการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากร
- 5) บทบาทหน้าที่ในการสร้างความร่วมมือ รวมสติของบุคลากรในโรงเรียน

และชุมชนต่อการบริหาร

- 6) บทบาทหน้าที่ในการจัดหาทรัพยากรและควบคุมกำกับติดตาม

วิภาภรณ์ ภู่วัฒนกุล (2060) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการจัดกระบวนการในการเรียนการสอนและเป็นผู้ดำเนินการบริหาร ซึ่งมีการคาดหวังไว้ว่าจะเป็นผู้นำทางวิชาการของสถานศึกษาและต้องแสดงบทบาทว่ามีส่วนร่วมในการเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นบทบาทสำคัญของผู้บริหารไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1) บทบาทการเป็นผู้ฝึกสอน (Coach) ผู้บริหารต้องสามารถทำความเข้าใจและสร้างความเข้าใจร่วมกับคณะครูให้มีความรู้ความสามารถรู้จักตนเองได้

2) บทบาทการเป็นผู้ประเมิน (Appraiser) ผู้บริหารต้องมีหน้าที่แสดงความเห็นอย่างตรงไปตรงมาต่อการปฏิบัติงานโดยเฉพาะส่วนที่ต้องการปรับปรุงเพื่อให้เข้าใจได้ถูกต้อง

3) บทบาทการเป็นที่ปรึกษา (Advisor) ผู้บริหารต้องคอยช่วยกระตุ้นความคิดริเริ่มให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการกำหนดเป้าหมายของบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพ

4) บทบาทของการเป็นผู้ช่วยเหลือ (Referral Agent) ผู้บริหารต้องพยายามหาทางสนับสนุนให้ครูและบุคลากรประสบความสำเร็จในการวางแผนการปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จของงาน

ศวง วิจิตรวงศ์ (2563) ได้กล่าวว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนเป็นบทบาทที่แสดงออกและเป็นบทบาทที่บุคคลอื่นๆ คาดหวังให้เป็นไปตามตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน โดยสรุปแนวคิดของผู้บริหารได้ 6 บทบาท คือ 1) บทบาทการบริหารงานวิชาการ 2) บทบาทการบริหารงานธุรการ 3) บทบาทการบริหารงานอาคารสถานที่ 4) บทบาทการบริหารงานบุคคล 5) บทบาทการบริหารกิจการนักเรียนและ 6) บทบาทการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 10 ด้าน ดังนี้

1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างของผู้นำในการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยจะต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหมวด 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีการวางแผนนโยบายเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำและสร้างพลังความร่วมมือกับทุกฝ่าย

2) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารอย่างอิสระเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในโรงเรียน

3) การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานให้แก่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านวิชาการ เช่น การจัดซื้อและอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ รวมไปถึงการให้บริการและการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

4) การประสานความสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานและจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่าย

ผู้สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ งบประมาณ บุคคล เช่น ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้ที่โรงเรียนต้องการ ให้มาช่วยพัฒนาโรงเรียนด้วยกัน

5) การส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร มีการพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมให้เข้าอบรม เข้าร่วมการประชุมสัมมนาและไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ให้ทันกับสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้าของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก และเพื่อนำมาประยุกต์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

6) การให้ขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงานทุกคน ยึดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่นและเข้าใจความต้องการของฝ่ายต่างๆ

7) การกำกับติดตามและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดให้มีการประเมินผลโดยส่งเสริมการประเมินผลในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินภายนอก มีการนำผลการประเมินของผู้เรียนมาใช้ในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นกระบวนการการดำเนินงานที่เป็นระบบครบวงจร

8) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างกระบวนการในการเรียนรู้ในโรงเรียนของบุคลากรทุกฝ่าย รวมถึงการที่ผู้บริหารอาจเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

9) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนภายนอกรับทราบ โดยวิธีการที่หลากหลายเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม

10) การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ให้ความหมายของบทบาทผู้บริหารวิทยาลัยไว้ใน คู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ ทางการศึกษา (Excellent Center) ว่า

1) กำกับ ดูแลการคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด

2) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ

3) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนากระบวนการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5) กำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณและติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

6) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ

7) เร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ

8) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการฯ

กล่าวโดยสรุป ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้นำที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา ผู้บริหารที่ดีต้องมีทักษะสูง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถชักจูงพร้อมทั้งสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ร่วมงานและบุคลากรในโรงเรียนให้มองเป้าหมายที่เหมือนกันและพยายามทำให้ประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังต้องมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย มีเป้าหมายที่ชัดเจน ในการบริหารงานนโยบายและงานบุคคลที่จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกันไป โดยมีบทบาทสำคัญ 5 ด้าน ดังนี้

- 1) การส่งเสริมและสนับสนุน มีการส่งเสริมสนับสนุนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ กำหนดนโยบาย สร้างความตระหนักให้บุคลากรและสร้างความร่วมมือกับหลายๆ ฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 2) การพัฒนาบุคลากร โดยให้บุคลากรมีการฝึกอบรม มีความรู้ มีทักษะความสามารถในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3) การเป็นผู้นำ ผู้บริหารมีภาวะการเป็นผู้นำในการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการเปลี่ยนแปลง
- 4) การประสานสัมพันธ์ มีการประสานงานกับทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่ายกับชุมชน
- 5) การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการกำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน คอยติดตามและช่วยเหลือ

5.บริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.1 การจัดการอาชีวศึกษา

จุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษา ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 หมวดที่ 1 มาตรา 6ระบุไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 1 มาตราที่ 6 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (เก่ง ดี มีสุข)

กฤษมันต์ วัฒนานรงค์ (2548, หน้า 13) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นการเตรียมคนให้สามารถทำงานได้ และพัฒนาผู้ทำงานแล้วให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้นให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อันมีผลต่อสภาพของงานหรือลักษณะของงาน และทำให้สามารถเข้าทำงานได้หรือทำงานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอาชีวศึกษาในประเทศไทย มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบอยู่ 2 หน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (เดิม คือวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา) ซึ่งวัตถุประสงค์ของทั้ง 2 หน่วยงานในการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาล้ายคลึงกัน คือให้มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ มีคุณธรรมดังที่ระบุในระเบียบสถานศึกษาเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ว่าด้วยการวัดผลการศึกษาระดับประกาศนียบัตร พ.ศ. 2538 (สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบ, 2541, หน้า 7) ความว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตร มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนากำลังคนในแขนงวิชาชีพต่าง ๆ ในอันที่จะเป็นนักปฏิบัติการเชิงวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ มีความชำนาญในการปฏิบัติงานเฉพาะสาขา มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการในการค้นคว้าหาความรู้เพื่อปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรม ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคมเมื่อสถานศึกษาเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาได้เปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้มีการปรับปรุงจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีคุณสมบัติพร้อมที่จะประยุกต์และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทย (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, ม.ป.ป., หน้า 2) ซึ่งนอกจากจะเน้นการพัฒนากำลังคนด้านความรู้ ความสามารถและความชำนาญเฉพาะสาขายังเน้นให้ผู้เรียนพัฒนากิจนิสัยที่ดีและมีคุณธรรมควบคู่กันไปอย่างไรก็ดีหน่วยงานทั้ง 2 มีเป้าหมายที่แตกต่างกันสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษา นำความรู้ออกไปประกอบอาชีพเป็นช่างฝีมือแรงงานระดับกลางและระดับสูง ในขณะที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลมุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษานำความรู้ที่ได้ไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อทางวิชาชีพในระดับที่สูงขึ้นจากจุดมุ่งหมายของการอาชีวศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีภารกิจในการเสริมสร้างและฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้ มีเหตุผล มีคุณธรรม ทั้งยังต้องมีทักษะ

สำหรับการประกอบอาชีพ โดยมีทางเลือกในการศึกษาอย่างหลากหลายตามความต้องการและความถนัดซึ่งเป็นการพัฒนานักเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรใน 4 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ และสุขภาพร่างกาย(อุทัย บุญประเสริฐ, 2547, หน้า 3-4) สถานศึกษาที่สามารถสร้างและพัฒนาให้เกิดคุณลักษณะที่ต้องการเหล่านี้ให้นักเรียนได้ในระดับสูง ต้องเป็นสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการให้งานต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะเกิดประสิทธิผลในตัวผู้เรียนได้ตามจุดมุ่งหมาย

5.2 หลักการจัดการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา

หลักการและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ได้แก่การมุ่งเตรียมกำลังคนระดับต้น และระดับกลางด้านเทคนิคในสาขาต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กำหนดอุดมการณ์ และหลักการในการจัดการอาชีวศึกษาว่า อุดมการณ์ที่สำคัญในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ คือ การพัฒนากำลังคนระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดคุณภาพตามสมรรถนะอาชีพที่กำหนดไว้ โดยจัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนการศึกษาชาติ ปรัชญาการอาชีวศึกษา ภายใต้การสนับสนุนทรัพยากรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพให้มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาด้านการอาชีวศึกษาที่สำคัญที่สุดนั้นจะอยู่ที่การมุ่งพัฒนาคนให้เต็มตามศักยภาพที่มีอยู่โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืน การให้การศึกษาดูตลอดชีวิตมีคุณวุฒิวิชาชีพโดยจัดการเรียนรู้แบบเปิดและยืดหยุ่น มีการรับรองและเทียบโอนประสบการณ์ให้มีความสำคัญกับการอาชีวศึกษาในระดับสูง โดยกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ มีการปฏิรูปการลงทุนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนามีเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดต่าง ๆ ในการจัดการเพื่อคุณภาพมีการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาที่หลากหลายเข้ากับการทำงานจริงโดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะการใช้ทักษะหลักและทักษะที่จำเป็นเพื่อการดำเนินชีวิต อีกทั้งบุคลากรด้านการอาชีวศึกษาต้องมีคุณวุฒิ คุณภาพและคุณสมบัติที่เหมาะสม มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานสายวิชาชีพเทียบได้กับสาขาวิชาชีพอื่น

5.3 หลักการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ มีความสำคัญ ดังนี้

- 1.3.1 เป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน
- 1.3.2 เป็นการพัฒนาเนื้อหาสาระและองค์ความรู้
- 1.3.3 มีการกำหนดกรอบหลักสูตร มาตรฐานการอาชีวศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานอาชีพ คุณวุฒิวิชาชีพ และการจัดระบบประกันคุณภาพการอาชีวศึกษาทุกระดับ (ปวช.และปวส.) และวิชาชีพทุกสาขา

1.3.4 มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.3.5 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ และสถานศึกษา สังคมอื่นร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอบรม

1.3.6 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

1.3.7 การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรมหาชน องค์กรวิชาชีพ สถานศึกษา ศาสนา สถานประกอบการและสถานศึกษา สังคมอื่นสรุปได้ว่าการอาชีวศึกษา ควรมีการฝึกอบรมอาชีพเป็นการศึกษาเพื่ออาชีพมีการกำหนดระดับทักษะที่ผู้เรียนควรจะได้รับ หรือต้องมีวิชาที่ได้ใช้ในการประกอบอาชีพและแต่ละพันธกิจ/ มีการกำหนดความรู้ ความสามารถทั้งความรู้ที่เป็นหลักวิชา ความรู้ที่สัมพันธ์กับทักษะ กำหนดคุณลักษณะ (Trait) เจตคติ (Attitude) จริยธรรม (Ethics) และจรรยาบรรณ (Code of conduct) ที่พึงมีของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา

5.4 การบริหารสถานศึกษาของการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และหน้าที่ ภารกิจของสถานศึกษาในปัจจุบันอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงวางระเบียบว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 (ข้อ 5)

“ผู้อำนวยการสถานศึกษา” หมายความว่า ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการศูนย์ รวมทั้งผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดังกล่าวด้วย

“รองผู้อำนวยการสถานศึกษา” หมายความว่า รองผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการศูนย์ รวมทั้งผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดังกล่าวด้วย

“นักเรียน นักศึกษา” หมายความว่า ผู้ที่เข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

“บุคลากรในสถานศึกษา” หมายความว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในสถานศึกษา

“ผู้เรียน” หมายความว่า นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรมใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หน้าที่และการบริหารของสถานศึกษา (สำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552, หน้า 2) ให้สถานศึกษาแบ่งการบริหารงานออกเป็นฝ่ายและให้แต่ละฝ่ายแบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ฝ่ายบริหารทรัพยากร
- 2) ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
- 3) ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา
- 4) ฝ่ายวิชาการ

ฝ่ายบริหารทรัพยากร แบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1) งานบริหารงานทั่วไป
- 2) งานบุคลากร
- 3) งานการเงิน
- 4) งานการบัญชี
- 5) งานพัสดุ
- 6) งานอาคารสถานที่
- 7) งานทะเบียน
- 8) งานประชาสัมพันธ์

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ แบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1) งานวางแผนและงบประมาณ
- 2) งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ
- 3) งานความร่วมมือ
- 4) งานวิจัย พัฒนา นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
- 5) งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
- 6) งานส่งเสริมผลิตผล การค้าและประกอบธุรกิจ
- 7) งานฟาร์มและโรงงาน (เฉพาะสถานศึกษาที่เปิดทำการสอน)

ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา แบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1) งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
- 2) งานครูที่ปรึกษา
- 3) งานปกครอง
- 4) งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน
- 5) งานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา
- 6) งานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน

ฝ่ายวิชาการ แบ่งออกเป็นแผนกและงาน ดังนี้

- 1) แผนกวิชา
- 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
- 3) งานวัดผลและประเมินผล
- 4) งานวิทยบริการและห้องสมุด
- 5) งานอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี
- 6) งานสื่อการเรียนการสอน

นอกจากนี้ คิมบรอจ และนันเนอร์รี่ (Kimbrough & Nunnery, 1988, pp. 45-79) ได้แบ่งงานบริหารการศึกษาในองค์การเป็น 9 งาน ดังนี้

1. งานเกี่ยวกับโครงสร้างองค์การ (Organizational structure) โครงสร้างองค์การที่สำคัญได้แก่ โครงสร้างในการตัดสินใจ โครงสร้างในการวางแผน โครงสร้างในการสื่อสาร โครงสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐทุกระดับ โครงสร้างในการให้ประชาชนส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจ

2. งานบริหารหลักสูตรและการสอน (Administration of curriculum and instruction) ซึ่งมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ หลักสูตรและการสอนของครู ในด้านหลักสูตร ผู้สอนต้องทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ชัดเจน แปลจุดมุ่งหมายนั้นไปสู่ระบบการเรียนการสอนภายในห้องเรียน และมีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อตรวจสอบว่าสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องจัดการและอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน

3. งานการเงินทางการศึกษา (Finance of education) เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์การภาษีอากร การเมือง การศึกษา โดยสถานศึกษาต้องมีการจัดสรรงบประมาณการหาทุน และการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้เหมาะสมและเพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในเรื่องการเงินทางการศึกษา คือ จะหาเงินได้จากแหล่งใด จะทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันแก่เด็กได้อย่างไร สถานศึกษาจะมีวิธีใดที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย และผลกระทบของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมคืออะไร งานนี้จึงเป็นการมองสถานศึกษาในระบบสังคมที่กว้างขึ้น และเป็นระบบที่มีการแลกเปลี่ยนระหว่างสถานศึกษากับสิ่งแวดล้อมภายนอกสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีระบบ

4. งานจัดการธุรกิจสนับสนุนการศึกษา (Business management support service) งานนี้หมายถึง ทั้งการบริหารพัสดุ การบำรุงรักษาและอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน บริการรถรับ-ส่ง การโภชนาการ การประกันชีวิต การบัญชีและการเงิน การประมวลผลข้อมูลและงานบริการสนับสนุนด้านอื่น ๆ เช่น งานรักษาความปลอดภัย งานไปรษณีย์ งานการพิมพ์ เป็นต้น งานในด้านนี้มักจะมีเพิ่มขึ้นเสมอและมีการนำเทคนิคต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการ

บริหารงานอย่างมากมาย เช่น เทคนิค PPBS, ERMS และ PERT งานนี้จึงเกี่ยวข้องกับการบัญชีและการเงินภายในสถานศึกษาเป็นสำคัญ

5. งานบริหารบุคคล (Staff personnel administration) บุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลขององค์การ ผู้บริหารต้องพยายามทำให้บุคลากรสร้างผลงานให้ได้มากที่สุดตามศักยภาพ ดังนั้น งานบริหารบุคลากรจึงเกี่ยวข้องกับนโยบายด้านบุคลากร การคาดคะเนความต้องการของบุคลากร การสรรหา การคัดเลือก การจ้างงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานการพัฒนาบุคลากร และการจัดหาผู้ช่วยสอน

6. งานบริการกิจการนักเรียน (Student personnel services) งานบริการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสอน เช่น งานสำรวจประชากรวัยเรียนในท้องถิ่นงานทะเบียนนักเรียน การรับสมัคร งานลงทะเบียนเข้าเรียน งานวิจัยนักเรียน งานแนะแนว และงานบริการด้านอื่น ๆ เช่น บริการด้านสุขภาพ บริการจัดหางานและติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา บริการประเมินและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน และกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ

7. งานอาคารสถานที่และอำนวยการ (Buildings and facilities) ผู้บริหารต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สร้างเสริมบรรยากาศในการเรียน มีการบำรุงรักษาอาคารและดูแลในเรื่องแสง เสียง อุณหภูมิ การก่อสร้างอาคารเรียน และจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนการวางแผนก่อสร้างและการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

8. งานความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน (School-community relations) ผู้บริหารต้องมีการสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนเข้าใจโปรแกรมการสอนและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจนและให้ความร่วมมือ โดยใช้วิธีการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาด้วยสื่อต่าง ๆ การที่ผู้บริหารเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน และการให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ในลักษณะของสถานศึกษาชุมชน

9. งานความรับผิดชอบต่อชุมชน (Accountability to the public) ผู้บริหารต้องมีการพัฒนาการจัดการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนการสอน นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาจัดให้มีผู้รับผิดชอบงานแต่ละด้านอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา รวมถึงการทำให้สถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในด้านการอาชีวศึกษานั้น

นวรัตน์ และโอคอนเนอร์ (Navaratnam & O'Connor, 1993, p. 114) กล่าวถึงกระบวนการบริหารในสถานศึกษาอาชีวศึกษาว่าเป็นการรวมกันของหลายกระบวนการ ได้แก่

1. การออกแบบและการพัฒนารายวิชาต่าง ๆ
2. รับรองรายวิชา และการขึ้นทะเบียนของผู้จัดการศึกษาฝึกอบรม
3. การคัดเลือกและการรับครู

4. การคัดเลือกผู้เรียน
5. การสอน การประเมิน และการอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา
6. การจัดบริการสนับสนุนให้แก่ผู้เรียน
7. การบริหารและการจัดการระบบทั้งหมด

5.5 ระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

ระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษา (สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา, 2548, หน้า 11-14) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 34 กำหนดให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบายแผนพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ ที่สอดคล้องกับความต้องการ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การส่งเสริมประสานงาน การจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบ และ ประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาโดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ กฎกระทรวง กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและ กรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา พ.ศ. 2546 (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547) ข้อ 3 ให้คณะกรรมการการ อาชีวศึกษา มีกรรมการจำนวนไม่เกินสามสิบสองคนประกอบด้วย

1. ประธานกรรมการ
2. กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนแปดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการ อุดมศึกษาผู้ช่วยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา

3. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน จำนวนสามคน
4. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน
5. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ จำนวนสองคน
6. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสิบหกคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงทางด้านการบริหารการอาชีวศึกษาจากภาครัฐและ เอกชน ด้านเศรษฐกิจและการพัฒนากำลังคน ด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรมและการประมง ด้านธุรกิจ และการบริการ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านคหกรรม และด้านการศึกษาพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง

หรือหลายด้านรวมกัน และในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงใน ด้านการบริหารการอาชีวศึกษาของเอกชนและเลขานุการ

7. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ และจากกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2546 (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8กรกฎาคม พ.ศ. 2546) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดังนี้

7.1 จัดทำข้อเสนอแนวนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ

7.2 ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

7.3 กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการจัดงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร

7.4 พัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา

7.5 ส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ และรูปแบบความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นและเจ้าของสถานประกอบการ

7.6 ติดตามประเมินผล และรายงานผลการจัดการ อาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

7.7 จัดระบบส่งเสริมและประสานงานเครือข่ายข้อมูล สารสนเทศและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการอาชีวศึกษาและอบรมวิชาชีพ

7.8 ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และดำเนินการตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษามอบหมาย

7.9 ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมายและให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังต่อไปนี้

7.9.1 สำนักอำนวยการ

7.9.2 สำนักความร่วมมือ

7.9.3 สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา

7.9.4 สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา

7.9.5 สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา

7.9.6 สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

7.9.7 สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา

2. ระดับสถาบันการอาชีวศึกษา

ระดับสถาบันการอาชีวศึกษากำหนดให้มีคณะกรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา และคณะกรรมการเครือข่ายสถาบันการอาชีวศึกษา รายละเอียด ดังนี้

2.1 คณะกรรมการสถาบันการอาชีวศึกษา ให้มีคณะกรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย หัวหน้าสถานศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนเจ้าของสถานประกอบการ ผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มอาชีพ สมาคมวิชาชีพ และผู้แทนกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแลและสถานศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการอาชีวศึกษา รวมทั้งพิจารณาเสนอการจัดตั้งและขยายสถานศึกษา รวมทั้งการสรรหา ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษา เพื่อเสนอขอความเห็นชอบและแต่งตั้งจากคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 คณะกรรมการเครือข่ายสถาบันการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย กรรมการสภาสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้แทนสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ผู้แทนเจ้าของสถานประกอบการที่จัดการอาชีวศึกษา ผู้แทนหน่วยงานอื่นที่จัดการอาชีวศึกษา ทั้งนี้ให้มีผู้แทนจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง โดยให้คณะกรรมการเลือกประธานและรองประธานกรรมการสองคน และให้หัวหน้าสถานศึกษาที่ตั้งสำนักงานเครือข่ายสถาบันการอาชีวศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการซึ่งคณะกรรมการเครือข่ายสถาบันการอาชีวศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

2.2.1 จัดทำแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามนโยบายและเป้าหมายของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2.2 จัดทำแผนปฏิบัติการความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากสถาบันการอาชีวศึกษา เครือข่าย เจ้าของสถานประกอบการ และชุมชน เพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ

2.2.3 ส่งเสริม สนับสนุน ประสานการดำเนินงานของสถานศึกษาในเครือข่ายให้เป็นไปตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ

2.2.4 ส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม ประสานการดำเนินงานของสถาบันการอาชีวศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินคุณภาพมาตรฐานให้สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติและความต้องการของท้องถิ่น

2.2.5 ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การประเมินผลในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ

2.2.6 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเครือข่ายสถาบันการอาชีวศึกษา

3. ระดับสถานศึกษา

ให้มีคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนสถานศึกษา ภาครัฐและเอกชน เจ้าของสถานประกอบการ ผู้ทรงคุณวุฒิการอาชีวศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่ม อาชีพ และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้คณะกรรมการเลือกประธานและรองประธาน สองคนและให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำกับดูแลและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ นโยบายและความต้องการของท้องถิ่น
2. ประสานและระดมทรัพยากร ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การอาชีวศึกษา
3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา
4. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ใน อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ระบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาในปัจจุบันมีการแบ่งงานใน หน้าที่ตามโครงสร้างที่ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารให้บรรลุเป้าหมาย ตามหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

5.6 การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้ง 415 แห่ง มีการ จัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน รวม 3 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) และนอกจากนี้ยัง เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ซึ่งสามารถแบ่งการสอนทุกระดับเป็นประเภทวิชาต่าง ๆ จำนวน 8 ประเภทวิชาได้แก่ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ประเภท วิชาอุตสาหกรรมประมงและประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

ในการจัดการเรียนการสอนทั้ง 8 ประเภทวิชา มีการจัดการเรียนการสอนที่ แตกต่างกันไป ตามสาระของประเภทวิชานั้น ๆ และตามสภาพของแต่ละสถานศึกษาโดยมีทั้ง รูปแบบการเรียนในชั้น เรียนปกติการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ การฝึกงานในสถาน ประกอบการ 1 ภาคเรียน และการฝึกงานในสถานประกอบการครึ่งหลักสูตรโดยความร่วมมือระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถานศึกษา กับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษา ร่วมกัน พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 6ก หนดไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือระดับ เทคนิคและระดับเทคโนโลยีรวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น

เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำ ความรู้ในทางทฤษฎี อันเป็นสากลและ ภูมิปัญญาไทย มาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติและมีสมรรถนะจน สามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้และมาตรา 8 ยัง กล่าวถึงการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพว่า ให้จัดได้โดยรูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษา ใน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลักโดยมีการกาหนดจุดมุ่งหมายวิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาการวัดและการประเมินผล ที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2. การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่น ในการ กำหนดจุดมุ่งหมายรูปแบบ วิธีการศึกษาระยะเวลาการวัดและการประเมินผล ที่เป็นเงื่อนไขของการ สำเร็จ การศึกษาโดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

3. การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลง ระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน สถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐใน เรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลโดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งใน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือ หน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน สามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือ สถาบันต้อง มุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพที่ผ่านมา มีการดำเนินการอย่าง กว้างขวาง ทั้งภาครัฐและเอกชน แต่ยังคงขาดศักยภาพในการดำเนินงาน มีความซ้ำซ้อนในการให้บริการ ส่วนใหญ่เป็นการจัดการศึกษาตามความพร้อมของผู้ดำเนินการยังไม่สามารถจัดการศึกษาและอบรม ความรู้และทักษะหลายด้านแก่ผู้เรียน เพื่อสร้างความสามารถในการทำงานได้หลายอย่างหรือ ปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของตลาดแรงงานและเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยอยู่ ตลอดเวลา

6.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

มุกดา เลขะวิวัฒน์ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาบบองค์กรเพื่อความเป็นเลิศ ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบองค์กรเพื่อความเป็น เลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผลการวิจัยสรุปว่าระบบองค์กรเพื่อความเป็นเลิศ ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าน้ำหนักตัวแปรสูงสุดจากตัวแปรด้านภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร รองลงมาคือตัวแปรด้านการจัดการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

ประกอบด้วย 3 ส่วน 1) ปัจจัยป้อน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลากรครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) กระบวนการแปรรูป ได้แก่ การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การใช้ทักษะการบริหารและการปฏิบัติ การบริหารบุคคล งบประมาณและระบบบริหารขององค์กร การติดต่อสื่อสาร ระบบบริหาร การศึกษาของ อปท.การบริหารเชิงกลยุทธ์ การบูรณาการสาระในหลักสูตรก้าวไปสู่อาเซียน การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ภายใน การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรเอกชน ศาสนา สถาบันทางการศึกษาอื่นๆ การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร ความร่วมมือของเครือข่าย ความร่วมมือ 3) ผลผลิต ได้แก่ ความพึงพอใจ คุณภาพการปฏิบัติงานของครู ความเจริญงอกงามและมีคุณธรรมจริยธรรม คิดเป็นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ราตรี ศรีไพรวรรณ (2555) ได้ศึกษา การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา (2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหาร กลุ่มการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล 440 คน จาก 119 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่อยู่ในระดับมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการนำองค์กร ส่วนสภาพอันพึงประสงค์ฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน 2) กลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก ได้แก่ กลยุทธ์ผูกใจผู้ปฏิบัติงาน กลยุทธ์ปรับปรุงการบริหารผลการดำเนินงาน และกลยุทธ์ ปรับปรุงระบบและกระบวนการ

มนัส บุญชม (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิสามัญมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิสามัญตามเกณฑ์เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านการศึกษาของ Malcolm Baldrige และเพื่อพัฒนาระบบบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิสามัญ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่ พึงประสงค์ของระบบบริหารของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิสามัญ ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการนำองค์กร สภาพที่พึงประสงค์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการนำองค์กรเช่นกัน

วณิชย์ อ่วมศรี (2556) ได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษา อาชีวศึกษาเกษตรสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยความสำเร็จตามกรอบ แนวคิดการวิจัยโดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดการกำหนดเกณฑ์และระบบ การประเมินผลการจัดการ การศึกษาของธนาคารโลกตามหลักการ SABER (System Assessment and Benchmarking Education Results) ที่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษา เกษตรสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนประกอบด้วย 3 มิติ 9 กลไกขับเคลื่อน 27 กิจกรรมการ ดำเนินงาน โดยมี 3 มิติ คือ มิติที่ 1 ด้านกรอบกลยุทธ์ มิติที่ 2 ด้านการจัดระบบงาน และมิติที่ 3 ด้านการจัดการศึกษา กลไกขับเคลื่อน 9 กลไก คือ กลไก ด้านทิศทาง ด้านแผนงาน ด้านการประสาน ความร่วมมือ ด้านคุณภาพและมาตรฐาน ด้านโปรแกรม ด้านทรัพยากร ด้านเนื้อหา ด้านแรงจูงใจ และด้านผลลัพธ์ จากผลการประเมินความเหมาะสมของมิติและกลไกขับเคลื่อน โดยผู้เชี่ยวชาญและ ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาด้านแบบ พบว่า มิติที่ 3 ด้านการจัดการศึกษา ได้รับความสำคัญใน ระดับมากที่สุดรองลงมาคือ มิติที่ 2 ด้านการจัดระบบงาน และมิติที่ 1 ด้านกรอบกลยุทธ์ ได้รับความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย

กนกวรรณ ศุภสิริโรจน์ (2556) ได้ศึกษา กลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียนดนตรีเอกชน โดยวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหาร สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนดนตรีเอกชนนอกระบบ 2) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะ คุกคามในการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนดนตรีเอกชนนอกระบบ 3) พัฒนากลยุทธ์การบริหาร สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนดนตรีเอกชนนอกระบบ ประชากร คือ โรงเรียน ดนตรีเอกชนนอกระบบ จำนวน 331 โรง สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจำนวน 181 โรง เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของโรงเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้านการวัด วิเคราะห์และการจัดการความรู้อยู่ในระดับมากที่สุดและด้านการมุ่งเน้นลูกค้าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โรงเรียนทั้ง 2 กลุ่มต้องการให้มีการบริหารสู่ความเป็นเลิศด้านการมุ่งเน้น ลูกค้าอยู่ในระดับมากที่สุดและด้านการนำองค์กรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แววดา พูลสวัสดิ์ ประเวศ เวชชะ ไพรง รัตน์ชวงศ์ และ สมเกียรติ ตุ่นแก้ว (2561) ได้ศึกษาการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยุค การศึกษาไทย 4.0 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีซีเทคแปซิฟิก ผลการวิจัยพบว่าวิทยาลัยเทคโนโลยีซีเทค แปซิฟิก มีการบริหาร จัดการตามแนวคิดการบริหารแบบสมดุล (Balance Scorecard :BSC) ภายใต้ มุมมอง 4 ด้านคือ 1) ด้านประสิทธิผล 2) ด้านความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 3) ด้าน กระบวนการภายใน 4) ด้านการเรียนรู้และพัฒนา เพื่อต้องการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ในยุคการศึกษาไทย 4.0 ให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาในทุกมิติภายใต้หลักการ

บริหารแบบ POLC อันได้แก่การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Control) โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจเป้าหมาย และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ด้านคือยุทธศาสตร์ด้านประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ด้านความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ด้านกระบวนการภายใน และยุทธศาสตร์ด้านการเรียนรู้และพัฒนา และมีการควบคุมคุณภาพโดยใช้วงจรเดมมิง (PDCA)

วิไลรัตน์ เพ็ชรหิิง (2562) ได้ศึกษาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาพ.ศ. 2560 - 2579 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการอาชีวศึกษาภาคใต้ว่าวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2) เปรียบเทียบการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตามข้อมูลขนาดของสถานศึกษาและสามปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นการวิจัยการศึกษาเชิงสำรวจกลุ่มประชากรคือผู้บริหารและครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ใช้สถิติในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า 1) การขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 พบว่าการขับเคลื่อนตามแผนงานและโครงการอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศตามขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีการขับเคลื่อนตามแผนงานและโครงการมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ 3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศส่วนใหญ่ คือ การพัฒนาครู การจัดสรรงบประมาณ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระบบการติดตามและประเมินผล

จิณณภัทร พิบูลวิฑิตธำรง และ สุภัทรา เอื้อวงศ์ (2565) ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นวิเคราะห์ แข็งจุดอ่อนและโอกาสภาวะคุกคาม 2) นำเสนอกลยุทธ์การบริหารความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานตัวอย่างประชากรเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครจำนวน 92 โรงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ และการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1. ความต้องการจำเป็น จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาสและภาวะคุกคามในการบริหารความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้แก่ 1) ผลลัพธ์ใน ภาพรวมพบว่าด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้เสียมีความต้องการจำเป็นสูงสุดและจุดอ่อนรองลงมาได้แก่ด้านงบประมาณการเงินและการตลาดด้านการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการมุ่งเน้นบุคลากรด้านการนำองค์การและธรรมาภิบาลมีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำสุดและเป็นจุดแข็ง 2) การบริหารความเป็นเลิศพบว่าด้านการมุ่งเน้นบุคลากรมีความต้องการจำเป็นสูงสุดและเป็นจุดอ่อนรองลงมาได้แก่ด้านการนำองค์การ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนผู้มีส่วนได้เสีย ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการเรียนรู้ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติงานตามลำดับและด้านกลยุทธ์มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำสุดและเป็นจุดแข็ง 3) โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้พบว่าด้านวิสัยทัศน์เป็น แข็งด้านปรัชญาและระบบกิจกรรมเป็นจุดอ่อน 4) สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสมีผลต่อด้านการนำองค์การและด้านกลยุทธ์ที่เป็นภาวะคุกคามมีผลต่อด้านการ มุ่งเน้นผู้เรียนผู้มีส่วนได้เสียด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้และด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติงาน 2. กลยุทธ์การบริหารความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์หลักได้แก่ 1. พลิกโฉมการพัฒนาขีดความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีวิสัยทัศน์และแนวคิดตามปรัชญาสู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ กลยุทธ์หลักที่ 2. พลิกโฉมการพัฒนากระบวนการทัศน์ของผู้นำองค์กรด้านปรัชญาและระบบกิจกรรมสู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ กลยุทธ์หลักที่ 3. พลิกโฉมการสร้างปฏิสัมพันธ์และความผูกพันกับผู้เรียนผู้มีส่วนได้เสียให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามแนวคิดปรัชญาสู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กลยุทธ์หลักที่ 4. พัฒนาระบบการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ให้สอดคล้องกับปรัชญาและระบบกิจกรรมสู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 5. พัฒนารอบแนวคิดการปฏิบัติงานของครูให้สอดคล้องกับปรัชญาและระบบกิจกรรมสู่โรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้และ กลยุทธ์หลักที่ 6. ต่อยอดแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์สู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

เบญจพร สุคนธร (2565) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์กลุ่มตัวอย่างสุ่มครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 จำนวน 326 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบ

ปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลวิจัยพบว่า 1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกรองลงมา คือ ด้านการนิเทศการสอน ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามลำดับ 2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่สังกัดในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. แนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ได้แก่ 1) ผู้บริหารกำหนดนโยบายการบริหารงาน เพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนออนไลน์เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 2) ผู้บริหารจัดประชุมทำความเข้าใจแก่ คณะครูและบุคลากรทำความเข้าใจและเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 3) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และคณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสำรวจความพร้อมและความต้องการจำเป็นของนักเรียนและครู 4) ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณและประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอความสนับสนุนช่วยเหลือในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และ 5) ผู้บริหารดำเนินการบริหารงานแบบกัลยาณมิตร ให้ข้อเสนอแนะในเชิงบวก เพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากร

ลัดดาวัลย์ คงสมบูรณ์ (2560) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาของสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบบทบาทผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 2) เพื่อทราบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาของสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และ 3) เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาของสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 48 โรงเรียนผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คนประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน นายกสมาคมผู้ปกครองและครู เลขาธิการสมาคมผู้ปกครองและครู และ

ครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 192 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาของสมาคมผู้ปกครองและครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บทบาทของผู้บริหารด้านผู้อำนวยการความสะอาด ด้านผู้ส่งเสริมสนับสนุน ด้านผู้ประเมินด้านผู้คาดการณ์ และด้านผู้ให้คำปรึกษา 2) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาของสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสนับสนุนทรัพยากร การสร้างภาคีเครือข่าย บรรยายภาคองค์การ การมีส่วนร่วมของสมาชิก ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน และการประเมินผล 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาของสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พัชรินทร์ สายขุน (2559) ได้ทำการงานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มกาญจนาภิเษกวิทยาลัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มกาญจนาภิเษกวิทยาลัย 2) บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มกาญจนาภิเษกวิทยาลัย 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ โรงเรียนกลุ่มกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จำนวน 9 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 6 คน ประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร 2 คน ฝ่ายปฏิบัติการสอน 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 คน รวมทั้งสิ้น 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารตามแนวคิดของ สตอกดิลล์ (Stogdill) และบทบาทของผู้บริหารตามแนวคิดของฟาร์เรน และเคย์ (Farren and Kaye) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับตามค่า มัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านคุณลักษณะทางกาย ด้านลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านพื้นฐานทางสังคม ด้านสติปัญญาและความสามารถ และด้านลักษณะทางสังคม 2. บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าบทบาทของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลข คณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านผู้

ส่งเสริมสนับสนุน ด้านผู้อำนวยการความสะดวก ด้านผู้ประเมิน ด้านผู้คาดการณ์ และด้านผู้ให้คำปรึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับบทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มกาญจนาภิเษกวิทยาลัย โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับสูง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันในทางบวก หรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน

จิรภัทร์ เหลืองวัฒนวิไล (2565) ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาทด้านสารสนเทศ และบทบาทด้านการตัดสินใจตามลำดับ

อภิรัตน์ ช่างเกวียน (2564) ได้ศึกษา บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ภัทรวุฒิ พานิชเลิศ และ พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2564) ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัย พบว่า (1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา และด้านการบริหารจัดการ (2) การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ต่อการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม และรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กและผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง มีระดับการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ทุกด้าน

นิติ นาชิต และวิภาดา ตระกูลโต (2562) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานโครงการวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และ นักศึกษา จำนวน 260 คน จากวิทยาลัยอาชีวศึกษา

จำนวน 5 แห่ง พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงาน องค์ประกอบด้านกระบวนการ อยู่ในระดับดี เนื่องจากสถานศึกษามีกลไกการกำกับดูแลโครงการ ฯ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน มีการจัดสรรทรัพยากรบุคคล งบประมาณประจำปี มีการใช้โครงสร้างพื้นฐานตามแผนบริหารจัดการโครงการ ฯ แบบมีส่วนร่วมกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ประกอบกับสถานศึกษามีการเผยแพร่ความรู้ ผลงาน โครงการงาน ฯ สิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนต่อสาธารณชน โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีหลายช่องทางอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ศิริ ประเสริฐศักดิ์ และอภิชาติ เลนะนันท์ (2567) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการมีสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการพัฒนาครูทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล 2. การดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านปัจจัยพื้นฐาน 3. ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามลำดับดังนี้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการพัฒนาครูทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการมีสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีประสิทธิภาพในการทนายร้อยละ 88.70 และเขียนเป็นสมการได้

สมคิด พรหมจ้อย และวนิดา เกื้อกุล (2555) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาความสามารถในการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดชุมพร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินปัจจัยเบื้องต้น (2) ประเมินกระบวนการดำเนินงาน และ (3) ประเมินผลผลิตและผลกระทบของโครงการพัฒนาความสามารถในการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดชุมพร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย (1) นักเรียน นักศึกษา จำนวน 500 คน (2) ผู้บริหารสถานศึกษา

จำนวน 30 คนและครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 14 คน (3) ผู้บริหารและครูผู้สอนฯ ที่ร่วมกิจกรรมการประกวดระดับสถานศึกษา จำนวน 11 คน ระดับจังหวัดจำนวน 3 คน และ (4) ครูที่ไม่ใช่ครูวิทยาศาสตร์ เจ้าหน้าที่และนักเรียน นักศึกษา ที่ร่วมกิจกรรมการประกวดระดับสถานศึกษาจำนวน 178 คน และระดับจังหวัดจำนวน 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และแบบวัดเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่า ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า (1) ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร สถานที่ เอกสารและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโดยภาพรวม พบว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นงบประมาณในกิจกรรมการเรียนการสอนมีความพอเพียงอยู่ในระดับปานกลางไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (2) ด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการ ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ การวางแผน การดำเนินการตามโครงการและการประเมินผลการดำเนินงาน โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นการวางแผนการดำเนินกิจกรรมการประกวด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (3) ด้านผลผลิตของโครงการพบว่า จำนวนนักเรียนนักศึกษาที่มีคะแนนการทดสอบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คะแนนความสามารถในการทำโครงงานวิทยาศาสตร์และคะแนนเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด ผลกระทบที่เกิดกับสถานศึกษา และนักเรียนนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

พยนต์ น้อยนาดี (2565) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการนิเทศภายใน วิทยาลัยเทคนิคพังงา ปีการศึกษา 2564 การประเมินโครงการครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบ CIPP Model โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ 2) ประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ 3) ประเมินด้านกระบวนการของโครงการ 4) ประเมินด้านผลผลิตของโครงการ และ 5) ประเมินด้านผลกระทบของโครงการโดยการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประชากรประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 คน ครูจำนวน 60 คน คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 81 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ ได้แก่ 1) แบบสอบถามด้านสภาพแวดล้อม 2) แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า 3) แบบสอบถามด้านกระบวนการ และ 4) แบบสอบถามด้านผลผลิต เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Method) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. การประเมินด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2. การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3. การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4. การประเมินผลผลิตของโครงการ โดย

ภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมสอดคล้อง อยู่ในระดับมาก 5. การประเมินผลกระทบของโครงการพบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับ ยอดเยี่ยม

เมธีสิน สมอู่จารย์ (2563) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานกิจกรรม 5 ส ตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ในการบริหารคุณภาพวิทยาลัยการอาชีพเสกกา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการดำเนินงานกิจกรรม 5ส ของวิทยาลัยการอาชีพเสกกา จังหวัดบึงกาฬ 2) ศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานกิจกรรม 5ส และข้อเสนอแนะ 3) ศึกษาความพึงพอใจในการดำเนินงานกิจกรรม 5ส ของบุคลากร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้กิจกรรม 5ส ตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model)เป็นกรอบการวิจัย ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง นักศึกษา และบุคลากรภายนอกที่เข้ามาติดต่องาน จำนวน 900 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 393 คน ได้แก่ ผู้บริหาร 4 คน ครู-อาจารย์ 38 คน เจ้าหน้าที่ 13 คน นักการภารโรง 7 คน นักศึกษา 271 คน และบุคลากรภายนอกที่เข้ามาติดต่องานจำนวน 30 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านบริบทโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานของวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การกำหนดนโยบายของโครงการกิจกรรม 5 ส อย่างชัดเจนและรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก กิจกรรม 5 ส กับงานอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการดำเนินงานกิจกรรม 5 ส อย่างเป็นนิสัย 2.ปัญหาการดำเนินงานกิจกรรม 5 ส การสนับสนุน และข้อเสนอแนะ ได้แก่ จำนวนของบุคลากรที่รับผิดชอบพื้นที่ไม่เพียงพอ งบประมาณและควมมีมาตรการในการลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎตามลำดับ 3.ความพึงพอใจในการดำเนินงานกิจกรรม 5 ส อยู่ในระดับมาก

พัทธพล จารุจิตร (2567) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการสถานศึกษาพอเพียงวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี ปีการศึกษา 2562 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินด้านบริบทของโครงการสถานศึกษาพอเพียงวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี 2) เพื่อประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการสถานศึกษาพอเพียงวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี 3) เพื่อประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินงานของโครงการสถานศึกษาพอเพียงวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี 4) เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการสถานศึกษาพอเพียงวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, D.L.) โดยมีขอบเขตเนื้อหาในการประเมินโครงการ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท (Context) ปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) ประชากรที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ บุคลากรฝ่ายบริหารและสายผู้สอน ของวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี จำนวน 65 คน ผู้เรียน จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบสอบถามประมาณค่า

(Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลประเมินด้านบริบทของโครงการสถานศึกษาพอเพียง วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี ปีการศึกษา 2562 ในภาพรวม ด้านบริบทของโครงการมีความเหมาะสมมาก (=4.36) ข้อที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับเหมาะสมมากที่สุด (=4.58) ข้อที่มีความเหมาะสมต่ำสุด คือ โครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา เหมาะสมมาก (=4.00) 2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาพอเพียงวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี ปีการศึกษา 2562 พบว่าการประเมินด้านปัจจัย เบื้องต้นภาพรวมมีความเหมาะสมมาก (=4.43) ข้อที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ ระดับเหมาะสมมากที่สุด (=4.62) ข้อที่มีความเหมาะสมต่ำสุด คือ มีการประสานและการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ระดับเหมาะสมมาก (=4.18)

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

คารอน และแมคคลาฟลิน (Caron, Elizabeth, McLaughlin, 2002) วิจัยเรื่อง "Indicators of Becons of excellence schools : What do they tell us about collaborative practice" โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา 4 โรงและระดับมัธยมต้น 2 โรง ที่ได้รับการตรวจสอบจากตัวบ่งชี้ว่าประสบความสำเร็จ ในการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ของโครงการนี้คือ การศึกษาถึงตัวชี้วัดที่สำคัญของความสำเร็จของสถานศึกษาที่จะสามารถนำไปแปลงเป็นกิจกรรมการสร้างความสามารถ และนำไปสนับสนุนเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ดีให้กับนักเรียนทั้งหมด กรณีศึกษาชี้ให้เห็นความสำคัญของการสร้างความสามารถในการสร้างร่วมมือระหว่างครูที่สอนในวิชาสามัญและครูที่สอนวิชาพิเศษ รวมถึงวัฒนธรรมในการมีความรับผิดชอบร่วมกัน การคาดหวังที่สูงสำหรับนักเรียนทุกคน และการเป็นชุมชนที่ดีภายในสถานศึกษา

กาโฮมก (KahoMok, 2003) ได้ศึกษาเรื่อง “Decentralization and marketization of education in Singapore: A Case study of the school excellence model” เพื่อศึกษาปรัชญาและหลักการ ของรูปแบบความเป็นเลิศของสถานศึกษาในประเทศสิงคโปร์ตามหลักการกระจายอำนาจของรัฐบาล ที่ให้เสรีกับสถานศึกษาในการพัฒนาตนเองให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับจุดแข็งของตัวเอง แนวทางที่รัฐบาลจะสนับสนุนคือการนำเสนอรูปแบบความเป็นเลิศสำหรับสถานศึกษา (School excellence model: SEM) เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและประเมินตนเอง

คอนนอลลี (Connolly, 1975) ได้ทำงานวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับสภาพส่วนตัวและลักษณะของสถานการณ์สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) อายุและการฝึกอบรมของผู้บริหารโรงเรียน ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมผู้นำทั้ง

สองมิติ 2) ประสพการณ์ในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในทางลบกับพฤติกรรม มิติกิจสัมพันธ์ ส่วนประกอบกับพฤติกรรมมิติมิตรสัมพันธ์ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกันทางสถิติ 3) ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างรายได้ปานกลางของประชาชนและรายจ่ายต่อหัวของนักเรียนกับพฤติกรรมผู้นำไม่ว่าด้านใด 4) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญระหว่างขนาดของเขตโรงเรียน และพฤติกรรมมิติกิจสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียน แต่ขนาดของเขตโรงเรียนกับพฤติกรรมมิติ มิตรสัมพันธ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน 5) สถานภาพส่วนตัวของผู้นำโดยรวม ลักษณะของสถานการณ์และพฤติกรรมทั้ง 2 มิติของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อกัน 7) ลักษณะของสถานการณ์เป็นเครื่องทำนายพฤติกรรมทั้ง 2 มิติของผู้บริหารโรงเรียนได้ดีกว่าสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหาร

เชลปี (Shelby, 2018) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์กรณีศึกษาเรื่อง บทบาทของ ผู้นำในการเสริมแรงและการผูกใจครูเพราะการลาออกของครูเป็นปัญหาที่ส่งผลเสียต่อความสำเร็จ ของนักเรียนและยากต่อการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือเพื่อ สืบสวนภาวะผู้นำ 3 รูปแบบ เพื่อให้เข้าใจในเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพในการเสริมแรงและผูก ใจครูการวิจัยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีวิถีทาง-เป้าหมาย ใช้วิธีเปรียบเทียบ กรณีศึกษาเพื่อสำรวจปรากฏการณ์การลาออกของครู จากการวิเคราะห์พบว่าภาวะผู้นำส่งผลโดยตรง ต่อการเสริมแรงความมุ่งมั่น ของครูและความมุ่งมั่น ของครูมีผลกระทบอย่างมากต่อการผูกใจครู โดยเฉพาะการเป็นผู้นำแบบสนับสนุนโดยเน้นที่การสนับสนุนทางอารมณ์ ส่งผลดีต่อความมุ่งมั่น และการผูกใจครูผู้สอน

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารสู่ความเป็นเลิศ และแผนงานโครงการที่จะสร้างให้สถานศึกษามีความเป็นเลิศ ด้วยแนวคิดการบริหาร และหลักทฤษฎีต่าง ๆ พบว่าส่วนใหญ่ ผลการวิจัยเสนอให้มีการพัฒนาการนำ องค์กรของผู้นำการพัฒนาภาวะผู้นำด้านต่าง ๆ รวมถึงมีการสำรวจสภาพปัจจุบัน และสถานที่พึง ประสงค์ของการบริหาร เพื่อเป็นข้อมูลในการนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา โดยระดับอาชีวศึกษาเห็นความสำคัญของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ จึงได้จัดตั้ง โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เพื่อให้เป็นกลไกผลักดัน ให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมี คุณภาพ และบรรลุเป้าหมายของโครงการดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชา อาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา(Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 2) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 3) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกาศให้เป็นสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ ตามประกาศเรื่อง ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 8 กันยายน 2565 จำนวน 153 คน จากสถานศึกษา จำนวน 13 แห่ง ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา (วิทยาลัย)	ผู้บริหาร สถานศึกษา (คน)	หัวหน้าโครงการ / หัวหน้าแผนกวิชา (คน)	อาจารย์ประจำ แผนกวิชา (คน)	รวม (คน)
1	วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา	5	1	7	13
2	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ	4	1	5	10
3	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา	3	1	10	14
4	วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม	4	1	8	13
5	วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง	5	1	6	12
6	วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์	5	1	6	12
7	วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย	5	1	10	16
8	วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี	5	1	4	10
9	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา	5	1	4	10
10	วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา	5	1	4	10
11	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุรินทร์	5	1	4	10
12	วิทยาลัยเทคโนโลยีธุรกิจการ อาหารไทยและนานาชาติ	5	1	4	10
13	วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี	5	1	7	13
		61	92		
		รวมทั้งสิ้น			153

ข้อมูล ณ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2567 แหล่งที่มา ข้อมูลจากเว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนา ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาอาหารและโภชนาการ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งผู้วิจัยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.5 ได้จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 113 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามกลับมาได้ทั้งสิ้น 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.57

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตำแหน่งปัจจุบัน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการแสดงบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ตาม คู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีค่าน้ำหนักและความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการดำเนินงานของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัด ในคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีค่าน้ำหนักและความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง การดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารงานวิจัย หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent

Center) จากเอกสาร แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ปีงบประมาณ 2564 คู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยผู้วิจัยประยุกต์ ข้อคำถามจากกรอบกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษาใน โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center)

ขั้นตอนที่ 2 นำผลการศึกษามาสร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC: Index of item – objective congruence) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ($IOC = 0.60 - 1.00$) ซึ่งจากการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหาแล้ว ค่า IOC ที่ได้ อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาอาหารและโภชนาการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 5 นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามกลับมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - coefficient) โดยใช้ค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป ผลของการหาค่าความเที่ยง โดยรวมทั้งฉบับอยู่ที่ 0.982

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการส่งแบบสอบถาม โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม เสนอไปยัง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามในรูปแบบ google form พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผ่านระบบ E-Office ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ใช้ระยะเวลาในการรอผลการตอบกลับประมาณ 1 เดือน

3. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเพิ่มเติมโดยการติดต่อไปยังสถานศึกษาที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถาม กลับคืน นัดหมายและเข้าพบเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและนำกลับคืนด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้ และนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ กรอกรวบรวมข้อมูลที่ได้และวิเคราะห์โดยใช้ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตำแหน่งปัจจุบัน โดยใช้สถิติพื้นฐานหา ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย กำหนดเป็นช่วงคะแนน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545:103) มีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย กำหนดเป็นช่วงคะแนน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545:103) เกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย แปลความหมาย

4.51–5.00 หมายถึง การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษา ในโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษา ในโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) อยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษา ในโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) อยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษา ในโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) อยู่ในระดับน้อย

1.00 –1.50 การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดการประเมินสถานศึกษา ในโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์การแปลผลของ (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2553, น313-314) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.91-1.00 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.71-0.90 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.31-0.70 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.31-0.50 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) 0.00 แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์

5. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

6.1.1 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Item Objective Congruence: IOC) ใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \sum \frac{R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

+1	หมายถึง	เมื่อข้อคำถามสอดคล้องตามประเด็นหลักของเนื้อหา
0	หมายถึง	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องตามประเด็นหลักของเนื้อหา
-1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องตามประเด็นหลักของเนื้อหา

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา/จุดประสงค์ มีดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.60$	ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์
ถ้า $IOC \leq 0.60$	ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา/จุดประสงค์

6.1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach,1990 อ้างถึงใน วิกันดา โรจนภาพงศ์,2559 :77)

6.2 สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1.ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
- 2.การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา(Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 2) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 3) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) จำนวน 13 แห่ง การเก็บข้อมูลรอบที่ 1 ได้รับแบบสอบถามกลับมา ร้อยละ 39 ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลแบบ google form ผู้วิจัยจึงต้องติดตามอีกครั้งด้วยการติดต่อไปยังสถาบันที่ตอบกลับมาน้อย และขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามกลับเพิ่ม รอบที่ 2 ใช้เวลาติดตาม 1 เดือน จึงได้รับกลับมารวมทั้งสิ้น 108 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 95.57 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตำแหน่งปัจจุบัน โดยใช้สถิติพื้นฐานหา ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำนวน 8 ด้าน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดในคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำนวน 4 ด้าน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนา ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตำแหน่งปัจจุบัน โดยหาความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานใน ตำแหน่งปัจจุบัน

ที่	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) (N = 108)	ร้อยละ
1	เพศ		
	1.1 ชาย	32	29.6
	1.2 หญิง	76	70.4
	รวม	108	100
2	อายุ		
	2.1 21 – 30 ปี	24	22.2
	2.2 31 – 40 ปี	47	43.5
	2.3 41 – 50 ปี	30	27.8
	2.4 51 ปีขึ้นไป	7	6.5
	รวม	108	100
3	ตำแหน่ง		
	3.1 ผู้บริหาร	18	16.7
	3.2 ครู (ข้าราชการครู, ครูผู้ช่วย, พนักงานราชการครู, ครูจ้างสอน)	90	83.3
	รวม	108	100

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน (ต่อ)

ที่	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) (N = 108)	ร้อยละ
4	ระดับการศึกษา		
	4.1 ปริญญาตรี	69	63.9
	4.2 ปริญญาโท	31	28.7
	4.3 ปริญญาเอก	8	7.4
	รวม	108	100
5	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
	6.1 1 – 5 ปี	61	56.5
	6.2 6 – 10 ปี	30	27.8
	6.3 11 – 15 ปี	7	6.5
	6.4 16 – 20 ปี	1	.9
	6.5 21 ปีขึ้นไป	9	8.3
	รวม	108	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.4 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 29.6 ส่วนใหญ่เป็นมีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาคืออายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.8 อายุ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.2 และอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.5 ตามลำดับ ด้านตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครู (ข้าราชการครู หรือครูผู้ช่วย หรือพนักงานราชการครู หรือครูจ้างสอน) คิดเป็นร้อยละ 83.3 รองลงมาเป็นผู้บริหารร้อยละ 16.7 ด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.9 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 28.7 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 7.4 ข้อมูลด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.5 รองลงมาคือ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.8 ประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.3 ประสบการณ์ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.5 และประสบการณ์ 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา บทบาทผู้บริหาร โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกำกับ ดูแลการคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด 2) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ 3) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 4) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุง และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 5) ด้านกำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ 6) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ 7) ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ 8) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ดังแสดงในตารางที่ 4.2 – 4.10

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด ในภาพรวมทุกด้าน

ด้าน ที่	บทบาทของผู้บริหาร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด	4.35	0.67	มาก	4
2	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	4.34	0.70	มาก	5

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด ในภาพรวมทุกด้าน (ต่อ)

ด้าน ที่	บทบาทของผู้บริหาร	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
3	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงาน ครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	4.33	0.64	มาก	6
4	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและ การจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	4.28	0.67	มาก	8
5	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐาน สมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศ ทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็น เลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชา อาหารและโภชนาการ	4.29	0.73	มาก	7
6	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการ ระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งใน ประเทศและ/หรือต่างประเทศ	4.38	0.63	มาก	3
7	ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ	4.39	0.62	มาก	2
8	ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ ทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชา อาหารและโภชนาการ	4.41	0.59	มาก	1
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.34	0.45	มาก	

จากตารางที่ 4.2 บทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ($\bar{x}$ = 4.34, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 8 ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.41 ($\bar{x}$ = 4.41, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ ด้านที่ 7 ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ($\bar{x}$ = 4.39, S.D. = 0.62) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 4 ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ($\bar{x}$ = 4.28, S.D. = 0.67)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด เป็นรายชื่อ

ด้าน	ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ที่ 1	ตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด				
1.1	ผู้บริหารมีคำสั่งให้จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติผู้เรียน และความรู้พื้นฐานเป็นไปตามสาขาวิชา/สาขางาน	4.41	0.64	มาก	1
1.2	ผู้บริหารมีการวางแผนการคัดเลือกผู้เรียน	4.36	0.66	มาก	3
1.3	ผู้บริหารกำกับ ดูแลในแต่ละขั้นตอนการคัดเลือกผู้เรียน	4.38	0.72	มาก	2
1.4	ผู้บริหารมีการทบทวนปรับปรุงการคัดเลือกผู้เรียน	4.27	0.69	มาก	4
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.35	0.67	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ($\bar{x}$ = 4.35, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยผู้บริหารมีคำสั่งให้จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติผู้เรียน และความรู้พื้นฐานเป็นไปตามสาขาวิชา/สาขางาน ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ($\bar{x}$ = 4.41, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ผู้บริหารกำกับ ดูแลในแต่ละขั้นตอนการคัดเลือกผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ($\bar{x}$ = 4.38, S.D. = 0.72) และผู้บริหารมีการวางแผนการคัดเลือกผู้เรียน

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ($\bar{x}$ = 4.36, S.D. = 0.66) ตามลำดับ โดยผู้บริหารมีการทบทวนปรับปรุงการคัดเลือกผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ($\bar{x}$ = 4.27, S.D. = 0.69)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ เป็นรายชื่อ

ด้าน	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ที่ 2	สมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ				
2.1	ผู้บริหารกำหนดนโยบายการบริหารวิชาการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ	4.47	0.65	มาก	1
2.2	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ	4.29	0.75	มาก	4
2.3	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ	4.22	0.77	มาก	5
2.4	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ	4.32	0.68	มาก	3
2.5	ผู้บริหารกำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนตามโครงการฯ	4.38	0.62	มาก	2
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.34	0.70	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ($\bar{x}$ = 4.34, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารกำหนดนโยบายการบริหารวิชาการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ($\bar{x}$ = 4.44, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนตามโครงการ ฯ มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ($\bar{x}$ = 4.38, S.D. = 0.62) ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ($\bar{x}$ = 4.32, S.D. = 0.68) และผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ($\bar{x}$ = 4.29, S.D. = 0.75) ตามลำดับ โดยผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ($\bar{x}$ = 4.22, S.D. = 0.77)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นรายชื่อ

ด้าน	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ที่ 3	บริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล				
3.1	ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ ถ่ายทอดและถอดบทเรียนองค์ความรู้ การฝึกอบรม สัมมนา ให้กับครู เพื่อพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ตามโครงการ ฯ	4.34	0.64	มาก	3
3.2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสมรรถนะตามสาขาวิชา/สาขางานของตนให้มีความเป็นเลิศเชี่ยวชาญเฉพาะตามโครงการ ฯ	4.40	0.60	มาก	1
3.3	ผู้บริหารส่งเสริมกระบวนการสรรหาวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชา/สาขางาน มาให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรในโครงการ ฯ	4.33	0.64	มาก	5
3.4	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาครู	4.34	0.66	มาก	4

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นรายชื่อ (ต่อ)

ด้าน ที่ 3	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการ บริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
3.5	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบติดตามการนิเทศ การใช้ระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน	4.36	0.62	มาก	2
3.6	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีเว็บไซต์ข้อมูลกลางสำหรับการนิเทศสาขาวิชา/สาขางาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน	4.24	0.66	มาก	6
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.33	0.64	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสมรรถนะตามสาขาวิชา/สาขางานของตนให้มีความเป็นเลิศเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบติดตามการนิเทศ การใช้ระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.62) ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ ถ่ายทอดและถอดบทเรียนองค์ความรู้ การฝึกอบรม สัมมนา ให้กับครูเพื่อพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ ตามโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.64) ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.66) ผู้บริหารส่งเสริมกระบวนการสรรหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชา/สาขางาน มาให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรในโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ โดยผู้บริหารสนับสนุนให้มีเว็บไซต์ข้อมูลกลางสำหรับการนิเทศสาขาวิชา/สาขางาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ ครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.66)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นรายชื่อ

ด้าน ที่ 4	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
4.1	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดหาสื่อดิจิทัล เช่น E-book E-learning E-content Simulator และนวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย และทันสมัยเพื่อ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอน และผู้เรียนสร้างองค์ ความรู้	4.26	0.79	มาก	4
4.2	ผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนและผู้เรียนผลิต และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่ หลากหลายทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพ สมรรถนะข้ามสายงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามความต้องการกำลังคนของประเทศ	4.35	0.63	มาก	1
4.3	ผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อ เสมือนจริง (Virtual Media) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ใน สถานการณ์จริง	4.17	0.78	มาก	5
4.4	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยี ในการจัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศของสถาน ประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญ มาตรฐานสมรรถนะอาชีพที่ เกี่ยวข้อง	4.28	0.74	มาก	3
4.5	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน จัดทำ/จัดหา งานวิจัยและ องค์ความรู้เทคโนโลยีวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีทางวิชาชีพในอนาคต	4.33	0.69	มาก	2
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.28	0.67	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ($\bar{x}$ = 4.28, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย ผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนและนักเรียนผลิต และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพ สมรรถนะข้ามสายงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการกำลังคนของประเทศ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ($\bar{x}$ = 4.35, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน จัดทำ/จัดทำงานวิจัยและองค์ความรู้เทคโนโลยีวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีทางวิชาชีพในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ($\bar{x}$ = 4.33, S.D. = 0.69) ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศของสถานประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญ มาตรฐานสมรรถนะอาชีพที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ($\bar{x}$ = 4.28, S.D. = 0.74) และผู้บริหารส่งเสริมการจัดหาสื่อดิจิทัล เช่น E-book E-learning E-content Simulator และนวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย และทันสมัยเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอน และผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ($\bar{x}$ = 4.26, S.D. = 0.79) ตามลำดับ โดยผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อเสมือนจริง (Virtual Media) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ($\bar{x}$ = 4.17, S.D. = 0.78)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านกำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เป็นรายข้อ

ด้าน	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ที่ 5	สมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ				
5.1	ผู้บริหารมีการประชุม วางแผน กำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาโครงการ ฯ	4.37	0.68	มาก	1
5.2	ผู้บริหารมีแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม และจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความเป็น	4.25	0.78	มาก	4

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านกำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เป็นรายชื่อ (ต่อ)

ด้าน	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ที่ 5	สมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ				
5.3	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำมีการสร้างระบบแรงจูงใจในการขับเคลื่อนโครงการ ฯ	4.18	0.77	มาก	5
5.4	ผู้บริหารมีการติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	4.32	0.73	มาก	2
5.5	ผู้บริหารมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานตามโครงการฯทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.30	0.69	มาก	3
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.28	0.73	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ด้านกำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ($\bar{x}$ = 4.28, S.D.= 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารมีการประชุม วางแผน กำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ($\bar{x}$ = 4.37, S.D.= 0.68) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ($\bar{x}$ = 4.32, S.D.= 0.73) ผู้บริหารมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานตามโครงการฯทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ($\bar{x}$ = 4.30, S.D.= 0.69) และผู้บริหารมีแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม และจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ($\bar{x}$ = 4.25, S.D.= 0.78) ตามลำดับ โดยผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำมีการสร้างระบบแรงจูงใจในการขับเคลื่อนโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ($\bar{x}$ = 4.18, S.D.= 0.77)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนา ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศ และ/หรือต่างประเทศ เป็นรายข้อ

ด้าน ที่ 6	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการ ระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งใน ประเทศและ/หรือต่างประเทศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
6.1	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมจาก ภาคีเครือข่ายพันธมิตร และคณะกรรมการขับเคลื่อน โครงการ	4.32	0.65	มาก	4
6.2	ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรในการ กำหนดแผน การสนับสนุนทรัพยากรที่เหมาะสม การ ดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล	4.29	0.60	มาก	5
6.3	ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรในการ จัดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ ที่ กว้างขวาง เป็นไปตามมาตรฐานอาชีพ ของสาขาวิชา/ สาขางาน และบริบทเชิงพื้นที่	4.40	0.64	มาก	3
6.4	ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรเพื่อสร้าง ความเข้าใจ และกำหนดการวัดและประเมินผล รวมทั้ง การใช้ทรัพยากรร่วมกัน	4.41	0.58	มาก	2
6.5	ผู้บริหารมีการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับสถาน ประกอบการและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง	4.52	0.65	มากที่สุด	1
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.38	0.63	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ด้านการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ($\bar{x}$ = 4.38, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ โดยผู้บริหารมีการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับสถานประกอบการและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.52 ($\bar{x}$ = 4.52, S.D. = 0.65) และอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรเพื่อสร้างความเข้าใจ และกำหนดการวัดและ

ประเมินผล รวมทั้งการใช้ทรัพยากรร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ($\bar{x}$ = 4.41, S.D. = 0.58) ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรในการจัดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ ที่กว้างขวาง เป็นไปตามมาตรฐานอาชีพ ของสาขาวิชา/สาขางาน และบริบทเชิงพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ($\bar{x}$ = 4.40, S.D. = 0.64) และผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร และคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ($\bar{x}$ = 4.32, S.D. = 0.65) ตามลำดับ โดยผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรในการกำหนดแผน การสนับสนุนทรัพยากรที่เหมาะสม การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ($\bar{x}$ = 4.29, S.D. = 0.60)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนา ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ เป็นรายชื่อ

ด้าน	ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ที่ 7	ชุมชน และสถานประกอบการ				
7.1	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีหลักสูตร แผนงาน บริการวิชาการ และวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ	4.39	0.64	มาก	2
7.2	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีกระบวนการถ่ายทอด และแบ่งปันประสบการณ์ โดยเป็นศูนย์ฝึกอบรม แหล่งเรียนรู้ ให้คำปรึกษา ศูนย์ประเมินและทดสอบมาตรฐานอาชีพในสาขาวิชา/สาขางาน	4.43	0.55	มาก	1
7.3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ มีการสื่อสารองค์กรและเผยแพร่โครงการผ่านช่องทางรูปแบบออฟไลน์ (Offline) และออนไลน์ (Online) เพื่อสร้างความเข้าใจไปสู่กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน	4.36	0.66	มาก	3
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.39	0.62	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ($\bar{x}$ = 4.39, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารส่งเสริมให้มีกระบวนการถ่ายทอด และแบ่งปันประสบการณ์ โดยเป็นศูนย์ฝึกอบรม แหล่งเรียนรู้ ให้คำปรึกษา ศูนย์ประเมินและทดสอบมาตรฐาน

อาชีพในสาขาวิชา/สาขางาน ค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ($\bar{x}$ = 4.43, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีหลักสูตร แผนงาน บริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ($\bar{x}$ = 4.39, S.D. = 0.64) โดยผู้บริหารส่งเสริมให้ มีการสื่อสารองค์กรและเผยแพร่โครงการผ่านช่องทางรูปแบบออฟไลน์ (Offline) และออนไลน์ (Online) เพื่อสร้างความเข้าใจไปสู่กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ($\bar{x}$ = 4.36, S.D. = 0.66)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนา ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ เป็นรายชื่อ

ด้าน	ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ที่ 8	มาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ				
8.1	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแผนการกำกับ ดูแล ประเมิน คุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ	4.39	0.60	มาก	3
8.2	ผู้บริหารนำผลการประเมิน มาปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินงานโครงการ ฯ	4.40	0.58	มาก	2
8.3	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีจัดทำข้อเสนอแนะการยกระดับ คุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูงในสาขาวิชา/ สาขางานเพื่อการพัฒนาและเป็นสารสนเทศให้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการกำหนด แนวนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการ ดำเนินงานโครงการ ฯ	4.45	0.60	มาก	1
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.41	0.59	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ($\bar{x}$ = 4.41, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารส่งเสริมให้มีจัดทำข้อเสนอแนะการยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูงในสาขาวิชา/สาขางานเพื่อการพัฒนาและเป็นสารสนเทศให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการกำหนดแนวนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ($\bar{x}$ = 4.45, S.D. = 0.60) รองลงมาคือ ผู้บริหารนำผลการประเมิน มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานโครงการ ฯ มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ($\bar{x}$ = 4.40, S.D. = 0.58) โดยผู้บริหารส่งเสริมให้มีแผนการกำกับ ดูแล ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ($\bar{x}$ = 4.39, S.D. = 0.60)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดในคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีทั้งสิ้น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) 2) ปัจจัยนำเข้า (Inputs) 3) กระบวนการ (Process) 4) ผลผลิต (Product)

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัด ในคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในภาพรวมทุกด้าน

ด้าน ที่	การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านสภาวะแวดล้อม (Context)	4.29	0.79	มาก	2
2	ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)	4.27	0.70	มาก	3
3	ด้านกระบวนการ (Process)	4.33	0.68	มาก	1
4	ด้านผลผลิต (Product)	4.09	0.88	มาก	4
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.24	0.75	มาก	

จากตารางที่ 4.11 ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดในคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) ในภาพรวม พบว่า ด้านที่ 4 ด้านกระบวนการ (Process) ค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.33 ($\bar{x}$ = 4.33, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ($\bar{x}$ = 4.29, S.D. = 0.67)

0.79) และ ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ($\bar{x}$ = 4.27, S.D. = 0.66) ตามลำดับ และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านผลผลิต (Product) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ($\bar{x}$ = 4.09, S.D. = 0.88)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) เป็นรายชื่อ

ด้าน ที่ 1	ด้านสภาวะแวดล้อม (Context)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.1	โครงการ ฯ ตอบสนองประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศ	4.27	0.737	มาก	4
1.2	รูปแบบโครงการ ฯ มีความชัดเจนเชิงนโยบาย แผนงาน กิจกรรม ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	4.26	0.702	มาก	5
1.3	โครงการ ฯ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.34	0.729	มาก	2
1.4	โครงการ ฯ มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ	4.34	0.60	มาก	3
1.5	สภาวะแวดล้อมของวิทยาลัยมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ ฯ	4.21	0.71	มาก	7
1.6	เป้าหมาย และระยะเวลาการดำเนินการของโครงการ ฯ สู่ความเป็นเลิศ มีความเหมาะสม	4.25	0.69	มาก	6
1.7	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโครงการ ฯ มีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ ฯ	4.41	0.63	มาก	1
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.29	0.79	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) ระดับการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ($\bar{x}$ = 4.29, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโครงการ ฯ มีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ($\bar{x}$ = 4.41, S.D. = 0.79) รองลงมาคือ โครงการ ฯ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34

($\bar{x}$ = 4.34, S.D. = 0.73) โครงการ ฯ มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ($\bar{x}$ = 4.34, S.D. = 0.60 ตามลำดับ โดยสภาวะแวดล้อมของวิทยาลัยมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ($\bar{x}$ = 4.21, S.D. = 0.71)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) เป็นรายชื่อ

ด้าน ที่ 2	ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
2.1	มีแผนการดำเนินงานตามโครงการฯ อย่างชัดเจน	4.35	0.65	มาก	4
2.2	หลักสูตรมีความสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนและยกระดับกำลังคนที่มีความเป็นเลิศ และเชี่ยวชาญเฉพาะตามเป้าหมายของโครงการ ฯ	4.43	0.58	มาก	1
2.3	หลักสูตรมีคุณภาพ และยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ หรือมาตรฐานอาชีพอื่น ๆ	4.38	0.61	มาก	2
2.4	กิจกรรมในโครงการฯ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.37	0.66	มาก	3
2.5	งบประมาณในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ และสอดคล้องกับความจำเป็น	4.18	0.65	มาก	11
2.6	มีการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม	4.19	0.68	มาก	10
2.7	ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีความพร้อมในการดำเนินโครงการ ฯ	4.33	0.66	มาก	6
2.8	ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินโครงการ ฯ	4.31	0.65	มาก	7

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) เป็นรายข้อ (ต่อ)

ด้าน ที่ 2	ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
2.9	บุคลากรในการดำเนินโครงการฯ มีจำนวนเพียงพอ	4.34	0.58	มาก	5
2.10	บุคลากรในการดำเนินโครงการฯ มีสมรรถนะของสาขาวิชา/สาขางานที่มีความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะตามโครงการ ฯ	4.30	0.55	มาก	9
2.11	ปริมาณผู้เรียนมีความเหมาะสมสำหรับการดำเนินโครงการ ฯ	4.16	0.78	มาก	12
2.12	คุณภาพผู้เรียนมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของโครงการ ฯ	4.30	0.66	มาก	8
2.13	วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในโครงการ ฯ มีความเหมาะสมและเพียงพอในพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ	4.06	0.82	มาก	14
2.14	อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมและเพียงพอในพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ	4.09	0.70	มาก	13
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.27	0.66	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ($\bar{x}$ = 4.27, S.D.= 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยหลักสูตรมีความสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนและยกระดับกำลังคนที่มีความเป็นเลิศ และเชี่ยวชาญเฉพาะตามเป้าหมายของโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ($\bar{x}$ = 4.43, S.D.= 0.58) รองลงมาคือ หลักสูตรมีคุณภาพ และยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ หรือมาตรฐานอาชีพอื่น ๆ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ($\bar{x}$ = 4.38, S.D.= 0.61) โดยวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในโครงการ ฯ มีความเหมาะสมและเพียงพอในพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ($\bar{x}$ = 4.06, S.D.= 0.82)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านกระบวนการ (Process) เป็นรายชื่อ

ด้าน ที่ 3	ด้านกระบวนการ (Process)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
3.1	มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรในการดำเนินโครงการ ฯ ที่ชัดเจน	4.39	0.64	มาก	1
3.2	มีการให้ความรู้ ประชุมชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์ ผู้รับผิดชอบ และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการของโครงการ ฯ	4.29	0.67	มาก	7
3.3	มีการกำหนดขั้นตอน รายละเอียดและวิธีดำเนินการฯ อย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.38	0.68	มาก	2
3.4	กิจกรรมและการเรียนการสอนของโครงการฯ ช่วยให้นักเรียนยกระดับความสามารถสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของโครงการ ฯ	4.29	0.66	มาก	8
3.5	ดำเนินกิจกรรมและการเรียนการสอนของโครงการฯ เป็นไปตามแผนและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการ ฯ	4.33	0.68	มาก	4
3.6	มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและควบคุมการดำเนินงานตามโครงการ ฯ	4.32	0.72	มาก	6
3.7	มีการกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการประเมินผลโครงการฯ ตามความเหมาะสม	4.34	0.63	มาก	3
3.8	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ ฯ อย่างเป็นระบบ	4.33	0.67	มาก	5
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.33	0.67	มาก	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านกระบวนการ (Process) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ($\bar{x}$ = 4.33, S.D.= 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรในการดำเนินโครงการ ฯ ที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ($\bar{x}$ = 4.39, S.D.= 0.64)

รองลงมาคือ มีการกำหนดขั้นตอน รายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการฯ อย่างชัดเจนและเหมาะสม ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ($\bar{x}$ = 4.38, S.D.= 0.68) โดยกิจกรรมและการเรียนการสอนของโครงการฯ ช่วยให้นักเรียนยกระดับความสามารถสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของโครงการ ฯ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ($\bar{x}$ = 4.29, S.D.= 0.66)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านผลผลิต (Product) เป็นรายชื่อ

ด้าน ที่ 4	ด้านผลผลิต (Product)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
4.1	สถานศึกษามีกระบวนการถ่ายทอด ให้คำปรึกษาและ แบ่งปันประสบการณ์ในการจัดการอาชีวศึกษา คุณภาพสูง	4.29	0.66	มาก	2
4.2	สถานศึกษาเป็นศูนย์ฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ใน การจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง ในสาขาวิชา/สาขา งาน ที่เป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะ	4.27	0.70	มาก	3
4.3	สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการอาชีวศึกษา คุณภาพสูง	4.35	0.79	มาก	1
4.4	สถานศึกษาเป็นศูนย์ประเมินและทดสอบมาตรฐาน อาชีพในสาขาวิชา/สาขางาน ที่เป็นเลิศและเชี่ยวชาญ เฉพาะ	4.26	0.78	มาก	4
4.5	ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ หรือเป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้พัฒนาสินค้า/บริการ โดยมีค่าตอบแทนที่ เหมาะสม หรือศึกษาต่อในปีการศึกษาที่ผ่านมา	3.80	1.23	มาก	6
4.6	ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ หรือเป็นผู้ประกอบการหรือเป็น ผู้พัฒนาสินค้า/บริการ โดยมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม หรือ ศึกษาต่อในปีการศึกษาปัจจุบัน	3.66	1.09	มาก	7
4.7	ค่าเฉลี่ยของผลประเมินความพึงพอใจของสถาน ประกอบการต่อผู้สำเร็จการศึกษา	4.00	0.90	มาก	5
ค่าเฉลี่ยโดยรวม		4.09	0.88	มาก	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านผลผลิต (Product) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ($\bar{x}$ = 4.09, S.D.= 0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ($\bar{x}$ = 4.35, S.D.= 0.76) รองลงมาคือ สถานศึกษามีกระบวนการถ่ายทอดให้คำปรึกษาและแบ่งปันประสบการณ์ในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ($\bar{x}$ = 4.29, S.D.= 0.66) โดยผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ หรือเป็นผู้ประกอบการหรือเป็นผู้พัฒนาสินค้า/บริการ โดยมีคำตอบแทนที่เหมาะสม หรือศึกษาต่อในปีการศึกษาที่ผ่านมา ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ($\bar{x}$ = 3.66, S.D.= 1.09)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และโดยใช้เกณฑ์การแปลผลของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2553, น313-314) ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยรวมและรายด้าน

บทบาท	การดำเนินงาน				การดำเนินงานของโครงการ ๖ (Y)	ระดับ
	1. ด้านสถานะแวดล้อม (Context) (Y ₁)	2. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) (Y ₂)	3. กระบวนการ (Process) (Y ₃)	4. ผลผลิต (Product) (Y ₄)		
1. การกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด (X ₁)	.639**	.761**	.725**	.567*	.751**	สูง
2. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ๖ (X ₂)	.805**	.869**	.786**	.746**	.884**	สูง

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยรวมและรายด้าน (ต่อ)

การดำเนินงาน บทบาท					การดำเนินงานของโครงการฯ (Y)	ระดับ
	1. ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) (Y ₁)	2. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) (Y ₂)	3. กระบวนการ (Process) (Y ₃)	4. ผลผลิต (Product) (Y ₄)		
3. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (X ₃)	.763**	.847**	.773**	.669**	.846**	สูง
4. ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุง และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (X ₄)	.651**	.758**	.689**	.505**	.729**	สูง
5. กำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาศูนย์ฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ (X ₅)	.752**	.825**	.823**	.556**	.822**	สูง
6. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศ และ/หรือต่างประเทศ (X ₆)	.774**	.884**	.868**	.558**	.863**	สูง

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยรวมและรายด้าน (ต่อ)

บทบาท	การดำเนินงาน					การดำเนินงานของโครงการ (Y) ระดับ
	1. ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) (Y ₁)	2. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) (Y ₂)	3. กระบวนการ (Process) (Y ₃)	4. ผลผลิต (Product) (Y ₄)		
7. เร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ (X ₇)	.704**	.802**	.789**	.556**	.794**	สูง
8. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการฯ (X ₈)	.782**	.852**	.830**	.604**	.852**	สูง
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา(X)	.822**	.924**	.876**	.668**	.915**	สูงมาก

**นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.16 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เป็นความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เกือบสมบูรณ์เท่ากับ 0.915

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงานของในโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย 3 ด้าน ได้ดังนี้

ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ (X₂) มีความสัมพันธ์ระดับสูง เท่ากับ 0.884 เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่าย พันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ (X_6) มีความสัมพันธ์ระดับสูง เท่ากับ 0.863 เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ (X_8) มีความสัมพันธ์ระดับสูง เท่ากับ 0.852 เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนา ศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยนำตัวแปรเข้าสู่การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ทั้งหมด 9 ตัวแปร แบ่งเป็นตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ 8 ตัวแปร และตัวแปรตาม 1 ตัวแปร

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกันในการวิเคราะห์และแปลความหมายของ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

X	แทน	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
x_1	แทน	ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด
x_2	แทน	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ
x_3	แทน	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการ ฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
x_4	แทน	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
x_5	แทน	ด้านกำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการ ฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
x_6	แทน	ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ
x_7	แทน	ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ

x_8	แทน	ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ
y	แทน	การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
y_1	แทน	ด้านสภาวะแวดล้อม (Context)
y_2	แทน	ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)
y_3	แทน	ด้านกระบวนการ (Process)
y_4	แทน	ด้านผลผลิต (Product)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
R^2_{adj}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่ปรับแก้
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
SE_b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
$\hat{y}, \hat{z}$	แทน	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ตามลำดับ
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
P	แทน	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
Sig	แทน	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวแปรพยากรณ์ที่เข้าในสมการ	R	R ²	R ² _{adj}	F	SE _{est}
X ₂	.884 ^a	.781	.779	378.816	.2599
X ₂ , X ₆	.922 ^b	.849	.846	295.597	.2169
X ₂ , X ₆ , X ₈	.936 ^c	.876	.872	245.042	.1975

จากตารางที่ 4.17 พบว่า มีตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ (X₂) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ (X₆) และด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ (X₈) ที่สามารถพยากรณ์ การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้

เมื่อเพิ่มตัวแปรบทบาท ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ (X₂) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ (X₆) และด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ (X₈) เข้าไปให้สมการค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R) จะมีค่าเท่ากับ .936 และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Adj R²) มีค่าเท่ากับ .876 หมายถึง ตัวแปรทั้ง 3 ตัวนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานของโครงการฯ โดยมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 87.6 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ .197

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเพื่อหาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _b	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	-.283	.171	-	-1.654	.101
X ₂	.367	.067	.371	5.507	.000
X ₆	.363	.063	.348	5.781	.000
X ₈	.306	.064	.291	4.749	.000
R = .936 ^c R ² = .876 F = 245.042					
R ² _{adj} = .872 SE _{est} = .1975					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ คือ ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ (X₂) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ (X₆) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ (X₈) มีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์สูงสุด 3 ลำดับ มาใช้ในการสร้างสมการการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{y} = -.283 + .367(X_2) + .363(X_6) + .306(X_8)$$

จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ พบว่า ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์เท่ากับ .367 ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์เท่ากับ .363 และด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์เท่ากับ .306 จากสมการอธิบายได้ว่า

หากบทบาทของผู้บริหาร ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ เพิ่มขึ้น 1 คะแนน โดยควบคุมตัวแปรอื่นไว้ จะทำให้การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ เพิ่มขึ้น .367 หากบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ เพิ่มขึ้น 1 คะแนน โดยควบคุมตัวแปรอื่นไว้ จะทำให้การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ เพิ่มขึ้น .363 และหากบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ เพิ่มขึ้น 1 คะแนน โดยควบคุมตัวแปรอื่นไว้ จะทำให้การดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ เพิ่มขึ้น .306

เมื่อแปลงคะแนนดิบให้เป็นคะแนนมาตรฐานแล้ว ได้สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .371(X_2) + .348(X_6) + .291(X_8)$$

จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติ สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหาร ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ (X_2) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ (X_6) และด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ (X_8) มีความสามารถในการพยากรณ์ร่วมกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณเท่ากับ .936 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 87.6

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 2) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ 3) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) จำนวน 13 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม และได้รับแบบสอบถามกลับมาเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 108 ฉบับ ร้อยละ 95.57 สถิติที่ใช้ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรม SPSS 29

สรุปผลการวิจัย

1.การวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกำกับ ดูแลการคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด 2) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ 3) ด้านส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 4) ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 5) ด้านกำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ 6) ด้าน

ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ 7) ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ 8) ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ($\bar{x}$ = 4.34, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่ 8 ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านที่ 7 ด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านที่ 4 ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุง และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านที่ 1 กำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยผู้บริหารมีคำสั่งให้จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติผู้เรียน และความรู้พื้นฐานเป็นไปตามสาขาวิชา/สาขางาน ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารกำกับ ดูแลในแต่ละขั้นตอนการคัดเลือกผู้เรียน และผู้บริหารมีการวางแผนการคัดเลือกผู้เรียน โดยผู้บริหารมีการทบทวนปรับปรุงการคัดเลือกผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารกำหนดนโยบายการบริหารวิชาการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนตามโครงการ ฯ โดยผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสมรรถนะตามสาขาวิชา/สาขางานของตนให้มีความเป็นเลิศเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบ

ติดตามการนิเทศ การใช้ระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน โดยผู้บริหารสนับสนุนให้มีเว็บไซต์ข้อมูลกลางสำหรับการนิเทศสาขาวิชา/สาขางาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ ครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย ผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุนให้ ครูผู้สอนและผู้เรียนผลิต และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายทันสมัย เพื่อให้ ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพ สมรรถนะข้ามสายงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการ กำลังคนของประเทศ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน จัดทำ/จัดทำ งานวิจัยและองค์ความรู้เทคโนโลยีวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีทางวิชาชีพในอนาคต ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศของสถาน ประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญ มาตรฐานสมรรถนะอาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุน การ พัฒนานวัตกรรมจัดการการเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อเสมือนจริง (Virtual Media) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านที่ 5 กำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และ ติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารมีการประชุม วางแผน กำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนา โครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานตามโครงการฯทั้งภายใน และภายนอก สถานศึกษาอย่าง โดยผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำมีการสร้างระบบแรงจูงใจในการขับเคลื่อน โครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านที่ 6 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคี เครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ระดับมาก 4 ข้อ โดยผู้บริหารมีการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับสถานประกอบการและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรเพื่อสร้างความเข้าใจ และกำหนดการวัดและ ประเมินผล รวมทั้งการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรในการจัดการ เรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ ที่กว้างขวาง เป็นไปตามมาตรฐานอาชีพ ของสาขาวิชา/ สาขางาน และบริบทเชิงพื้นที่ โดยผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรในการกำหนดแผน การ สนับสนุนทรัพยากรที่เหมาะสม การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านที่ 7 เร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารส่งเสริมให้มีกระบวนการถ่ายทอด และแบ่งปันประสบการณ์ โดยเป็นศูนย์ฝึกอบรม แหล่งเรียนรู้ ให้คำปรึกษา ศูนย์ประเมินและทดสอบมาตรฐานอาชีพในสาขาวิชา/สาขางาน ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีหลักสูตร แผนงาน บริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ โดยผู้บริหารส่งเสริมให้ มีการสื่อสารองค์กรและเผยแพร่โครงการผ่านช่องทางรูปแบบออฟไลน์ (Offline) และออนไลน์ (Online) เพื่อสร้างความเข้าใจไปสู่กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ด้านที่ 8 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้บริหารส่งเสริมให้มีจัดทำข้อเสนอแนะการยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูงในสาขาวิชา/สาขางาน เพื่อการพัฒนาและเป็นสารสนเทศให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารนำผลการประเมิน มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานโครงการ ฯ โดยผู้บริหารส่งเสริมให้มีแผนการกำกับ ดูแล ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาในโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัด ในคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) 3) ด้านกระบวนการ (Process) 4) ด้านผลผลิต (Product) ในภาพรวม พบว่า ด้านที่ 4 ด้านกระบวนการ (Process) ค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ (Process) และ ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านผลผลิต (Product)

2.1 ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) พบว่า การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโครงการ ฯ มีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ ฯ รองลงมาคือ โครงการ ฯ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สภาวะแวดล้อมของวิทยาลัยมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการ ฯ

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs) พบว่า การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักสูตรมีความสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนและยกระดับกำลังคนที่มีความเป็นเลิศ และเชี่ยวชาญเฉพาะตามเป้าหมายของโครงการ ฯ รองลงมาคือ หลักสูตรมีคุณภาพ และยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ หรือมาตรฐานอาชีพอื่น ๆ โดยข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในโครงการ ฯ มีความเหมาะสมและเพียงพอในพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ

2.3 ด้านกระบวนการ (Process) พบว่า การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านกระบวนการ (Process) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรในการดำเนินโครงการฯ ที่ชัดเจน รองลงมาคือ มีการกำหนดขั้นตอน รายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการฯ อย่างชัดเจนและเหมาะสม โดยข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กิจกรรมและการเรียนการสอนของโครงการฯ ช่วยให้นักเรียนยกระดับความสามารถสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของโครงการ ฯ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2.4 ด้านผลผลิต (Product) พบว่า การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านผลผลิต (Product) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง รองลงมาคือ สถานศึกษามีกระบวนการถ่ายทอด ให้คำปรึกษาและแบ่งปันประสบการณ์ในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง โดยข้อย่อยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ หรือเป็นผู้ประกอบการหรือเป็นผู้พัฒนาสินค้า/บริการ โดยมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม หรือศึกษาต่อในปีการศึกษาที่ผ่านมา

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารกับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เป็นความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เกือบสมบูรณ์เท่ากับ 0.915

เมื่อพิจารณาความสำคัญเป็นรายด้านของบทบาทผู้บริหารกับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า เรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย 3 ด้าน คือ ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา

ผู้เรียนตามโครงการฯ ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ และด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ ตามลำดับ โดยทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์ระดับสูง เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยนำตัวแปรเข้าสู่การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ทั้งหมด 9 ตัวแปร แบ่งเป็นตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ 8 ตัวแปร และตัวแปรตาม 1 ตัวแปร พบว่า มีตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ (X_2) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ (X_6) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ (X_8) ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ ประสิทธิภาพของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 87.6 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ .197

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยมีประเด็น การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ผู้บริหารมีบทบาทในด้านนี้อยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากการบริหารคุณภาพเป็น การดำเนินงานของผู้บริหารระดับสูง สนับสนุนให้เกิดการดำเนินการทั้งโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า(ผู้เรียน) สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จิรภัทร์ เหลืองวัฒนวิไล (2565) ที่ศึกษา บทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบาทด้านสารสนเทศ และบทบาทด้านการตัดสินใจตามลำดับ รวมถึงสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อภิรัตน์ ช่างเกรียน (2564) ที่ศึกษา บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับบทบาทของผู้บริหารด้านเร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ มีระดับของบทบาทรองลงมา ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ได้มีการกำหนดอย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 29 ซึ่งระบุให้สถานศึกษาทำงานร่วมกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษา การสร้างโอกาสทางการศึกษา และการพัฒนาทักษะอาชีพที่สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล รวมถึงแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579 ได้วางเป้าหมายในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา โดยเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชนและสถานประกอบการ ในแผนดังกล่าวได้เน้นให้สถานศึกษาทำงานร่วมกับชุมชนผ่านการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรวุฒิ พานิชเลิศ และ พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ (2564) ที่ศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ด้านความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

สำหรับบทบาทของผู้บริหารที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในทั้งหมด 8 ด้าน คือ ด้านส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะขาดงบประมาณสนับสนุนการวิจัยหรือการพัฒนาเทคโนโลยีไม่เพียงพอ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับ แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาของประเทศไทยเพื่อขับเคลื่อนสู่ยุคประเทศไทย 4.0

โดยเน้นการส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้มีประสิทธิภาพ ดังที่ Sirikaya and Cakmak (2018 อ้างถึงใน พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ และคณะ, 2566) เสนอว่า การใช้แพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับยุคสมัยและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงการพัฒนาต่อยอดไปสู่การศึกษาในระดับสูงขึ้น รวมถึงการสร้างความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา (Educational Innovation) เพื่อพัฒนา องค์ความรู้ใหม่และการมุ่งเข้าสู่อาชีพ ซึ่งการพัฒนาองค์ความรู้โดยการมีส่วนร่วมจะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเข้าถึงความต้องการของภาคส่วนสังคมไทยอย่างแท้จริง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

2. การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามกรอบมาตรฐาน และตัวชี้วัดในคู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีทั้งสิ้น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) 2) ปัจจัยนำเข้า (Inputs) 3) กระบวนการ (Process) 4) ผลผลิต (Product) พบว่า ด้านที่ 4 ด้านกระบวนการ (Process) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เหตุผลที่ด้านกระบวนการได้รับการประเมินในระดับมาก เนื่องจากโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีการวางแผนและดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ เช่น การจัดตั้งคณะกรรมการ มีคู่มือการดำเนินงานโครงการ ฯ การฝึกอบรมครู และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมไปถึงการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีการประสานงานและความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ และยังมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ได้อย่างทันทั่วทั้งที่ นอกจากนี้ ยังมีการบริหารจัดการโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการอย่างเป็นระบบ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ เหล่านี้สะท้อนถึงการวางแผนและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในด้านกระบวนการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติ นาชิต และวิภาดา ตระกูลโต (2562) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานโครงการวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงาน องค์ประกอบด้านกระบวนการ อยู่ในระดับดี เนื่องจากสถานศึกษามีกลไกการกำกับดูแลโครงการ ฯ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่

ชัดเจน มีการจัดสรรทรัพยากรบุคคล งบประมาณประจำปี มีการใช้โครงสร้างพื้นฐานตามแผน ผู้บริหารจัดการโครงการ ฯ แบบมีส่วนร่วมกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ประกอบกับสถานศึกษามี การเผยแพร่ความรู้ ผลงาน โครงการ ฯ สิ่งประดิษฐ์ของผู้เรียนต่อสาธารณชน โดยใช้สื่อและ เทคโนโลยีหลายช่องทางอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

สำหรับระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านผลผลิต (Product) เนื่องจากเหตุผลที่ด้านผลผลิตมีผลการประเมินในระดับต่ำแม้ว่าด้าน กระบวนการจะได้รับการประเมินในระดับสูง อาจเนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ต่อครูผู้สอนและเพื่อนนักเรียนอยู่ในระดับน้อย การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอาจไม่ ครอบคลุมทุกขั้นตอนที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนอาจขาดความพร้อมในการ พัฒนาทักษะการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีระ แสงรัตน์ สมาน ประวันโต และ ศศิรดา แพงไทย (2566) ที่ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพวิทยาลัยสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา พบว่า ระดับประสิทธิภาพของวิทยาลัยสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา รวมถึงสอดคล้องกับ สถาบันวิจัยเพื่อ การพัฒนาประเทศไทย (TDRI) (2560) ที่ได้ทำการศึกษาการปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทยและ พบว่า ตลาดแรงงานไทยยังจ้างแรงงานที่ใช้ทักษะน้อยแต่มีแนวโน้มการจ้างงานที่ใช้ทักษะสูงมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานวิชาชีพและช่างเทคนิคจึงกล่าวได้ว่าการพิจารณาผลผลิต อาจต้องเริ่มตั้งแต่ปัจจัย นำเข้า และปัจจัยกระบวนการ ด้านปัจจัยนำเข้านั้นพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ที่เลือกเรียนสายอาชีพ มัก มีทักษะพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะเยาวชนที่มีผลการเรียน ระดับมัธยมต้นไม่ดีขึ้นไปด้วย นักเรียนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะด้านคณิตศาสตร์ระดับต่ำ ถึง ระดับไม่สามารถใช้งานได้ นักเรียนอาชีวศึกษากว่าร้อยละ 75 มีทักษะด้านคณิตศาสตร์ต่ำกว่าระดับ 2 และมีนักเรียนถึงร้อยละ 32 ที่มีทักษะด้านคณิตศาสตร์เท่ากับศูนย์ ดังนั้นการที่ครูผู้สอนและผู้บริหาร สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ใช้มีกระบวนการบ่มเพาะอย่างดีที่สุดแต่เมื่อพิจารณาผลผลิตตามภาพรวม เฉลี่ยอาจออกมาในระดับที่ไม่สูงมาก

3. ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัด และประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ (X_2) ส่งเสริม สนับสนุนการ

พัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ (X_6) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ (X_8) ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 87.6 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ .197

โดยภาพรวมจะเห็นได้ว่าบทบาทของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา สอดคล้องกับ งานวิจัยของ อภิรัตน์ ช่างเกวียน (2564) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยเทศมากขึ้นตามลำดับดังนี้ บทบาทเป็นสัญลักษณ์ขององค์การบริหาร บทบาทเป็นผู้นำองค์กร บทบาทเป็นผู้เจรจาต่อรอง บทบาทเป็นผู้จัดสิ่งก่อawn บทบาทเป็นผู้ประกอบการ บทบาทเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์ บทบาทเป็นผู้จัดสรรทรัพยากร บทบาทเป็นผู้กำกับติดตามผล บทบาทเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และบทบาทเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน เรียงลำดับค่ามัธยเทศมากขึ้นตามลำดับดังนี้ ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของกระบวนการนวัตกรรมและการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรมนุษย์และมนุษยสัมพันธ์ตามลำดับ 3) บทบาทผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0178

สำหรับด้านส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ (X_8) มีค่าอำนาจในการพยากรณ์ การดำเนินงานของโครงการฯ ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการ CIPP เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินและควบคุมคุณภาพ ตามกระบวนการ PDCA ในส่วนของขั้นตอนการตรวจสอบ (check) สอดคล้องกับ งานวิจัยของณัฐปภัสร ฝ่ายค้อ และธนาศักดิ์ ศิริบุญยพันธ์ (2567) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากอนแก่น เขต 3 ที่พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากอนแก่นเขต 3 ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r=.738$) หรือ 73.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.01

สำหรับด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ (X_6) อาจกล่าวได้ว่า เหตุที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการฯ อาจเป็นเพราะการสร้างเครือข่ายและระดมทรัพยากรจากพันธมิตรเป็นกลไกทางการบริหารอย่างหนึ่งที่เกิดความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน ระดมความคิด ระดมภารกิจเพื่อใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2553, น. 32) ที่กล่าวว่า การบริหารงานในสถานศึกษาด้วยระบบเครือข่ายโดยการร่วมกันสร้างเป้าหมาย ซึ่งมุ่งเน้นการร่วมคิดร่วมทำร่วมทำงานจากฝ่ายต่าง ๆ เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข่าวสารประสบการณ์กัน ทั้งภายในสถานศึกษา และระหว่างสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สำหรับด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ ฯ (X_2) ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการฯ นั้นมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวัชร โตสังจะ และจุติศ คัญทัพ (2566) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย พบว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรทุกด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 63.70

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาระบบการติดตามและรายงานความก้าวหน้าของโครงการ ฯ โดยให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน และให้ข้อมูลสะท้อนกลับไปยังผู้รับผิดชอบโครงการ ฯ เพื่อนำผลไปใช้ในกระบวนการพัฒนาปรับปรุงโครงการ ฯ ต่อไป

2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ให้พัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ รวมถึงบทบาทของผู้บริหารในการสื่อสารโดยผ่านสื่อเทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่างๆ อย่างหลากหลาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)

2. ควรศึกษาแนวทางพัฒนามาตรฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการรวมถึงการจัดการเรียนการสอนของครู
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโครงการ ฯ ด้านผลผลิต เพื่อให้ทราบแนวทางการพัฒนาให้มีระดับที่สูงขึ้น
4. ควรทำวิจัยการประเมินโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) ในสาขาวิชาอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ศุภสิริโรจน์. (2557). กลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนดนตรีเอกชนนอกระบบ. *วารสารครุศาสตร์*, 42(4), 1–14. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/31395>
- กนกวรรณ ศุภสิริโรจน์. (2557). กลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนดนตรีเอกชนนอกระบบ. *วารสารครุศาสตร์*, 42(4), 1–14.
- กฤติกา ไหวพริบ และคณะ. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(8), 121–135.
- กานดา จันท. (2566). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากทมมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสยาม.
- จำนงค์ แจ่มจันทรวงษ์. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบเครือข่ายเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิณณภัทร พิบูลวิทิตดำรง และ สุภัทรา เอื้อวงศ์. (2565). กลยุทธ์การบริหารความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.* 15(2), 54–71.
- จิรภัทร เหลืองวัฒนวิไล. (2565). บทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิรภัทร เหลืองวัฒนวิไล. (2565). บทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). *เทคนิคการใช้สถิติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์
- นิติ นาขิต และ วิภาดา ตระกูลโต. (2563). การประเมินผลการดำเนินงานโครงการวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *วารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง*, 4(1), 24–33.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาส์น.

- เบญจพร สุคนธร. (2565, มกราคม-มิถุนายน). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 19(36), 52-64.
- พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ, ดร. ปัญจรัตน์นากร, และ อาศิรา ราชเวียง. (2555). บทบาทผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษามืออาชีพยุคประเทศไทย 4.0 เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศภายใต้สถานการณ์วิถีถัดไปในประเทศไทย. สถาบันวิจัย พัฒนาและสาธิตการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พยนต์ น้อยนาดี. (2565). การประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคพังงา ปีการศึกษา 2564. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา*, 1(2), 35-48.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 116, ตอนที่ 21ก, 1-25.
- พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ, นงคราญ อนุกุล, วิรัช พิมพา, ณัฐชา สมมาศเดชสกุล, และ ทวีศิลป์ สารแสน. (2568). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. *ครูสมาธิวิทยารจารย์ (Journal of Teacher Professional Development)*, 6(1), 94-108. <https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/withayajarnjournal/article/view/255823>
- พัชรินทร์ สายขุน. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มกาญจนาภิเษกวิทยาลัย (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัทธพล จารุจิตร. (2567). การประเมินโครงการสถานศึกษาพอเพียง. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี.
- ภัทรุฒิ พานิชเลิศ และ พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารร้อยแก่นสารสินทศ*, 6(8), 11-22.
- ภูริต วาจาบัณฑิตย์. (2563). การพัฒนาระบบประเมินแบบผสานวิธีสำหรับประเมินนโยบายการจัดการศึกษา: กรณีประเมินนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (ดุชนิพนธ์ปริญญาดุชนิพนธ์บัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัส บุญชม. (2555). การพัฒนาระบบบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคูวิชาสามัญ. *วารสารครุศาสตร์*, 42(2), 72-86.
- มุกดา เลชะวิวัฒน์. (2556). การพัฒนาระบบองค์การเพื่อความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารครุศาสตร์*, 41(4), 198-213.

- เมธิศัน สมอุมจารย์, วิทยา จันทรศิลา, สำราญ มีแจ้ง, และ ปัญญา สังขวดี. (2563). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *Journal of Education and Innovation*, 15(5), 169–181.
https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/16381
- รัชต์ ไตรมาลัย, พันธุ์ศักดิ์ พลสารมัย, และ ปรัชญนันท์ นิลสุข. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประเทศไทย 4.0. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(ฉบับเพิ่มเติม 1), 294–314.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๕๔*. นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- ราตรี ศรีไพรวรรณ, และ พงษ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2556). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*, 3(2), 182–194.
- ลัดดาวัลย์ คงสมบูรณ์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาของสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. *วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 28(3), 57-63.
- วณิชย์ อ่วมศรี. (2556). *ปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาเกษตรสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิกัندا โรจนภาพงศ์. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วิภาภรณ์ ภูวัฒน์กุล. (2022). *การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีไลรัตน์ เพ็ชรหึง. (2562). *การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560–2579 ของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์)*. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสยาม.
- วุฒิชัย รักชาติ. (2563). *การบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์)*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- วุฒิชัย รักชาติ. (2566). *การบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แววตา พูลสวัสดิ์, ประเวศ เวชชะ, ไพโรภ รัตนะชวงค์, และ สมเกียรติ ตุ่นแก้ว. (2561). การบริหารจัดการการอาชีวศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันยุคการศึกษาไทย 4.0 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีซีเทคแปซิฟิก. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 13(1), 8-16.
- ศิริระ ประเสริฐศักดิ์, และ อภิชาติ เสนะนันท์. (2567). ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 21(95). 66-81.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2560). การกระจุกตัวของความมั่งคั่งและการแพร่กระจายของความยากจน: หลักฐานจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *TDRI Quarterly Review*, 32(4), 3-10.
- สมคิด พรหมจ้อย, และ วนิดา เกื้อกุล. (2555). *การประเมินโครงการพัฒนาความสามารถในการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดชุมพร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมโภชน์ นพคุณ. (2541, กรกฎาคม-กันยายน). *การบริหารงานสู่ความเป็นเลิศ*. *ข่าวนักบริหาร*, 17-22.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, และคณะ. (2552). *การประเมินคุณภาพการศึกษาเชิงระบบ*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2564). *แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*. ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). *คู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center)*. ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). *แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ประจำปี 2565*. ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). *สรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ*. ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2566). *คู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศ (Excellent Center)*. ผู้แต่ง.

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (ม.ป.ป.). คู่มือการบริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center). ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (ม.ป.ป.). แนวทางการพัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษาการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center). ผู้แต่ง.
- อภิรัตน์ ช่างเกวียน. (2564). บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาที่ไม่มีการตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อาคม วัชโรสง. หน้าที่ผู้นำในการบริหารสถานศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2547.
- American Association of Family & Consumer Sciences. (n.d.). *Driving leadership in food and nutrition education – Advocacy*.
<https://www.aafcs.org/advocacy/aafcs-public-policy/fcs-in-food-and-nutrition>
- Beseler, L. (2014). Leadership in nutrition and dietetics: Today's wisdom for tomorrow's leaders. *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics*, 114(5 Suppl.), S1–S3. <https://doi.org/10.1016/j.jand.2014.02.001>
- Caron, Elizabeth, McLaughlin, A. (2002). Indicators of beacons of excellence schools: What do they tell us about collaborative practice. *Journal of Education & Psychological Consultation*, 13(4), 285-304.
- Connolly, W. (1975). *A study of the relationship between principals' leadership behavior, personal characteristics, and situational factors* [Doctoral dissertation, University not specified].
- Dess, G. G., & Miller, A. (1993). *Strategic management*. New York: McGraw-Hill.
- Deborah, F. B. (2009). Successful applications of the balanced scorecard in higher education. *Journal of Education for Business*, May/June, 275-282.
- Drabek, A. G., Li, X., Bolick, B., Locke, D. H., Gardner, J. G., Briers, G. E., & Wang, J. (2024). Youth leadership development in the 4-H Foods and Nutrition program. *Children and Youth Services Review*, 166, November 2024, 107943. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2024.107943>

- Exploring Leadership Styles and Their Impact on Innovation in TVET. (2025). *SEA-VET.NET*. <https://sea-vet.net/resources/publications/1606-exploring-leadership-styles-and-their-impact-on-innovation-in-tvetsea-vet.net>
- Falk, I. (2011). Leadership in vocational education and training: Developing social capital through partnerships. *International Journal of Training Research*, 9(2), 1–16.
- Farren, C., & Kaye, B. (2000). *Developing leadership in the workplace*. New York: McGraw-Hill.
- Grim, J., & Roberts, S. R. (2021). *Effective leadership and management in nutrition and dietetics* (2nd ed.). Academy of Nutrition and Dietetics.
- Hanemann, U. (2019). Food leadership: Leadership and adult learning for global food systems transformation. *International Review of Education*, 65(5), 847–851. <https://doi.org/10.1007/s11159-019-09805-1SpringerLink>
- Hitt, M. A., Ireland, R. D., & Hoskisson, R. E. (2013). *Strategic management: Competitiveness and globalization* (10th ed.). Mason, OH: Cengage Learning.
- Hoekstra, A., Newton, P. (2017). Departmental leadership for learning in vocational and professional education. *Empirical Research in Vocational Education and Training*, 9(12), 1–16. <https://doi.org/10.1186/s40461-017-0057-0>
- Hunt, R. G. (1971). *Role theory: Concepts and research*. John Wiley & Sons.
- Identification of leadership priorities for dietetics education. (2014). *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics*, 114(5 Suppl), S1–S3. <https://doi.org/10.1016/j.jand.2014.02.001jandonline.org>
- KahoMok. (2003). Decentralizational and marketization of education in Singapore: A case study of the excellence model. *Journal of educational administration*. 41(2002, November 4).
- Katz, R. L. (1974). *Skills of an effective administrator*. Harvard Business Review, 52(5), 90–102.
- KhataJabor, M., Minghat, A. D., Maigari, S. A. & Buntat, Y. (2012). Sustainable leadership for technical and vocational education and training in developing nations. *International Journal of Scientific and Research Publications*, 2(8), 1–6. <https://www.ijsrp.org/research-paper-0812/ijsrp-p0892.pdf>

- Levinson, D. J. (1959). *Role, personality, and social structure in the organizational setting*. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 58(2), 170–180.
- Machado, S. S., Brewster, A. L., Shapiro, V. B., Ritchie, L. D., Magee, K. S., & Madsen, K. A. (2022). Implementation leadership in school nutrition: A qualitative study. *Journal of Nutrition Education and Behavior*, 54(1), 56–64.
<https://doi.org/10.1016/j.jneb.2021.09.010>
- Mintzberg, H. (1973). *The nature of managerial work*. New York: Harper & Row.
- Mohammad, A. (2007). *Baldrige theory into practice: A generic model*. United Arab Emirates. The British University in Dubai.
- New Jersey State Dept of Education. (1989). *City schools of excellence School improvement grant program*. Author.
- Nutrition International. (n.d.). *Evolving leaders in nutrition* (Online course).
<https://www.nutritionintl.org/learning-resource/evolving-leaders-in-nutrition/>
- OECD. (2021). *Teachers and leaders in vocational education and training*. OECD Reviews of Vocational Education and Training, OECD Publishing.
<https://doi.org/10.1787/59d4fbb1-en>.
- Phakamach, P. (2024). Strategic adaptive leadership development guidelines of vocational education institute administrators in Eastern Economic Corridor to increase competitiveness in According to Vocational Education Qualifications Standard Framework of Thailand. *STECO Journal*, 3(7), 16–34. <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/STECOJournal/article/view/3843>
- Provus, M. M. (1973). *Evaluation of educational programs: A systems approach*. Prentice-Hall.
- Rehbock, S. (2020). Academic leadership: Challenges and opportunities for leaders and leadership development in higher education. In book: *Modern Day Challenges in Academia* (pp.252-264).
<https://doi.org/10.4337/9781788119191.00025>
- Senge, P. M. (1990). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. New York: Doubleday.
- Shelby, A. (2018). *A case study analysis of the role of leadership in teacher motivation and retention* [Doctoral dissertation, University not specified].

- Stufflebeam, D. L. (1971). *The CIPP model for evaluation*. *Educational Technology*, 11(9), 31-35.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. Harcourt, Brace & World.
- Tyler, R. W. (1959). *Basic principles of curriculum and instruction* (pp. 110-125). University of Chicago Press.
- Ucar, H., & Dalgic, G. (2022). The role of diverse leadership styles in teaching to sustain academic excellence. *Frontiers in Psychology*, 13, 1096151.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1096151>Frontiers
- Worthen, B. R. (1973). *Educational evaluation: Theory and practice* (pp. 157-170). Addison-Wesley.
- Yukl, G. (2013). *Leadership in organizations* (8th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson.
- Zahn, S. B. D. (2021). *The role of leadership in promoting effectiveness in education: An extended literature review project*. Presentation Commentary.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง	คณบดีคณะบริหารและการจัดการ
มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
2. ดร.รังสรรค์	เทพมนตรี	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. ดร.กฤติญา	วังหอม	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี

ที่ มส ๐๒๑๐.๐๔/๐๖๖

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสยาม
๓๘ ถนนเพชรเกษม แขวงบางหว้า
เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ ดาราเรือง คณบดีคณะบริหารและการจัดการ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรม การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” โดยมี ดร.ลิขิตกุล กุลรัตน์รักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัย ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนต่อประสิทธิภาพของโครงการศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณเป็น อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

โทร. ๐-๒๔๔๗-๐๐๖๘ ต่อ ๕๓๒๙ โทรสาร ๐-๒๘๖๘-๖๘๕๒

E-mail: phd_ed2@siam.edu

หมายเหตุ : ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อนักศึกษา นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด โทร. (มือถือ) ๐๙๓๓-๑๓๔-๓๑๒๐

ที่ มส ๐๒๑๐.๐๔/๐๖๖

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสยาม
๓๘ ถนนเพชรเกษม แขวงบางหว้า
เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.รังสรรค์ เทพมนตรี ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรม การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” โดยมี ดร.ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัย ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนต่อประสิทธิภาพของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณเป็น อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

โทร. ๐-๒๔๕๗-๐๐๖๘ ต่อ ๕๓๒๕ โทรสาร ๐-๒๔๖๘-๖๘๕๒

E-mail: phd_ed2@siam.edu

หมายเหตุ : ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อนักศึกษา นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด โทร. (มือถือ) ๐๙๓-๑๓๔-๓๑๒๐

ที่ มส ๐๒๑๐.๐๔/ ๐๖๖

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสยาม
๓๘ ถนนเพชรเกษม แขวงบางหว้า
เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.กฤติญา วังหอม ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์
๒. เครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรม การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” โดยมี ดร.ลิขิตกุล กุลรัตน์รักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ วิจัย ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารในการขับเคลื่อนต่อประสิทธิผลของโครงการศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิตา ริกซ์พลเมือง
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

โทร. ๐-๒๔๕๗-๐๐๖๘ ต่อ ๕๓๒๙ โทรสาร ๐-๒๔๖๘-๖๘๕๒

E-mail: phd_ed2@siam.edu

หมายเหตุ : ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อนักศึกษา นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด โทร. (มือถือ) ๐๙๓-๑๓๔-๓๑๒๐

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ มส ๐๒๑๐.๐๔/ ว ๐๕๔

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสยาม
๓๘ ถนนเพชรเกษม
เขตภาษีเจริญ
กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสาขาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน ๑๒ ฉบับ

ด้วย นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำและ
นวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของผู้บริหาร
ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชา
อาหารและโภชนาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” โดยมี ดร.ลิขิตกุล
กุลรัตนรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น

ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลกับ
บุคลากรในหน่วยงานของท่าน ประกอบด้วย ๑. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑ คน ๒. รองผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน ๔ คน ๓. หัวหน้าโครงการอาหารและโภชนาการ จำนวน ๑ คน และ ๔. อาจารย์
ประจำแผนกวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน ๖ คน โดยใช้แบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ
การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและ
โภชนาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้จะไม่มีการเปิดเผย
หน้าที่ของผู้ให้ข้อมูลใดๆ ทั้งสิ้น ข้อมูลที่ได้จะนำมาใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์และโปรดพิจารณาให้นักศึกษาดังกล่าว เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ชนิดา รักษ์พลเมือง
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์

โทร. ๐-๒๕๐๗-๘๐๐๐ ต่อ ๕๓๒๔ โทรสาร ๐-๒๖๘๖-๖๘๕๒

E-mail: phd_ed2@siam.edu

หมายเหตุ : ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อนักศึกษา นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด (มือถือ) ๐๘๐-๖๓๗-๔๖๕๑

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

หัวข้อ บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1) แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลสำหรับการทำวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ และเพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

แบบสอบถามมีทั้งสิ้น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 8 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถาม 36 ข้อ

ตอนที่ 3 การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถาม 36 ข้อ

2) ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร หรือ รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการฯ อาจารย์ที่สังกัดแผนกอาหารและโภชนาการ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

3) โปรดทำเครื่องหมายลงบนคำตอบที่ท่านเลือกตามความเป็นจริง และขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามทุกข้อ ข้อมูลที่ท่านตอบขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใดและข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้นโดยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด

นักศึกษาระดับปริญญาโท

สาขาภาวะผู้นำและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา (Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ 21 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี
☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป
3. ตำแหน่งงาน ☐ ผู้อำนวยการ
☐ รองผู้อำนวยการ, รักษาการในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ
☐ ครู (ข้าราชการครู, ครูผู้ช่วย, พนักงานราชการครู, ครูจ้างสอน)
4. ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน (เศษที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มเป็นหนึ่งปี)
☐ 1 – 5 ปี ☐ 6 – 10 ปี ☐ 11 – 15 ปี
☐ 16 – 20 ปี ☐ 21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา(Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารแสดงบทบาทนี้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	คำถาม	ระดับบทบาท				
		5	4	3	2	1
1	ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด					
	1.1 ผู้บริหารมีคำสั่งให้จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติผู้เรียน และความรู้พื้นฐานเป็นไปตามสาขาวิชา/สาขางาน					
	1.2 ผู้บริหารมีการวางแผนการคัดเลือกผู้เรียน					
	1.3 ผู้บริหารกำกับ ดูแลในแต่ละขั้นตอนการคัดเลือกผู้เรียน					
	1.4 ผู้บริหารมีการทบทวนปรับปรุงการคัดเลือกผู้เรียน					
2	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ					
	2.1 ผู้บริหารกำหนดนโยบายการบริหารวิชาการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ					
	2.2 ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ					
	2.3 ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ					
	2.4 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ					
	2.5 ผู้บริหารกำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนตามโครงการฯ					
3	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
	3.1 ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ ถ่ายทอดและถอดบทเรียนองค์ความรู้ การฝึกอบรม สัมมนา ให้กับครูเพื่อพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ ตามโครงการฯ					
	3.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสมรรถนะตามสาขาวิชา/สาขางานของตนให้มีความเป็นเลิศเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามโครงการฯ					
	3.3 ผู้บริหารส่งเสริมกระบวนการสรรหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชา/สาขางาน มาให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรในโครงการฯ					
	3.4 ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาครู					
	3.5 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบติดตามการนิเทศ การใช้ระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน					
	3.6 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีเว็บไซต์ข้อมูลกลางสำหรับการนิเทศสาขาวิชา/สาขางาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ ครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน					

ข้อที่	คำถาม	ระดับบทบาท				
		5	4	3	2	1
4	ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
	4.1 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดหาสื่อดิจิทัล เช่น E-book E-learning E-content Simulator และนวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย และทันสมัยเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน และผู้เรียนสร้างองค์ความรู้					
	4.2 ผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนและผู้เรียนผลิต และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพ สมรรถนะข้ามสายงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการกำลังคนของประเทศ					
	4.3 ผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อเสมือนจริง (Virtual Media) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง					
	4.4 ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศของสถานประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญ มาตรฐานสมรรถนะอาชีพที่เกี่ยวข้อง					
	4.5 ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน จัดทำ/จัดหา งานวิจัยและองค์ความรู้เทคโนโลยีวิชาชีพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีทางวิชาชีพในอนาคต					
5	กำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ					
	5.1 ผู้บริหารมีการประชุม วางแผน กำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาโครงการฯ					
	5.2 ผู้บริหารมีแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม และจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความเป็น					
	5.3 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำมีการสร้างระบบแรงจูงใจในการขับเคลื่อนโครงการฯ					
	5.4 ผู้บริหารมีการติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ					
	5.5 ผู้บริหารมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานตามโครงการฯทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
6	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ					
	6.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร และคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ					
	6.2 ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรในการกำหนดแผน การสนับสนุนทรัพยากรที่เหมาะสม การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล					
	6.3 ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรในการจัดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ ที่กว้างขวาง เป็นไปตามมาตรฐานอาชีพ ของสาขาวิชา/สายงาน และบริบทเชิงพื้นที่					
	6.4 ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรเพื่อสร้างความเข้าใจ และกำหนดการวัดและประเมินผล รวมทั้งการใช้ทรัพยากรร่วมกัน					
	6.5 ผู้บริหารมีการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับสถานประกอบการและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง					

ข้อที่	คำถาม	ระดับบทบาท				
		5	4	3	2	1
7	เร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ					
	7.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีหลักสูตร แผนงาน บริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ					
	7.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีกระบวนการถ่ายทอด และแบ่งปันประสบการณ์ โดยเป็นศูนย์ฝึกอบรม แหล่งเรียนรู้ ให้คำปรึกษา ศูนย์ประเมินและทดสอบมาตรฐานอาชีพในสาขาวิชา/สาขางาน					
	7.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ดา มีการสื่อสารองค์กรและเผยแพร่โครงการผ่านช่องทางรูปแบบออฟไลน์ (Offline) และออนไลน์ (Online) เพื่อสร้างความเข้าใจไปสู่กลุ่มเป้าหมาย ผู้รับบริการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน					
8	ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการฯ					
	8.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแผนการกำกับ ดูแล ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการฯ					
	8.2 ผู้บริหารนำผลการประเมิน มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานโครงการฯ					
	8.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีจัดทำข้อเสนอแนะการยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูงในสาขาวิชา/สาขางานเพื่อการพัฒนาและเป็นสารสนเทศให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการกำหนดแนวนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการฯ					

ตอนที่ 3 การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง การดำเนินงานในระดับน้อย
 1 หมายถึง การดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

ด้านที่	คำถาม	ระดับการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
1	ด้านสภาวะแวดล้อม (Context)					
	1.1 โครงการฯ ตอบสนองประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในการผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศ					
	1.2 รูปแบบโครงการฯ มีความชัดเจนเชิงนโยบาย แผนงาน กิจกรรม ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง					
	1.3 โครงการฯ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
	1.4 โครงการฯ มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ					
	1.5 สภาวะแวดล้อมของวิทยาลัยมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินโครงการฯ					
	1.6 เป้าหมาย และระยะเวลาการดำเนินการของโครงการฯ สู่ความเป็นเลิศ มีความเหมาะสม					
	1.7 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโครงการฯ มีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการฯ					
2	ปัจจัยนำเข้า (Inputs)					
	2.1 มีแผนการดำเนินงานตามโครงการฯ อย่างชัดเจน					
	2.2 หลักสูตรมีความสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนและยกระดับกำลังคนที่มีความเป็นเลิศ และเชี่ยวชาญเฉพาะตามเป้าหมายของโครงการฯ					
	2.3 หลักสูตรมีคุณภาพ และยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ หรือมาตรฐานอาชีพอื่น ๆ					
	2.4 กิจกรรมในโครงการฯ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
	2.5 งบประมาณในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ และสอดคล้องกับความจำเป็น					
	2.6 มีการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม					

ด้านที่	คำถาม	ระดับการดำเนินงาน				
		5	4	3	2	1
	ปัจจัยนำเข้า (Inputs) (ต่อ)					
	2.7 ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีความพร้อมในการดำเนินโครงการฯ					
	2.8 ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินโครงการฯ					
	2.9 บุคลากรในการดำเนินโครงการฯ มีจำนวนเพียงพอ					
	2.10 บุคลากรในการดำเนินโครงการฯ มีสมรรถนะของสาขาวิชา/สาขางานที่มีความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะตามโครงการฯ					
	2.11 ปริมาณผู้เรียนมีความเหมาะสมสำหรับการดำเนินโครงการฯ					
	2.12 คุณภาพผู้เรียนมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของโครงการฯ					
	2.13 วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในโครงการฯ มีความเหมาะสมและเพียงพอในพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ					
	2.14 อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมและเพียงพอในพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ					
3	กระบวนการ (Process)					
	3.1 มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรในการดำเนินโครงการฯ ที่ชัดเจน					
	3.2 มีการให้ความรู้ ประชุมชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์ผู้รับผิดชอบ และผู้เกี่ยวข้อง เข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการของโครงการฯ					
	3.3 มีการกำหนดขั้นตอน รายละเอียดและวิธีดำเนินการฯ อย่างชัดเจนและเหมาะสม					
	3.4 กิจกรรมและการเรียนการสอนของโครงการฯ ช่วยให้นักเรียนยกระดับความสามารถสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของโครงการฯ					
	3.5 ดำเนินกิจกรรมและการเรียนการสอนของโครงการฯ เป็นไปตามแผนและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการฯ					
	3.6 มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและควบคุมการดำเนินงาน ตามโครงการฯ					
	3.7 มีการกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการประเมินผลโครงการฯ ตามความเหมาะสม					
	3.8 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการฯ อย่างเป็นระบบ					

ด้านที่	คำถาม	ระดับการดำเนินงาน																
		5	4	3	2	1												
4	ผลผลิต (Product)																	
	4.1 สถานศึกษามีกระบวนการถ่ายทอด ให้คำปรึกษาและแบ่งปันประสบการณ์ในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง																	
	4.2 สถานศึกษาเป็นศูนย์ฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง ในสาขาวิชา/สาขางาน ที่เป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะ																	
	4.3 สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง																	
	4.4 สถานศึกษาเป็นศูนย์ประเมินและทดสอบมาตรฐานอาชีพในสาขาวิชา/สาขางาน ที่เป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะ																	
	4.5 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ หรือเป็นผู้ประกอบการหรือเป็นผู้พัฒนาสินค้า/บริการ โดยมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม หรือศึกษาต่อในปีการศึกษาที่ผ่านมา = ร้อยละ * (หมายเหตุ ข้อมูลจากปีการศึกษา 2566 จากระบบ V-Cop)																	
	<table><tr><th>ร้อยละ</th><th>ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)</th></tr><tr><td>< 81%</td><td>1</td></tr><tr><td>81 - 85%</td><td>2</td></tr><tr><td>86 - 90%</td><td>3</td></tr><tr><td>90 - 95%</td><td>4</td></tr><tr><td>≥ 96%</td><td>5</td></tr></table>	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)	< 81%	1	81 - 85%	2	86 - 90%	3	90 - 95%	4	≥ 96%	5					
	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)																
	< 81%	1																
	81 - 85%	2																
86 - 90%	3																	
90 - 95%	4																	
≥ 96%	5																	
4.6 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ หรือเป็นผู้ประกอบการหรือเป็นผู้พัฒนาสินค้า/บริการ โดยมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม หรือศึกษาต่อในปีการศึกษาที่ผ่านมา = ร้อยละ																		
<table><tr><th>ร้อยละ</th><th>ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)</th></tr><tr><td>< 81%</td><td>1</td></tr><tr><td>81 - 85%</td><td>2</td></tr><tr><td>86 - 90%</td><td>3</td></tr><tr><td>90 - 95%</td><td>4</td></tr><tr><td>≥ 96%</td><td>5</td></tr></table>	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)	< 81%	1	81 - 85%	2	86 - 90%	3	90 - 95%	4	≥ 96%	5						
ร้อยละ	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)																	
< 81%	1																	
81 - 85%	2																	
86 - 90%	3																	
90 - 95%	4																	
≥ 96%	5																	
4.7 ค่าเฉลี่ยของผลประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้สำเร็จการศึกษา																		
<table><tr><th>ค่าเฉลี่ย</th><th>ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)</th></tr><tr><td>1.0- 1.50</td><td>1</td></tr><tr><td>1.51 - 2.50</td><td>2</td></tr><tr><td>2.51 - 3.50</td><td>3</td></tr><tr><td>3.51 - 4.50</td><td>4</td></tr><tr><td>4.51 - 5.00</td><td>5</td></tr></table>	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)	1.0- 1.50	1	1.51 - 2.50	2	2.51 - 3.50	3	3.51 - 4.50	4	4.51 - 5.00	5						
ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)																	
1.0- 1.50	1																	
1.51 - 2.50	2																	
2.51 - 3.50	3																	
3.51 - 4.50	4																	
4.51 - 5.00	5																	

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้บริหารโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา(Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

รายการข้อคำถาม		ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า ioc	แปลผล
		1	2	3		
1	ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด					
	1.1 ผู้บริหารมีคำสั่งให้จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติผู้เรียน และความรู้พื้นฐานเป็นไปตามสาขาวิชา/สาขางาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	1.2 ผู้บริหารมีการวางแผนการการคัดเลือกผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	1.3 ผู้บริหารกำกับ ดูแลในแต่ละขั้นตอนการคัดเลือกผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	1.4 ผู้บริหารมีการทบทวนปรับปรุงการคัดเลือกผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ					
	2.1 ผู้บริหารมีกำหนดนโยบายการบริหารวิชาการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.2 ผู้บริหารการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
	2.3 ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.4 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.5 ผู้บริหารกำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนตามโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการข้อคำถาม		ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า ioc	แปลผล
		1	2	3		
3	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
	3.1 ผู้บริหารส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ ถ่ายทอดและถอดบทเรียนองค์ความรู้ การฝึกอบรม สัมมนา ให้กับครูเพื่อพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ ตามโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสมรรถนะตามสาขาวิชา/สาขางานของตนให้มีความเป็นเลิศเชี่ยวชาญเฉพาะ ตามโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3.3 ผู้บริหารส่งเสริมกระบวนการสรรหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชา/สาขางาน มาให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรในโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3.4 ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาครู	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
	3.5 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีระบบติดตามการนิเทศ การใช้ระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	3.6 ผู้บริหารสนับสนุนให้มีเว็บไซต์ข้อมูลกลางสำหรับการนิเทศสาขาวิชา/สาขางาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ ครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการข้อความ		ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า ioc	แปลผล
		1	2	3		
4	ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
	4.1 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดหาสื่อดิจิทัล เช่น E-book E-learning E-content Simulator และนวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย และทันสมัยเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอน และผู้เรียนสร้างองค์ความรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4.2 ผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนและผู้เรียนผลิต และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะอาชีพ สมรรถนะข้ามสายงาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการกำลังคนของประเทศ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4.3 ผู้บริหาร ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และสื่อเสมือนจริง (Virtual Media) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4.4 ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศของสถานประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญ มาตรฐานสมรรถนะอาชีพที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4.5 ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน จัดทำ/จัดหา งานวิจัยและองค์ความรู้เทคโนโลยีวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีทางวิชาชีพในอนาคต	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	กำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ					
	5.1 ผู้บริหารมีการประชุม วางแผน กำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5.2 ผู้บริหารมีแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม และจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการข้อคำถาม		ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า ioc	แปลผล
		1	2	3		
	5.3 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำมีการสร้างระบบแรงจูงใจในการขับเคลื่อนโครงการฯ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	5.4 ผู้บริหารมีการติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5.5 ผู้บริหารมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานตามโครงการฯทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ					
	6.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร และคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการ	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
	6.2 ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรในการกำหนดแผน การสนับสนุนทรัพยากรที่เหมาะสม การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	6.3 ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรในการจัดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ ที่กว้างขวาง เป็นไปตามมาตรฐานอาชีพ ของสาขาวิชา/สาขางาน และบริบทเชิงพื้นที่	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	6.4 ผู้บริหารร่วมมือกับภาคีเครือข่ายพันธมิตรเพื่อสร้างความเข้าใจ และกำหนดการวัดและประเมินผล รวมทั้งการใช้ทรัพยากรร่วมกัน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	6.5 ผู้บริหารมีการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับสถานประกอบการและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

รายการข้อความ		ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า ioc	แปลผล
		1	2	3		
7	เร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ					
	7.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีหลักสูตร แผนงาน บริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
	7.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีกระบวนการถ่ายทอด และแบ่งปันประสบการณ์ โดยเป็นศูนย์ฝึกอบรม แหล่งเรียนรู้ ให้คำปรึกษา ศูนย์ประเมินและทดสอบมาตรฐานอาชีพในสาขาวิชา/สาขางาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	7.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ดา มีการสื่อสารองค์กรและเผยแพร่โครงการผ่านช่องทางรูปแบบออฟไลน์ (Offline) และออนไลน์ (Online) เพื่อสร้างความเข้าใจไปสู่กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
8	ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการฯ					
	8.1 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแผนการกำกับ ดูแล ประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการดำเนินงานโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	8.2 ผู้บริหารนำผลการประเมิน มาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานโครงการฯ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	8.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีจัดทำข้อเสนอแนะการยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูงในสาขาวิชา/สาขางานเพื่อการพัฒนาและเป็นสารสนเทศให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการกำหนดแนวนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

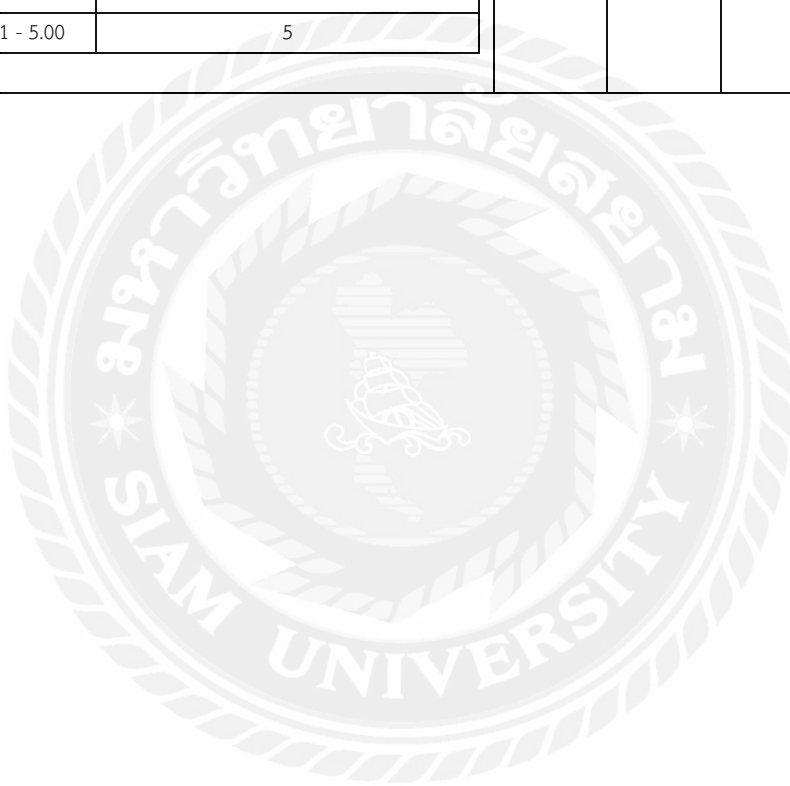
รายการข้อคำถาม		ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า ioc	แปลผล
		1	2	3		
1	ด้านสภาวะแวดล้อม (Context)					
	1.1 โครงการฯ ตอบสนองประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในการผลิตและพัฒนา กำลังคนในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	1.2 รูปแบบโครงการฯ มีความชัดเจนเชิงนโยบาย แผนงาน กิจกรรม ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	1.3 โครงการฯ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	1.4 โครงการฯ มีความสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน สถานประกอบการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	1.5 สภาวะแวดล้อมของวิทยาลัยมีความเหมาะสมและเอื้อต่อ การดำเนินโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	1.6 เป้าหมาย และระยะเวลาการดำเนินการของโครงการฯ สู่ ความเป็นเลิศ มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	1.7 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโครงการฯ มีส่วนร่วม และให้ความ ร่วมมือในการดำเนินโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ปัจจัยนำเข้า (Inputs)					
	2.1 มีแผนการดำเนินงานตามโครงการฯ อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.2 หลักสูตรมีความสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนและยกระดับ กำลังคนที่มีความเป็นเลิศ และเชี่ยวชาญเฉพาะตามเป้าหมาย ของโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.3 หลักสูตรมีคุณภาพ และยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ มาตรฐาน คุณวุฒิวิชาชีพ หรือมาตรฐานอาชีพอื่น ๆ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.4 กิจกรรมในโครงการฯ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.5 งบประมาณในการดำเนินโครงการมีเพียงพอ และสอดคล้อง กับความจำเป็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการข้อคำถาม		ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า ioc	แปลผล
		1	2	3		
	2.6 มีการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
	2.7 ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ มีความพร้อมในการดำเนินโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.8 ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.9 บุคลากรในการดำเนินโครงการฯ มีจำนวนเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.10 บุคลากรในการดำเนินโครงการฯ มีสมรรถนะของสาขาวิชา/สาขางานที่มีความเป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะตามโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.11 ปริมาณผู้เรียนมีความเหมาะสมสำหรับการดำเนินโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.12 คุณภาพผู้เรียนมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของโครงการฯ	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
	2.13 วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในโครงการฯ มีความเหมาะสมและเพียงพอในพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.14 อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมและเพียงพอในพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	กระบวนการ (Process)					
	3.1 มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบแก่บุคลากรในการดำเนินโครงการฯ ที่ชัดเจน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	3.2 มีการให้ความรู้ ประชุมชี้แจง สื่อสารประชาสัมพันธ์ผู้รับผิดชอบ และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจขั้นตอนและวิธีดำเนินการของโครงการฯ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

รายการข้อคำถาม		ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า ioc	แปลผล
		1	2	3		
	3.3 มีการกำหนดขั้นตอน รายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการฯ อย่างชัดเจนและเหมาะสม	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	3.4 กิจกรรมและการเรียนการสอนของโครงการฯ ช่วยให้นักเรียนยกระดับความสามารถสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมายของโครงการฯ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	3.5 ดำเนินกิจกรรมและการเรียนการสอนของโครงการฯ เป็นไปตามแผนและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้ในโครงการฯ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
	3.6 มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและควบคุมการดำเนินงาน ตามโครงการฯ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3.7 มีการกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาในการประเมินผลโครงการฯ ตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3.8 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการฯ อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ผลผลิต (Product)					
	4.1 สถานศึกษามีกระบวนการถ่ายทอด ให้คำปรึกษา และแบ่งปันประสบการณ์ในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4.2 สถานศึกษาเป็นศูนย์ฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง ในสาขาวิชา/สาขางาน ที่เป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4.3 สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพสูง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4.4 สถานศึกษาเป็นศูนย์ประเมินและทดสอบมาตรฐานอาชีพในสาขาวิชา/สาขางาน ที่เป็นเลิศและเชี่ยวชาญเฉพาะ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการข้อคำถาม		ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า ioc	แปลผล												
		1	2	3														
4.5 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ หรือเป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้พัฒนาสินค้า/บริการ โดยมีคำตอบแทนที่เหมาะสม หรือศึกษาต่อในปีการศึกษาที่ผ่านมา = ร้อยละ * (หมายเหตุ ข้อมูลจากปีการศึกษา 2566 จากระบบ V-Cop)		0	+1	+1	0.67	ใช้ได้												
<table><tr><td>ร้อยละ</td><td>ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)</td></tr><tr><td>< 81%</td><td>1</td></tr><tr><td>81 - 85%</td><td>2</td></tr><tr><td>86 - 90%</td><td>3</td></tr><tr><td>90 - 95%</td><td>4</td></tr><tr><td>≥ 96%</td><td>5</td></tr></table>		ร้อยละ	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)	< 81%	1	81 - 85%	2	86 - 90%	3	90 - 95%	4	≥ 96%	5					
ร้อยละ	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)																	
< 81%	1																	
81 - 85%	2																	
86 - 90%	3																	
90 - 95%	4																	
≥ 96%	5																	
4.6 ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ หรือเป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้พัฒนาสินค้า/บริการ โดยมีคำตอบแทนที่เหมาะสม หรือศึกษาต่อในปีการศึกษาที่ผ่านมา = ร้อยละ		0	+1	+1	0.67	ใช้ได้												
<table><tr><td>ร้อยละ</td><td>ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)</td></tr><tr><td>< 81%</td><td>1</td></tr><tr><td>81 - 85%</td><td>2</td></tr><tr><td>86 - 90%</td><td>3</td></tr><tr><td>90 - 95%</td><td>4</td></tr><tr><td>≥ 96%</td><td>5</td></tr></table>		ร้อยละ	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)	< 81%	1	81 - 85%	2	86 - 90%	3	90 - 95%	4	≥ 96%	5					
ร้อยละ	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบช่องด้านขวา)																	
< 81%	1																	
81 - 85%	2																	
86 - 90%	3																	
90 - 95%	4																	
≥ 96%	5																	

รายการข้อคำถาม		ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า ioc	แปลผล
		1	2	3		
4.7 ค่าเฉลี่ยของผลประเมินความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้สำเร็จการศึกษา =		0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ (โปรดเทียบคะแนนและนำไปตอบข้อทางด้านขวา)					
1.0- 1.50	1					
1.51 - 2.50	2					
2.51 - 3.50	3					
3.51 - 4.50	4					
4.51 - 5.00	5					

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษา
(Excellent Center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ด้าน	ข้อดี	Cronbach's Alpha
บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ		
ด้านการกำกับ ดูแล การคัดเลือกผู้เรียน ที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขาวิชา/สาขางานที่กำหนด	1-4	0.982
ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการฯ	5-9	0.982
ด้านส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาระบบการบริหารงานครูและบุคลากรในโครงการ ฯ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	10-15	0.982
ด้านส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย ปรับปรุงและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	16-20	0.982
กำกับดูแลการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาโครงการฯ บริหารงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	21-25	0.982
ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือและการระดมทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายพันธมิตร ทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ	26-30	0.982
เร่งรัดพัฒนาการบริการวิชาการและวิชาชีพสู่ชุมชน และสถานประกอบการ	31-33	0.982
ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานโครงการ ฯ	34-36	0.982
โดยรวม		0.982
การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent center) สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ		
ด้านสภาวะแวดล้อม (Context)	37-43	0.981
ปัจจัยนำเข้า (Inputs)	44-57	0.982
กระบวนการ (Process)	58-65	0.982
ผลผลิต (Product)	66-72	0.982
โดยรวม		0.982
โดยรวมทั้งฉบับ		0.982

ประวัติย่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นางสาวรุ่งนภา ขาวสะอาด
วัน เดือน ปี เกิด	11 ธันวาคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	กษ.บ. การศึกษาระดับบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา วทบ.วิทยาศาสตร์ สาขา ชีววิทยา มหาวิทยาลัยพะเยา
ประสบการณ์ทำงาน	พ.ศ. 2559 ครู วิทยาลัยการอาชีพฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2563 ครู โรงเรียนบ้านไร่ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2564 ครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา กรุงเทพมหานคร

